

STRATEGIE DE
DEZVOLTARE DURABILA
UAT STRAOANE, JUDETUL VRANCEA

STRATEGIE DE DEZVOLTARE DURABILA

UAT STRAOANE, JUDETUL VRANCEA

Cuprins

SECTIUNEA 1: CONTEXT STRATEGIC	2
1.1. ROLUL STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE	2
1.2. CONCEPTE CHEIE SI TENDINTE INTERNATIONALE SI EUROPENE.....	3
1.3. STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL NATIONAL, REGIONAL SI LOCAL	10
1.3.1. STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL NATIONAL	10
1.3.2. PROPUNERILE DE ARHITECTURA PENTRU PROGRAMELE OPERATIONALE 2021-2027	25
1.3.3. CONTEXTUL LA NIVELUL JUDETULUI VRANCEA.....	30
1.3.4. STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL LOCAL	32
SECTIUNEA 2: ANALIZA SITUATIEI ACTUALE	33
2.1. PROFIL SOCIO-DEMOGRAFIC	33
2.2. PROFIL ECONOMIC.....	42
2.3. PROFIL SPATIAL SI FUNCTIONAL	66
2.4. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT SI MOBILITATE	69
2.5. ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARA.....	71
2.6. SERVICII PUBLICE	82
2.7. MEDIU SI SCHIMBARI CLIMATICE.....	94
2.8. PROFIL SI CAPACITATE ADMINISTRATIVA	99
2.9. ANALIZA SWOT	100
SECTIUNEA 3: VIZIUNEA SI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE	102
3.1. FUNDAMENTAREA FORMULARII VIZIUNII SI OBIECTIVELOR STRATEGICE	102
3.2. CONCEPT DE DEZVOLTARE SPATIALA	106
3.3. OBIECTIVE STRATEGICE SI SPECIFICE DE DEZVOLTARE	110
SECTIUNEA 4: DIRECTII DE ACTIUNE. POLITICI SI PROGRAME DE DEZVOLTARE	113
4.1. ASPECTE CHEIE IN FORMULAREA POLITICILOR SI PROGRAMELOR	113
4.2. LISTA POLITICILOR SI PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE	118
SECTIUNEA 5: PORTOFOLIUL DE PROIECTE	145
5.1. LISTA COMPLETA A PROIECTELOR (PE BAZA POLITICILOR SI PROGRAMELOR ELABORATE).....	145

SECTIUNEA 1: CONTEXT STRATEGIC

1.1. Rolul strategiei integrate de dezvoltare

Rolul Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabila a Comunei Straoane pentru perioada 2021-2027 este acela de a identifica directiile prioritare de interventie investitionala pentru perioada de planificare, in vederea utilizarii optime si responsabile a resurselor disponibile pentru a maximiza oportunitatile sustenabile de dezvoltare durabila.

Stabilirea directiilor prioritare de interventie pentru administratia publica locala a Comunei Straoane in perioada 2021-2027 s-a realizat cu luarea in considerare a urmatorilor factori:

- Provocarea cu care se confrunta aproape toate zonele rurale din Romania, creata de imbatranirea populatiei si de migrarea locuitorilor spre zonele urbane mai dezvoltate.
- Principiile care stau la baza politicii de dezvoltare durabila a Romaniei, stabilite in conformitate cu obiectivele impuse de documentele programatice adoptate in 2020 la nivel European.
- Principiile care stau la baza Planului National Strategic pentru perioada 2023-2027
- Liniile directoare de investitii stabilite la nivelul documentelor programatice nationale referitoare la fondurile europene ce pot atrase in baza Cadrului Financiar multianual 2021-2027 si a Planului National de Redresare si Rezilienta.

Procesul de planificare strategica are ca punct de plecare evaluarea gradului de indeplinire a obiectivelor investitionale stabilite in cadrul Strategiei de Dezvoltare a Comunei Straoane pentru perioada 2014-2020. In functie de realizarile obtinute in perioada financiara precedenta, coroborate cu obiectivele de dezvoltare stabilite la nivel national pentru perioada de planificare 2021-2027, Strategia Integrate de Dezvoltare Durabila a comunei Straoane isi propune sa stabileasca prioritatile de actiune astfel incat, pe termen mediu si lung, comuna Straoane sa ajunga la starea dorita, de comuna sustenabila (inclusiva, verde, productiva, rezilienta, competitiva) care sa ofere cetatenilor sai o calitate ridicata a vietii si o gama larga de oportunitati.

1.2. Concepte cheie si tendinte internationale si europene

1.2.1. CONTEXTUL INTERNATIONAL

La nivel international, liniile directive ale politicii de dezvoltare sunt stabilite in cadrul urmatoarelor documente programatice:

- **Agenda Habitat 2030 si Obiectivele de dezvoltare durabila (ODD) ale ONU,**
- **Noua agenda urbana a ONU**
- **Acordul de la Paris.**

De asemenea, un rol important in stabilirea si analiza trendului de dezvoltare atat la nivel rural, cat si urban, este constituit de **Tendintele de dezvoltare stabilite pentru mediul rural si Principiile de politica urbana¹ identificate de Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE).**

Agenda Habitat 2030 stabileste 17 obiective de dezvoltare durabila:

Obiectivul 1: Fara Saracie - Eradicarea saraciei in toate formele sale si in orice context

Obiectivul 2: Foamete „Zero” - Eradicarea foametei, asigurarea securitatii alimentare, imbunatatirea nutritiei si promovarea unei agriculturi durabile

Obiectivul 3: Sanatate si bunastare - Asigurarea unei vietii sanatoase si promovarea bunastarii tuturor, la orice varsta

Obiectivul 4: Educatie de calitate - Garantarea unei educatii de calitate si promovarea oportunitatilor de invatare de-a lungul vietii pentru toti

Obiectivul 5: Egalitate de gen - Realizarea egalitatii de gen si imputernicirea tuturor femeilor si a fetelor

Obiectivul 6: Apa curata si sanatate - Asigurarea disponibilitatii si managementului durabil al apei si sanatate pentru toti

Obiectivul 7: Energie curata si la preturi accesibile - Asigurarea accesului tuturor la energie la preturi accesibile, intr-un mod sigur, durabil si modern

Obiectivul 8: Munca decenta si crestere economica - Promovarea unei cresteri economice sustinute, deschisa tuturor si durabila, a ocuparii depline si productive a fortei de munca si asigurarea de locuri de munca decente pentru toti

¹ <https://www.mdipa.ro/uploads/articole/attachments/617a9d2125238716838718.pdf>

Obiectivul 9: Industrie, inovatie si infrastructura - Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializarii durabile si incurajarea inovatiei

Obiectivul 10: Inegalitati reduse - Reducerea inegalitatilor in interiorul tarilor si intre tari

Obiectivul 11: Orase si comunitati durabile - Dezvoltarea oraselor si a asezarilor umane pentru ca ele sa fie deschise tuturor, sigure, reziliente si durabile

Obiectivul 12: Consum si productie responsabile - Asigurarea unor tipare de consum si productie durabile

Obiectivul 13: Actiune climatica - Luarea unor masuri urgente de combatere a schimbarilor climatice si a impactului lor

Obiectivul 14: Viata acvatica- Conservarea si utilizarea durabila a oceanelor, marilor si a resurselor marine pentru o dezvoltare durabila

Obiectivul 15: Viata terestra - Protejarea, restaurarea si promovarea utilizarii durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabila a padurilor, combaterea desertificarii, stoparea si repararea degradarii solului si stoparea pierderilor de biodiversitate

Obiectivul 16: Pace, justitie si institutii eficiente - Promovarea unor societati pasnice si incluzive pentru o dezvoltare durabila, a accesului la justitie pentru toti si crearea unor institutii eficiente, responsabile si incluzive la toate nivelurile

Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor - Consolidarea mijloacelor de implementare si revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabila

Acordul de la Paris, asoptat in cadrul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice reprezinta primul acord global cuforta juridica obligatorie. Statele semnatare ”și propun să atingă cât mai repede posibil valoarea maximă globală a emisiilor de gaze cu efect de seră,(...), și să ia apoi măsuri de reducere rapidă a acesteia în conformitate cu cele mai bune cunoștințe științifice disponibile pentru a obține un echilibru între emisiile antropice prin surse și absorbțiile prin absorbanți ale gazelor cu efect de seră în a doua jumătate a acestui secol, pe baza echității și în contextul dezvoltării durabile și al eforturilor de eradicare a sărăciei”².

Noua Agenda urbana a ONU (Habitat III) adoptata in 2016 in cadrul conferintei ONU privind dreptul la locuinta si dezvoltarea urbana sustenabila si contine orientari pentru a face

² [EUR-Lex - 22016A1019\(01\) - RO - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

ca asezarile urbane si rurale din toata lumea sa fie mai favorabile incluziunii, mai ecologice, mai sigure si mai prospere, are scopul de a pune in aplicare prevederilor Agendei 2030 pentru dezvoltare durabila si a altor agende de reforma importante, in special a Acordului de la Paris.

Principala schimbare introdusa de Noua Agenda urbana a ONU (Habitat III) o reprezinta schimbarea de paradigma urbana fundamentata in dimensiunile integrate si indivizibile ale dezvoltarii durabile: sociale, economice si de mediu. In acest sens, statele semnatare si-au asumat trei angajamente transformative:

- Dezvoltare urbana durabila pentru incluziune sociala si stoparea saraciei
- Prosperitate urbana durabila, incluziva si oportunitati pentru toti
- Dezvoltare urbana durabila si rezilienta din punct de vedere al mediului.

Documentul programatic al OCDE privind politica rurala, „Politica rurala 3.0” identifica obiectivul cheie al politicii rurale ca fiind acela de sporire a competitivitatii si productivitatii la nivelul zonelor rurale pentru a asigura cresterea bunastarii sociale, economice si de mediu a acestora. In acest sens, masurile care au ca scop dezvoltarea rurala trebuie sa se indrepte spre valorificarea avantajelor competitive ale comunitatilor rurale si spre diversificarea tipurilor de servicii oferite.

Principalele provocari carora trebuie sa le faca fata politicile de dezvoltare rurala, conform tendintelor identificate de OCDE sunt:

- Imbatranirea si migratia populatiei
- Tendinta spre urbanizare
- Globalizarea productiei
- Tehnologizarea
- Schimbarile climatice

Principiile de politica urbana ale Organizatiei pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE) au fost elaborate in paralel cu principiile privind politica rurala pentru o abordare integrata a privind dezvoltarea spatiului urban-rural. Astfel, se pot enumara urmatoarele directii de actiune care vizeaza ambele tipuri de zone:

1. *Adaptarea actiunilor la locul in care traiesc si lucreaza oamenii, prin:*
 - Promovarea unei guvernante teritoriale si a unei politici flexibile si colaborative, dincolo de perimetrele administrative, daca este cazul, prin sprijinirea unei abordari functionale a zonelor urbane (orase si zonele de naveta);

- Adaptarea strategiilor de dezvoltare și a furnizării de servicii publice la diversitatea scarilor urbane, de la cartiere și orașe intermediare, până la zone metropolitane, orașe mari și megaregiuni;
- Promovarea sinergiilor între resurse și capacități, la o scară relevantă, pentru servicii și facilități publice locale eficiente și de calitate, care să răspundă nevoilor populației;
- Sprijinirea conservării și gestionării bunurilor publice și a resurselor culturale și naturale comune, accesibile tuturor membrilor societății, cum ar fi aerul proaspăt și biodiversitatea, la o scară adecvată.

2. *Sprijinirea interdependentelor și a cooperării dintre zonele urbane și cele rurale, prin:*

- valorificarea continuității spațiale și a relațiilor funcționale dintre zonele urbane și rurale, pentru a justifica investițiile publice și elaborarea programelor;
- realizarea de strategii comune și promovarea, după caz, a unor parteneriate urbane-rurale reciproc avantajoase pentru promovarea unei abordări integrate de dezvoltare.

1.2.2. CONTEXTUL EUROPEAN

Evoluția conceptului de dezvoltare durabilă de la nivel internațional, a influențat politicile Uniunii Europene în materie, având în vedere că țările Uniunii Europene sunt și state membre ale organizațiilor internaționale (ONU, OCDE).

Pactului ecologic al Comisiei are ca obiectiv transformarea Europei în primul continent neutru din punct de vedere climatic din lume.

Agenda Teritorială 2030 - "Un viitor pentru toate teritoriile"³, oferă un cadru de acțiune pentru promovarea coeziunii teritoriale în Europa.

Agenda urmărește să promoveze un viitor durabil și favorabil incluziunii pentru toate teritoriile și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă în Europa. Acest lucru trebuie să se bazeze:

- pe o înțelegere comună a faptului că nevoile de dezvoltare și impactul evoluțiilor viitoare înregistrează diferențe între teritoriile Europei; și
- pe cooperarea și coordonarea între teritorii, niveluri de guvernare, sectoare de politică și grupuri sociale pentru a aborda chestiuni complexe și a utiliza potențialul divers.

Pandemia de COVID-19 a generat schimbări cu privire la procesul de elaborare a politicilor și la perspectivele de dezvoltare pentru viitor, demonstrând gradul ridicat de interdependență dintre teritorii. În acest context, politicile de dezvoltare teritorială și cooperarea cu privire la obiectivele comune ocupă un loc esențial în procesul de sporire a rezilienței localităților, a regiunilor și a țărilor, consolidând în același timp procesele de redresare a acestora.

Agenda stabilește următoarele priorități teritoriale pentru Europa:

- O Europa justă care oferă perspective de viitor pentru toate teritoriile și pentru toți oamenii
 - Europa echilibrată - O dezvoltare teritorială mai echilibrată prin valorificarea diversității Europei
 - Regiuni funcționale - Dezvoltare locală și regională convergentă, mai puțină inegalitate între teritorii
 - Integrare fără frontiere - Facilitarea vieții și a muncii dincolo de frontierele naționale

- O Europa verde care protejeaza mijloacele de subzistenta comune si modeleaza tranzitia societala
 - Un mediu sanatos - Mijloace de subzistenta ecologice si mai bune, orase si regiuni neutre din punct de vedere climatic si reziliente
 - Economia circulara - Economii locale puternice si durabile intr-o lume globalizata
 - Legaturi durabile - Conectivitatea digitala si fizica durabila a teritoriilor

In 2018, Comisia Europeana a publicat pachetul legislativ privind politica de coeziune post-2020, in completarea propunerilor generale vizand Cadrul Financiar Multianual 2021-2027. Scopul **politicii de coeziune 2021-2027**⁴ a fost acela de a dezvolta o politica de coeziune simplificata pentru perioada post-2020, cu asigurarea continuitatii masurilor luate in baza Cadrului financiar 2014-2020, in special in ceea ce priveste procesul de programare. Principalele coordonate ale Politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 au fost stabilite in urma reuniunii Consiliului European din iulie 2020, dupa cum urmeaza:

- **mentinerea actualei arhitecturi generale a politicii de coeziune**, respectiv orientarea pe cele doua mari obiective - Investitii pentru crestere si locuri de munca si Cooperare teritoriala.
- **reducerea numarului obiectivelor politice (OP) care stau la baza politicii de coeziune post-2020**, la 5 (fata de 11 in prezent), dupa cum urmeaza:
 - **OP 1: O Europa mai inteligenta**, prin inovare, digitalizare, transformare economica si sprijin pentru intreprinderile mici si mijlocii;
 - **OP 2: O Europa mai ecologica si fara emisii de gaze cu efect de sera**, care pune in aplicare Acordul de la Paris si investeste in tranzitia in domeniul energiei, energiile regenerabile si lupta impotriva schimbarilor climatice;
 - **OP 3: O Europa mai conectata**, cu retele strategice de transport si retele digitale;
 - **OP 4: O Europa mai sociala**, care sa ofere pilonul european al drepturilor sociale si sa sprijine calitatea ocuparii fortei de munca, educatie, competente, incluziune sociala si acces egal la asistenta medicala;

⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/how/priorities

- **OP 5: O Europa mai aproape de cetateni**, prin sprijinirea strategiilor locale de dezvoltare si a dezvoltarii urbane durabile in Uniunea Europeana.
- **o orientare mai puternica a conditionalitatilor pe obiectivele politice**, dar si o intarire a aplicarii acestora, ce urmeaza sa fie monitorizate tot parcursul perioadei de programare, in vederea coordonarii masurilor finantate in cadrul Politicii de coeziune cu Recomandarile Specifice de Tara din cadrul Semestrului European.
- **prevederile privind concentrarea tematica sunt mentinute** si conduc la orientarea unei ponderi ridicate a resurselor din Fondul European pentru Dezvoltare Regionala/FEDR si Fondul de Coeziune/FC pentru atingerea prioritatilor ce tin de indeplinirea OP 1 „O Europa mai inteligenta” si OP 2 „O Europa mai ecologica”. In ceea ce priveste Fondul Social European/FSE, o pondere mai importanta a alocarii va fi alocata pentru atingerea prioritatilor ce tin de OP 4 „O Europa mai sociala”.

Prin stabilirea Obiectivului Politic 5 “O Europa mai aproape de cetateni”, Comisia Europeana evidenziaza importanta unei dimensiuni urbane si teritoriale mai puternice pentru perioada 2021-2027, care sa sprijine o abordare bazata pe **realitatea din teritoriu** si implicarea autoritatilor locale, a societatii civile si a cetatenilor in abordarea provocarilor locale. Fondurile alocate pentru dezvoltarea urbana durabila sunt majorate la 6 % din totalul Fondului european de dezvoltare regionala.

In opinia Comisia Europene, zonele predominant rurale acopera jumătate din Europa și reprezintă aproximativ 20 % din populație. Totuși, cea mai mare parte a acestor zone se numără printre regiunile cele mai defavorizate din UE, cu un PIB pe cap de locuitor situat mult sub media europeană. Comisia considera ca in cadrul politicii de coeziune, nu se face o distincție între orașe și sate Fondurile structurale intervin în același timp, atât în zonele rurale, cât și în zonele urbane, prin urmare este greu de identificat cu precizie cât reprezintă cota de cheltuieli alocată dezvoltării rurale.

1.3. Strategii relevante la nivel national, regional si local

1.3.1. Strategii relevante la nivel national

Una dintre principalele strategii nationale cu impact direct asupra Strategiei integrate de dezvoltare a Comunei Straoane este **Strategia nationala pentru dezvoltarea durabila a Romaniei 2030**, adoptata de Guvernul Romaniei in sedinta din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018.

Strategia nationala pentru dezvoltarea durabila a Romaniei 2030 a preluat cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabila stabilite in cadrul Agendei Habitat 2030 a ONU, armonizate cu Obiectivele de dezvoltare identificate in cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabila a Uniunii Europene si le-a adaptat necesitatilor locale cu scopul insusirii de catre cetatenii Romaniei a cadru de gandire propus in cadrul documentului, in vederea crearii unei societati mai echitabile, definita prin echilibru si solidaritate si care sa poata face fata schimbarilor aduse de probleme actuale globale, regionale si nationale⁵.

Obiectivele Romaniei pentru Dezvoltare Durabila sunt urmatoarele:

1. Eradicarea saraciei in toate formele sale si in orice context – Tinte pentru 2030:

- Eradicarea saraciei extreme pentru toti cetatenii
- Reducerea cu cel putin jumatate a numarului de cetateni care traiesc in saracie relativa
- Consolidarea sistemului national unitar a serviciilor de interventie de urgenta, reabilitare ulterioara si compensare a pierderilor in caz de calamitati naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme

2. Eradicarea foamei, asigurarea securitatii alimentare, imbunatatirea nutritiei si promovarea unei agriculturi sustenabile –Tinte pentru 2030:

- Eradicarea malnutritiei si mentinerea ratei obezitatii sub 10%, similar cu nivelul inregistrat in anul 2014
- Finalizarea cadastrului agricol
- Dublarea ponderii agriculturii in PIB-ul Romaniei, fata de anul 2018

⁵ <http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/dd-ro/>

- Mentinerea si extinderea diversitatii genetice a semintelor, a plantelor cultivate si a animalelor de ferma si domestice si a speciilor salbatice inrudite
- Cresterea gradului de valorificare a productiei agricole autohtone
- Cresterea ponderii agriculturii ecologice in totalul productiei agricole
- Mentinerea si rentabilizarea unor ocupatii si metode traditionale de valorificare a plantelor medicinale si fructelor de padure in zona montana.
- Mentinerea traditiilor locale prin cresterea numarului de produse cu caracteristici specifice in ceea ce priveste originea geografica

3. Asigurarea unei vieti sanatoase si promovarea bunastarii tuturor, la orice varsta –Tinte pentru 2030:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare si consiliere pentru promovarea preventiei si adoptarea unui stil de viata fara riscuri
- Digitalizarea completa a sistemului de sanatate si, implicit eliminarea documentelor si registrelor tiparite pe suport de hartie, pentru a eficientiza si a facilita interventiile medicale, pentru a asigura populatiei accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente si medicamente si pentru monitorizarea eficienta a nevoilor
- Reducerea prevalentei mortalitatii materne si infantile, a incidentei cancerului la san sau de col uterin si a sarcinilor la adolescente, avand ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile si defavorizate
- Reducerea mortalitatii materne si mortalitatii neonatale, astfel incat sa se situeze sub media UE
- Cresterea acoperirii vaccinale pana la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare intre autoritati, medici, pacienti, organizatii internationale cu experienta in acest domeniu, reprezentanti ai companiilor in domeniu, precum si alti factori interesati

- Promovarea constientizarii bolilor psihice, reducerea stigmatului si crearea unui mediu in care cetatenii afectati se simt acceptati si unde pot cere ajutor
- Stoparea imbolnavirii de tuberculoza si combaterea hepatitei si a altor boli transmisibile
- Reducerea cu o treime a mortalitatii premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire si tratament si prin promovarea sanatatii si bunastarii mintale
- Reducerea mortalitatii cauzate de boli cronice
- Reducerea consumului de substante nocive

4. Garantarea unei educatii de calitate si promovarea oportunitatilor de invatare de-a lungul viertii pentru toti – Tinte 2030

- Reducerea ratei de parasire timpurie a sistemului educational
- Invatamant axat pe competente si centrat pe nevoile elevului, caruia sa ii fie oferita o mai mare libertate in definirea prioritatilor de studiu, prin masuri precum cresterea ponderii de materii optionale
- Asigurarea faptului ca toti elevii dobandesc cunostintele si competentele necesare pentru promovarea dezvoltarii durabile, inclusiv prin educatia pentru dezvoltare durabila si stiluri de viata durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a pacii si non-violentei, aprecierea diversitatii culturale si a contributiei culturii la dezvoltarea durabila
- Accentuarea rolului, in procesul educational, al educatiei civice, a principiilor si notiunilor despre o societate durabila pasnica si incluziva, egalitate de gen, despre valorile democratiei si pluralismului, despre valorile multiculturalismului, preventia discriminarii si intelegerea perceptiei „celuilalt”, despre importanta eradicarii violentei cu accent pe fenomenul de violenta in scoli
- Modernizarea sistemului de invatamant prin adaptarea metodologiilor de predare-invatare la folosirea tehnologiilor informatinale si cresterea calitatii actului educational

- Organizarea invatamantului profesional si tehnic in campusuri special amenajate si dotate; pregatirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerintelor de pe piata muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri
- Extinderea generalizata a facilitatilor pentru formarea si perfectionarea continua pe tot parcursul vietii, sporirea considerabila a participarii la sistemele formale si nonformale de cunoastere in vederea apropierii Romaniei de media performantelor din statele membre ale UE
- Extinderea retelei de centre comunitare de invatare permanenta de catre autoritatile locale; continuarea cointeresarii companiilor in sprijinirea inrolarii angajatilor in asemenea programe
- Cresterea substantiala a numarului de tineri si adulti care detin competente relevante, inclusiv competente profesionale, care sa faciliteze angajarea, crearea de locuri de munca decente si antreprenoriatul
- Cresterea nivelului de educatie financiara a cetatenilor
- Extinderea in educatia formala universitara a dezvoltarii durabile ca principii si specializare si accentuarea rolului cercetarii interdisciplinare in dezvoltarea unei societati durabile

5. Realizarea egalitatii de gen si intarirea rolului femeilor si al fetelor in societate

– Tinte 2030:

- Continuarea reducerii disparitatii salariale dintre sexe
- Eliminarea tuturor formelor de violenta impotriva femeilor si fetelor, in sferele publice si private, inclusiv a traficului, exploatarei sexuale si a altor tipuri de exploatare
- Asigurarea participarii depline si eficiente a femeilor si a egalitatii de sanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor in viata politica, economica si publica

6. Asigurarea disponibilitatii si gestionarii durabile a apei si sanitatie pentru toti

– Tinte 2030:

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare
- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă
- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură
- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile

7. Asigurarea accesului tuturor la energie la preturi accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern – Tinte 2030:

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vedea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la preturi acceptabile
- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile

- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură

8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți – Tinte 2030:

- Pastrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă
- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică
- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți

9. Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației – Tinte 2030:

- Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile si puternice, inclusiv infrastructura regionala si transfrontaliera, pentru a sprijini dezvoltarea economica si bunastarea oamenilor, cu accent pe accesul larg si echitabil pentru toti
- Imbunatatirea sigurantei rutiere
- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficienta sporita in utilizarea resurselor si adoptare sporita a tehnologiilor si proceselor industriale curate si ecologice, toate tarile luand masuri in conformitate cu capacitatile respective ale acestora
- Stimularea cu precadere a economiei digitale si investitiilor industriale care se situeaza in zona mai profitabila a lantului valoric, care fructifica si rezultatele eforturilor nationale de cercetare-dezvoltare-inovare si care se adreseaza unor pietele stabile si in crestere
- Intarirea cercetarii stiintifice, modernizarea capacitatilor tehnologice ale sectoarelor industriale; incurajarea inovatiilor si cresterea semnificativa a numarului de angajati in cercetare si dezvoltare si sporirea cheltuielilor publice si private pentru cercetare si dezvoltare
- Promovarea industrializarii incluzive si durabile si sporirea ratei de ocupare
- Cresterea accesului intreprinderilor mici industriale si de alta natura la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, si integrarea acestora in lanturi valorice si pietele externe

10. Reducerea inegalitatilor in interiorul tarilor si intre tari – Tinte 2030:

- Adoptarea politicilor, in special fiscale, salariale si de protectie sociala, in scopul reducerii progresive a inegalitatilor, respectiv a proportiei grupurilor dezavantajate
- Aproprierea Romaniei de nivelul mediei UE, corespunzator anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltarii durabile
- Reducerea discriminarii prin acordarea de sprijin organizatiilor neguvernamentale care activeaza in domeniul drepturilor omului

11. Dezvoltarea oraselor si a asezarilor umane pentru ca ele sa fie deschise tuturor, sigure, reziliente si durabile – Tinte 2030:

- Asigurarea accesului la conditii de locuire adecvate pentru toti cetatenii
- Reducerea semnificativa a pierderilor economice provocate de inundatii si alunecarile de teren, imbunatatirea raspunsului colectiv si intarirea capacitatii de adaptare si revenire la nivel functional in cel mai scurt timp dupa producerea evenimentului, reducerea impactului inundatiilor sau a poluarilor generate de inundatii si ale alunecarilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin imbunatatirea constanta a cadrului legislativ
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la preturi echitabile, accesibile si durabile pentru toti, in special prin extinderea retelelor de transport public, acordand o atentie deosebita nevoilor celor aflati in situatii vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilitati si in etate
- Elaborarea si punerea in aplicare a unui program general de planificare spatiala si amenajare a teritoriului in corelare cu strategiile sectoriale la nivel national prin aplicarea conceptului de dezvoltare spatiala policentrica si echilibrata, care sa sustina coeziunea teritoriala
- Educarea si responsabilizarea populatiei pentru situatii de risc seismic
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferica le are asupra sanatatii umane si a mediului prin acordarea unei atentii deosebite calitatii aerului
- Reducerea substantiala a numarului deceselor si bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare si de contaminarea aerului, apei si a solului
- Consolidarea eforturilor de protectie si salvagardare a patrimoniului cultural si natural, a elementelor de peisaj din mediul urban si rural
- Implementarea prevederilor legale referitoare la productia, transportul, depozitarea, utilizarea si eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sanatatea oamenilor si animalelor si pentru integritatea mediului

12. Asigurarea unor modele de consum si productie durabile – Tinte 2030:

- Trecerea etapizata la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rationala si responsabila a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs
- Injumatatirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vanzare cu amanuntul si de consum si reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanturilor de productie si de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare
- Reciclarea in proportie de 55% a deseurilor municipale pana in 2025 si 60% pana in 2030
- Reciclarea in proportie de 65% a deseurilor de ambalaje pana in 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticla 70%, hartie si carton 75%) si 70% pana in 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticla 75%, hartie si carton 85%)
- Colectarea separata a deseurilor menajere periculoase pana in 2022, a deseurilor biologice pana in 2023 si materialele textile pana in 2025
- Stabilirea de scheme obligatorii de raspundere extinsa a producatorilor pentru toate ambalajele pana in 2024
- Implementarea practicilor durabile de achizitii publice verzi, in conformitate cu prioritatile nationale si politicile europene

13. Luarea unor masuri urgente de combatere a schimbarilor climatice si a impactului lor – Tinte 2030:

- Consolidarea rezilientei si capacitatii de adaptare a Romaniei la riscurile legate de clima si dezastre naturale
- Imbunatatirea capacitatii de reactie rapida la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate
- Imbunatatirea educatiei, sensibilizarii si capacitatii umane si institutionale privind atenuarea schimbarilor climatice, adaptarea, reducerea impactului si alerta timpurie
- Intensificarea eforturilor Romaniei pentru a realiza tranzitia la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilienta la schimbarile climatice si pentru integrarea masurilor de adaptare la

schimbarile climatice in sectoarele vulnerabile economice, sociale si de mediu, in conformitate cu politicile UE

14. Conservarea si utilizarea durabila a oceanelor, marilor si a resurselor marine pentru o dezvoltare durabila – Tinte 2030:

- Prevenirea si reducerea semnificativa a poluarii marine de toate tipurile, in special de la activitatile terestre, inclusiv poluarea cu deseuri marine si poluarea cu nutrienti
- Minimizarea si gestionarea impactului acidificarii mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare stiintifica sporita la toate nivelurile
- Dezvoltarea responsabila si sustenabila a activitatilor de pescuit la speciile salbatice si de acvacultura cu respectarea cotelor si metodelor stabilite prin lege si mentinerea, in limite rezonabile, a viabilitatii indeletnicirilor traditionale in acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv si de agrement
- Atragerea celorlalte state riverane Marii Negre in actul de management durabil a resurselor acvatice vii

15. Protejarea, restaurarea si promovarea utilizarii durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabila a padurilor, combaterea desertificarii, stoparea si repararea degradarii solului si stoparea pierderilor de biodiversitate – Tinte 2030:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi si folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (in special in luncile Dunarii, afluentilor acesteia si in Delta) prin gestionarea integrata a bazinelor hidrografice si zonelor umede
- Conservarea si protejarea zonelor umede, intre care se afla si Rezervatia Biosferei Delta Dunarii, zona umeda unicat in Europa, ca parte a patrimoniului natural european si mondial
- Asigurarea conservarii ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversitatii acestora, in scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esentiale pentru dezvoltare durabila

- Sustinerea institutiilor si infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes national si European pentru studierea, gestionarea, protejarea si conservarea diversitatii patrimoniului natural
- Gestionarea durabila a padurilor, eliminarea taierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatarii si transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontiera, asigurarea impaduririi si reimpaduririi terenurilor din fondul forestier si a celor degradate sau supuse desertificarii, desfasurarea plantarii programate a perdelelor forestiere pentru protectia culturilor agricole si a elementelor de infrastructura in scopul limitarii impactului schimbarilor climatice
- Tranzitia catre o economie circulara prin abordari complementare ce implica metode traditionale si tehnologii de ultima generatie pentru restabilirea/refacerea capitalului natural si reducerea dependentei de fertilizatorii sintetici si de pesticide, pentru combaterea degradarii solului
- Combaterea desertificarii, restaurarea terenurilor si solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de desertificare, seceta si inundatii

16. Promovarea unor societati pasnice si incluzive pentru o dezvoltare durabila, a accesului la justitie pentru toti si crearea unor institutii eficiente, responsabile si incluzive la toate nivelurile – Tinte 2030:

- Administrarea justitiei in conditii de impartialitate si celeritate, in conformitate cu legile si procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumtiei de nevinovatie
- Asigurarea si sustinerea dialogului cu minoritatile nationale in vederea imbunatatirii actului decizional, prin acces egal pentru toti cetatenii de a-si respecta si valorifica cultura, traditiile, limba materna si de a participa la viata economica, sociala si politica si pentru combaterea preconceptiilor, a prejudecatilor si a discriminarilor in toate formele sale si promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversitatii culturale si lingvistice

- Reducerea semnificativa a tuturor formelor de violenta si ratelor de deces conexe
- Stoparea abuzului, exploatarii, traficului si a tuturor formelor de violenta si torturii copiilor
- Reducerea semnificativa a fluxurilor ilicite financiare si de armament, consolidarea recuperarii si returnarii bunurilor furate si combaterea tuturor formelor de crima organizata
- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ si reprezentativ la toate nivelurile
- Dezvoltarea institutiilor eficiente, responsabile si transparente la toate nivelurile
- Profesionalizarea si perfectionarea activitatii tuturor institutiilor administratiei publice centrale si locale, mai ales a compartimentelor care intra in contact direct cu cetatenii, pentru prestarea unor servicii prompte si civilizate; extinderea si generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

17. Consolidarea mijloacelor de implementare si revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabila – Tinte 2030:

- Majorarea progresiva a quantumului asistentei oficiale de dezvoltare acordate de Romania in cadrul programelor ODA, in functie de capacitatea de sustinere a economiei nationale, avand ca obiectiv tinta atingerea cifrei de 0,33% din venitul national brut la nivelul anului 2030
- Sporirea si diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe masura cresterii potentialului economic al Romaniei si incurajarea agentilor economici romani sa investeasca, pe baze competitive, in economia tarilor mai putin dezvoltate
- Aderarea Romaniei la Zona Euro, la spatiul Schengen si la Organizatia pentru Dezvoltare si Cooperare Economica
- Sustinerea angajamentelor internationale si implicarea proactiva pe plan european si international

Strategia de dezvoltare teritoriala a Romaniei - Romania policentrica 2035, Coeziune si competitivitate teritoriala, dezvoltare si sanse egale pentru oameni⁶ este documentul programatic pe termen lung prin care este conturata viziunea de dezvoltare a teritoriului national pentru orizontul de timp 2035 si sunt stabilite obiective de dezvoltare, masuri, actiuni si proiecte concrete la nivel teritorial.

Strategia propune:

- Sustinerea dezvoltarii policentrice a teritoriului national;
- Sprijinirea dezvoltarii zonelor economice cu vocatie internationala;
- Asigurarea unei conectivitati crescute a oraselor mici si mijlocii cu orasele mari;
- Sustinerea dezvoltarii infrastructurii de baza prin asigurarea accesului tuturor localitatilor la servicii de interes general;
- Intarirea cooperarii intre autoritatile publice de la diferite niveluri administrative in scopul asigurarii unei dezvoltari armonioase a teritoriului national.

Obiectivele specifice ale Strategiei sunt structurate pe 5 directii de actiune:

1. Asigurarea unei integrari functionale a teritoriului national in spatiul european prin sprijinirea interconectarii eficiente a retelelor energetice, de transporturi si broadband

- 1.1. Dezvoltarea unei retele de transport eficienta si diversificata capabila sa asigure gestionarea fluxurilor de oameni si marfuri generate de schimburile economice intre teritoriul national si pietele din spatiul european.
- 1.2. Dezvoltarea si extinderea infrastructurii portuare si aeroportuare, precum si a legaturii acestora cu centrele urbane nationale in scopul consolidarii pozitiei Romaniei de nod logistic regional.
- 1.3. Consolidarea infrastructurii de transport a energiei si conectarea acesteia la proiectele pan-europene cu impact regional si national.

2. Cresterea calitatii vietii prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitara si serviciilor publice in vederea asigurarii unor spatii urbane si rurale de calitate, atractive si incluzive

⁶ <http://sdtr.mdrap.ro/>

- 2.1. Asigurarea unei echipari complete cu infrastructura de utilitati publice a localitatilor urbane si rurale.
- 2.2. Asigurarea unei accesibilitati crescute la nivelul teritoriului si a unei conectivitati eficiente intre orasele mari si zona urbana functionala.
- 2.3. Cresterea atractivitatii spatiilor urbane si rurale prin imbunatatirea functiilor rezidentiale, dezvoltarea unor spatii publice de calitate si a unor servicii de transport adaptate nevoilor si specificului local.
- 2.4. Furnizarea unor servicii sociale de calitate prin asigurarea unei diversificari a acestor servicii la nivelul teritoriului si imbunatatirea gradului de acces a a populatiei.

3. Dezvoltarea unei retele de localitati competitive si coezive prin sprijinirea specializarii teritoriale si formarea zonelor functionale urbane

- 3.1. Dezvoltarea unor centre urbane specializate si inteligente cu vocatie de poli internationale si racordarea lor eficienta la reseaua urbana europeana
- 3.2. Incurajarea dezvoltarii zonelor urbane functionale in jurul oraselor cu rol polarizator la nivelul teritoriului
- 3.3. Consolidarea rolului localitatilor rurale cu potential de polarizare in scopul asigurarii unei accesibilitati crescute a populatiei rurale la servicii de interes general.
- 3.4. Sprijinirea dezvoltarii sistemelor urbane si axelor de dezvoltare de la nivelul teritoriului prin asigurarea unor interventii integrate teritorial

4. Protejarea patrimoniului natural si construit si valorificarea elementelor de identitate teritoriala

- 4.1. Protejarea patrimoniului si promovarea masurilor de regenerare a capitalului natural
- 4.2. Protejarea si reabilitarea patrimoniului construit in scopul conservarii identitatii nationale si cresterii atractivitatii spatiilor culturale cu potential turistic deosebit
- 4.3. Reducerea vulnerabilitatii zonelor supuse riscurilor naturale
- 4.4. Asigurarea echilibrului in dezvoltarea mediului rural si urban prin protejarea resurselor funciare agricole si forestiere si limitarea extinderii intravilanului localitatilor

5. Cresterea capacitatii institutionale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritoriala

- 5.1. Consolidarea capacitatii structurilor de guvernanta la niveluri multiple si diversificarea formelor de cooperare intre structurile administratiei publice

5.2. Consolidarea instrumentelor de planificare spatia si a institutiilor cu rol in gestionarea si planificarea proceselor de dezvoltare a teritoriului (sau de amenajare a teritoriului).

5.3. Consolidarea capacitatii de cooperare si planificare in domeniul transfrontalier si transnational

Planul Național Strategic (PNS) 2023 – 2027 are ca scop punerea in aplicare a Politicii Agricole Comune (PAC) post 2023, “utilizând măsuri de dezvoltare a unui sector agricol rezilient și durabil, cu accent pe asigurarea veniturilor echitabile fermierilor, respectarea angajamentelor de mediu prin remunerarea fermierilor care contribuie la protejarea mediului peste cerințele nivelului de bază, pe dezvoltarea sectoarelor deficitare și o dezvoltare socioeconomică coerentă a mediului rural în baza unei strategii a intervenției fundamentată pe identificarea nevoilor⁷.”

Planul Național Strategic al României se va concentra pe atingerea următoarelor obiective:

- I. Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea discrepanțelor și disparităților între categorii de ferme.
- II. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar prin intensificarea cooperării, încurajarea investițiilor colective, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare.
- III. Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural prin atragerea și susținerea tinerilor și facilitarea dezvoltării afacerilor precum promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale.
- IV. De asemenea, în cadrul PNS obiectivele de mediu sunt esențiale în implementarea PAC, iar acestea se vor axa pe contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum și pe contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor.

⁷ [Portalul AFIR - informații FEADR, Depunere online proiecte FEADR](#)

1.3.2. Propunerile de arhitectura pentru Programele Operationale 2021-2027

Programele Operationale pentru perioada 2021-2027 vor fi structurate pornind de la obiectivele politicii de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027:

- OP 1: O Europa mai inteligenta
- OP 2: O Europa mai ecologica
- OP 3: O Europa mai conectata
- OP 4: O Europa mai sociala
- OP 5: O Europa mai aproape de cetateni

Conform datelor disponibile pe ROREG⁸ - Asociatia Agentiilor pentru Dezvoltare Regionala din Romania, raportat la perioada anterioara de planificare (2014-2020), noua arhitectura de finantare pentru perioada 2021-2027 este preconizata a avea urmatoarele caracteristici:

- mentinerea sistemul de management si control al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020
- imbunatatirea si simplificarea anumitor aspecte pentru a veni in sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune.
- descentralizarea implementarii si cresterea leadership-ului din partea tuturor actorilor implicati

Urmatoarele principii stau la baza modului de configurare a programelor de finantare pentru perioada 2021-2027:

- O mai buna coordonare intre proiectele/operatiunile finantate luand in calcul noile provocari
- O abordare unitara in termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autoritatilor de management in cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontala a structurilor de management
- O simplificare si mai buna coordonare pentru functia de AM si functia contabila prin integrarea celei din urma in cadrul AM
- Concentrarea si asigurarea continuitatii expertizei
- O adaptare reala a interventiilor la nevoile si specificul regional prin descentralizarea gestiunii si implementarii la nivelul ADR-urilor
- O abordare inovativa si integrata prin elaborarea programelor multifond

Pentru perioada 2021-2027, programele operationale aferente implementarii politicii de coeziune la nivel national vor fi structurate dupa cum urmeaza:

- Programul Operational Dezvoltare Durabila (PODD)
- Programul Operational Transport (POT)
- Programul Operational Crestere Inteligenta, Digitalizare si Instrumente Financiare (POCIDIF)
- Programul Operational Sanatate (multifond) (POS)
- Programul Operational Educatie si Ocupare (POEO)
- Programul Operational Incluziune si Demnitate Sociala (POIDS)
- Programele Operationale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
- Program Operational Tranzitie Justa (POTJ)- *răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ), elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș, teritorii indentificate în anexa D a Raportului de țară aferent anului 2020 pentru a fi sprijinite din Fondul pentru o Tranziție Justă în perioada 2021 - 2027.*
- Programul Operational Asistenta Tehnica (multifond) (POAT)

Prioritati de investitii/Axe Prioritare PO Dezvoltare Durabila:

1. Tranzitie energetica bazata pe eficienta energetica, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, retele si solutii de stocare (interventii adresate mediului privat)
2. Dezvoltarea infrastructurii de apa si apa uzata si tranzitia la o economie circulara
3. Protectia mediului prin conservarea biodiversitatii, asigurarea calitatii aerului si decontaminarea siturilor poluate
4. Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, prevenirea si gestionarea riscurilor

Prioritati de investitii/Axe Prioritare PO Transport:

1. Imbunatatirea conectivitatii prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
2. Imbunatatirea conectivitatii prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritoriala
3. Imbunatatirea conectivitatii prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferata
4. Imbunatatirea mobilitatii nationale, durabila si rezilienta in fata schimbarilor climatice prin cresterea calitatii serviciilor de transport pe calea ferata

5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabile și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

8. Creșterea gradului de utilizare a cailor navigabile și a porturilor

9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

10. Asistența tehnică

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente

Financiare:

1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

5. Instrumente financiare pentru întreprinderi

6. Creșterea capacității administrative

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Sănătate:

1. Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași - fază a II-a

2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

3. Servicii de recuperare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

6. Informatizarea sistemului medical

7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Educație și Ocupare:

1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

2. Prevenirea parasirii timpurii a scolii si cresterea accesului si a participarii grupurilor dezavantajate la educatie si formare profesionala

3. Cresterea calitatii si asigurarea echitatii in sistemul de educatie si formare profesionala

4. Adaptarea ofertei de educatie si formare profesionala la dinamica pietei muncii si la provocarile inovarii si progresului tehnologic

5. Cresterea accesibilitatii, atractivitatii si calitatii invatamantului profesional si tehnic

6. Cresterea accesului pe piata muncii pentru toti

7. Antreprenoriat si economie sociala

8. Sustinerea reformelor pe piata muncii in acord cu dinamica pietei muncii

9. Consolidarea participarii populatiei in procesul de invatare pe tot parcursul vietii pentru facilitarea tranzitiilor si a mobilitatii

Prioritati de investitii/Axe Prioritare PO Incluziune si Demnitate Sociala:

1. Dezvoltarea locala plasata sub responsabilitatea comunitatii (interventii adresate grupurilor de actiune locala)

2. Dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii

3. Comunitati marginalizate

4. Reducerea disparitatilor intre copiii in risc de saracie si/sau excluziune sociala si ceilalti copii

5. Servicii pentru persoane varstnice

6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilitati

7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Prioritati de investitii/Axe Prioritare 8 PO Regionale:

1. O regiune competitiva prin inovare, digitalizare si intreprinderi dinamice (interventii OP1 adresate mediului privat, organizatiilor CDI, parteneriate)

2. O regiune cu orase Smart

3. O regiune cu orase prietenoase cu mediul

4. Dezvoltarea sistemelor de incalzire centralizate

5. O regiune accesibila

6. O regiune educata

7. O regiune atractiva

8. Asistenta tehnica

Prioritati de investitii/Axe Prioritare 8 PO Tranzitie Justa:

1. O tranzitie justa prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetarii si inovarii si a digitalizarii
2. O tranzitie justa prin investitii in tehnologii si infrastructuri pentru energie curata cu emisii reduse
3. O tranzitie justa prin reducerea poluarii si consolidarea economiei circulare
4. O tranzitie justa bazata pe cresterea nivelului de ocupare a fortei de munca calificata

In plus, pentru zonele rurale, vor fi disponibile finantari acordate in baza **Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR)**, finantat prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).

Principalele domenii de acțiune ale FEADR cuprind:

- crearea de locuri de muncă în afara activităților agricole (societăți comerciale noi, dezvoltarea de activități turistice etc.);
- dezvoltarea accesului și a legăturilor dintre orașe și zonele rurale, în special în contextul societății informaționale;
- susținerea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din domeniul agricol (sprijinirea inovației și a dezvoltării de produse noi), agro-alimentar sau forestier;
- combaterea riscurilor din domeniul agricol și forestier;
- dezvoltarea infrastructurii de bază din sate, în special în noile state membre.

1.3.3. Contextul la nivelul judetului Vrancea

La nivelul judetului Vrancea, principalul document programatic este reprezentat de **Strategia de Dezvoltare a Judetului Vrancea pentru perioada 2021-2027**.

Obiectivul general al Strategiei il constituie “dezvoltarea socio-economica durabila si imbunatatirea calitatii vietii populatiei prin abordarea unui sistem integrat de prioritati si masuri de dezvoltare care vizeaza cresterea competitivitatii si atragerea investitorilor, conservarea si imbunatatirea conditiilor de mediu, cresterea conectivitatii la nivelul infrastructurii de transport si a utilitatilor publice, promovarea dezvoltarii integrate a teritoriului, combaterea saraciei si sporirea incluziunii sociale”.

Actiunile propuse a se implementa in cadrul Strategiei judetului Vrancea sunt organizate in jurul celor 5 obiective specifice, definite la randul lor in corelatie cu cele 5 obiective ale politicii de coeziune:

- **O.S. 1: Un judet mai inteligent si mai competitiv**, prin promovarea transformarii economice inovatoare si inteligente si imbunatatirea capacitatii administrative

Prioritati de dezvoltare:

- Cresterea competitivitatii economice si relansarea potentialului inovator
- Cresterea capacitatii fortei de munca
- Cresterea capacitatii administrative a judetului

- **O.S. 2: Un judet mai verde**, cu emisii scazute de carbon prin promovarea tranzitiei catre o energie nepoluanta si echitabila, a investitiilor verzi, a economiei circulare, a adaptarii si atenuarii efectelor schimbarilor climatice si a prevenirii gestionarii riscurilor

Directii de actiune:

- Sprijinirea si promovarea eficientei energetice si cresterea ponderii energiei din surse regenerabile
- Promovarea managementului durabil al apei
- Promovarea tranzitiei catre economia circulara
- Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, a prevenirii riscurilor si a rezilientei la dezastre
- Imbunatatirea protectiei si conservarii biodiversitatii si reducerea poluarii

- **O.S. 3: Un judet mai conectat** prin dezvoltarea mobilitatii, a conectivitatii TIC si a utilitatilor publice

Prioritati de dezvoltare:

- Cresterea accesibilitatii si a mobilitatii judetului Vrancea si imbunatatirea conectivitatii teritoriale
- Dezvoltarea retelelor de utilitati publice inteligente, durabile si eficiente energetic

- **O.S. 4: Un judet mai social si mai incluziv** prin implementarea Pilonului European al drepturilor sociale

Prioritati de dezvoltare:

- Dezvoltarea serviciilor integrate de asistenta medicala
- Cresterea calitatii si accesibilitatii de reabilitare si paliatie
- Imbunatatirea calitatii infrastructurii si serviciilor sociale
- Combaterea provocarilor generate de fenomenul de imbatranire demografica si facilitarea procesului de imbatranire activa
- Dezvoltarea infrastructurii educationale la nivelul Judetului Vrancea
- Dezvoltarea calitatii resursei umane in domeniul educational si de instruire
- Cresterea accesibilitatii si atractivitatii Judetului Vrancea pentru turisti
- Crearea conditiilor favorabile dezvoltarii turismului sectorial (gastronomic, medical, vitivinicol)
- Dezvoltarea infrastructurii culturale
- Organizarea si promovarea evenimentelor culturale si artistice

- **O.S. 5: Un judet mai aproape de cetateni** prin incurajarea dezvoltarii durabile si integrate a teritoriului si a initiativelor locale

Prioritati de dezvoltare:

- Asigurarea functionarii sistemului institutionalizat al dezvoltarii prin asigurarea reactualizarii P.U.G. si R.L.U. la nivelul fiecarui U.A.T. a judetului Vrancea, elaborarea hartilor de risc si punerea in functiune a birourilor de urbanism
- Cresterea gradului de transparenta / comunicare dintre administratiile locale si locuitori, informarea locuitorilor cu privire la regulile de urbanism, disciplina in constructii si rolul lor in aceasta directie

- Rezolvarea problemei spatiilor verzi si imbunatatirea peisajelor rurale si urbane / crearea de noi branduri de loc

1.3.4. Strategii relevante la nivel local

La nivel local, pentru perioada de programare 2014-2020, UAT Comuna Straoane a avut in implementare Strategiei de Dezvoltare Socio-Economica a Comunei Straoane pentru perioada 2014-2020

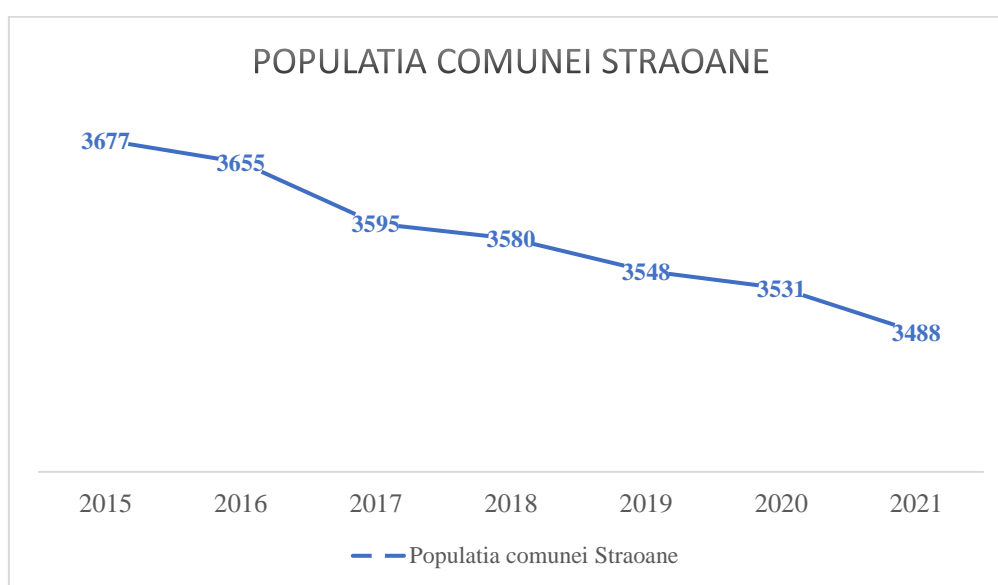
De asemenea, este de mentionat Strategia de Dezvoltare Locala / Programarea 2014 – 2020 a Asociatiei Grupul de Actiune Locala (GAL) Podgoria Panciu. Grupul de Actiune Locala Podgoria Panciu este un parteneriat public-privat constituit din punct de vedere juridic in baza O.G nr. 26/2000, cu personalitate juridica, de drept privat si fara scop patrimonial. GAL Podgoria Panciu are teritoriu omogen, cu o suprafata de 500,56 kmp, cu o populatie de 31.694 locuitori si o densitate de 63,31 locuitori/kmp, fiind format din 7 unitati administrativ-teritoriale (UAT), respectiv comunele: Bolotesti, Fitionesti, Movilita, Paunesti, Straoane, Tifesti si orasul Panciu. Scopul Asociatiei Grupul de Actiune Locala Podgoria Panciu este promovarea si sustinerea dezvoltarii durabile a comunitatilor care fac parte din organizatie, prin elaborarea si implementarea strategiilor de dezvoltare locala.

Pentru perioada 2021-2027, UAT Comuna Straoane previzioneaza realizarea prin Programul National de Redresare si Rezilienta a Planului Urbanistic General.

SECTIUNEA 2: ANALIZA SITUATIEI ACTUALE

2.1. Profil socio-demografic

Conform datelor furnizate de Directia Judeteana de Statistica Vrancea populatia comunei Straoane in anul 2021 este de 3.488 locuitori. Evolutia populatiei totale in cadrul perioadei 2015-2021 inregistreaza un trend descrescator, aceasta diminuandu-se cu -5,14% in anul 2021 comparativ cu 2015, respectiv cu o medie anuala de -3,01% pe intervalul analizat.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Populatia comunei Straoane	3677	3655	3595	3580	3548	3531	3488

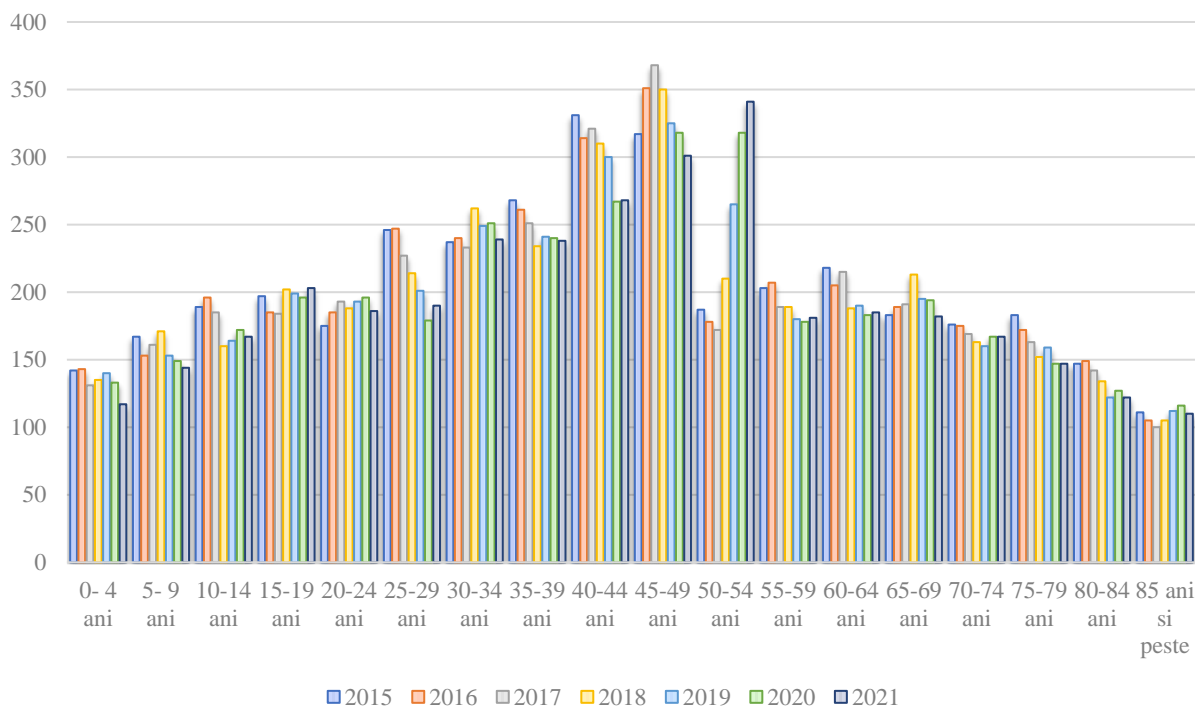
Populatia comunei Straoane pe grupe de varsta si sexe

Varste si grupe de varsta	Sexe	Ani						
		2015 Nr.pers	2016 Nr.pers	2017 Nr.pers	2018 Nr.pers	2019 Nr.pers	2020 Nr.pers	2021 Nr.pers
Total	Total	3677	3655	3595	3580	3548	3531	3488
	Masculin	1821	1797	1762	1751	1741	1726	1704
	Feminin	1856	1858	1833	1829	1807	1805	1784
0- 4 ani	Total	142	143	131	135	140	133	117
	Masculin	78	76	71	72	79	69	64
	Feminin	64	67	60	63	61	64	53
5- 9 ani	Total	167	153	161	171	153	149	144
	Masculin	90	80	81	92	82	81	77
	Feminin	77	73	80	79	71	68	67

10-14 ani	Total	189	196	185	160	164	172	167
	Masculin	109	108	103	88	91	90	84
	Feminin	80	88	82	72	73	82	83
15-19 ani	Total	197	185	184	202	199	196	203
	Masculin	100	96	100	111	111	112	111
	Feminin	97	89	84	91	88	84	92
20-24 ani	Total	175	185	193	188	193	196	186
	Masculin	89	98	101	99	100	104	99
	Feminin	86	87	92	89	93	92	87
25-29 ani	Total	246	247	227	214	201	179	190
	Masculin	133	133	121	114	106	96	102
	Feminin	113	114	106	100	95	83	88
30-34 ani	Total	237	240	233	262	249	251	239
	Masculin	114	119	121	140	136	133	135
	Feminin	123	121	112	122	113	118	104
35-39 ani	Total	268	261	251	234	241	240	238
	Masculin	148	134	122	112	119	121	122
	Feminin	120	127	129	122	122	119	116
40-44 ani	Total	331	314	321	310	300	267	268
	Masculin	189	188	200	185	172	148	140
	Feminin	142	126	121	125	128	119	128
45-49 ani	Total	317	351	368	350	325	318	301
	Masculin	173	191	188	181	173	176	175
	Feminin	144	160	180	169	152	142	126
50-54 ani	Total	187	178	172	210	265	318	341
	Masculin	83	76	74	99	134	168	179
	Feminin	104	102	98	111	131	150	162
55-59 ani	Total	203	207	189	189	180	178	181
	Masculin	119	117	109	99	83	75	72
	Feminin	84	90	80	90	97	103	109
60-64 ani	Total	218	205	215	188	190	183	185
	Masculin	104	97	100	89	98	102	102
	Feminin	114	108	115	99	92	81	83
65-69 ani	Total	183	189	191	213	195	194	182
	Masculin	68	72	76	89	81	80	78
	Feminin	115	117	115	124	114	114	104
70-74 ani	Total	176	175	169	163	160	167	167
	Masculin	65	64	61	56	53	54	55
	Feminin	111	111	108	107	107	113	112
75-79 ani	Total	183	172	163	152	159	147	147
	Masculin	65	62	56	51	55	48	49
	Feminin	118	110	107	101	104	99	98
80-84 ani	Total	147	149	142	134	122	127	122
	Masculin	61	57	53	51	40	36	33

	Feminin	86	92	89	83	82	91	89
85 ani si peste	Total	111	105	100	105	112	116	110
	Masculin	33	29	25	23	28	33	27
	Feminin	78	76	75	82	84	83	83

Populatia comunei Straoane pe grupe de varsta - 2015-2021

Analizand populatia comunei Straoane din perspectiva grupelor de varsta se observa **tendinta generala de imbatranire a populatiei**, respectiv cresterea ponderilor populatiei de 45 ani si peste la nivelul populatiei totale. Imbatranirea demografica reprezinta cresterea varstei mediane a populatiei ca urmare a scaderii ratei de fertilitate si a cresterii sperantei de viata.

Conform EUROSTAT, toate statele europene sunt afectate de imbatranire demografica, cu proiectii ale ponderii populatiei varstnice de peste 25% la nivelul anului 2030 in unele regiuni. Peste doua treimi din statele membre UE sunt estimate sa ajunga in 2050 la o rata a dependentei demografice de peste 50%. Raportul de dependenta demografica este raportul dintre numarul persoanelor de varsta „dependenta” (persoane sub 15 ani si de peste 64 ani) si populatia in varsta de munca (15-64 ani) exprimat la 100 de persoane. In plus, la nivelul statelor EU-27 se preconizeaza ca populatia de 85 ani si peste sa creasca de la 12,5 milioane in 2019 la 26,8 milioane in 2050, fenomen numit super-ageing. Efectele economice

ale imbatranirii demografice sunt semnificative, inclusiv in ceea ce priveste sustenabilitatea sistemului de securitate sociala.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-45 de ani	53,09%	52,64%	52,46%	52,40%	51,86%	50,50%	50,23%
45 de ani si peste	46,91%	47,36%	47,54%	47,60%	48,14%	49,50%	49,77%

Analizand trendul populatiei pe orizontul 2015-2021 putem considera ca acest fenomen incepe sa capete contur si la nivelul comunei Straoane.

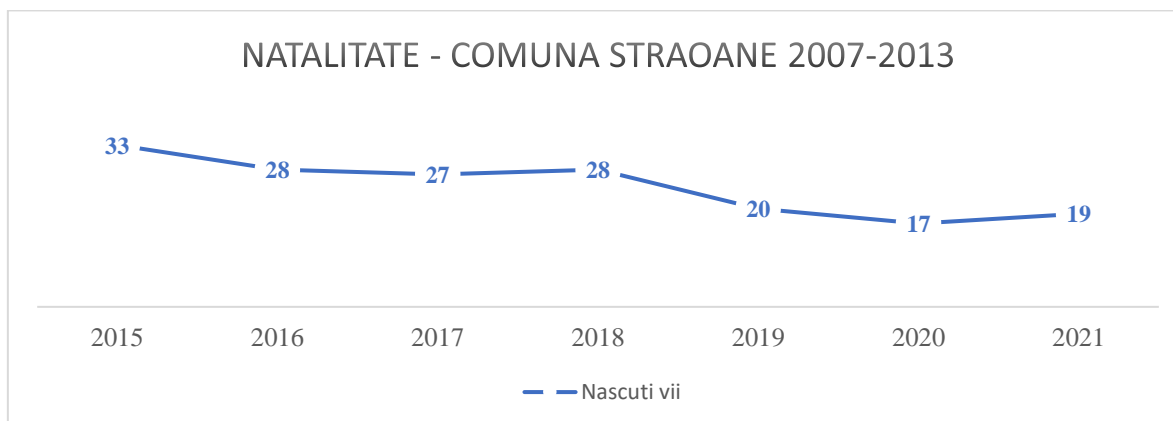
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
0- 4 ani	3,86%	3,91%	3,64%	3,77%	3,95%	3,77%	3,35%	↘
5- 9 ani	4,54%	4,19%	4,48%	4,78%	4,31%	4,22%	4,13%	↘
10-14 ani	5,14%	5,36%	5,15%	4,47%	4,62%	4,87%	4,79%	↘
15-19 ani	5,36%	5,06%	5,12%	5,64%	5,61%	5,55%	5,82%	↗
20-24 ani	4,76%	5,06%	5,37%	5,25%	5,44%	5,55%	5,33%	↘
25-29 ani	6,69%	6,76%	6,31%	5,98%	5,67%	5,07%	5,45%	↗
30-34 ani	6,45%	6,57%	6,48%	7,32%	7,02%	7,11%	6,85%	↘
35-39 ani	7,29%	7,14%	6,98%	6,54%	6,79%	6,80%	6,82%	↗
40-44 ani	9,00%	8,59%	8,93%	8,66%	8,46%	7,56%	7,68%	↗
45-49 ani	8,62%	9,60%	10,24%	9,78%	9,16%	9,01%	8,63%	↘
50-54 ani	5,09%	4,87%	4,78%	5,87%	7,47%	9,01%	9,78%	↗
55-59 ani	5,52%	5,66%	5,26%	5,28%	5,07%	5,04%	5,19%	↗
60-64 ani	5,93%	5,61%	5,98%	5,25%	5,36%	5,18%	5,30%	↗
65-69 ani	4,98%	5,17%	5,31%	5,95%	5,50%	5,49%	5,22%	↘
70-74 ani	4,79%	4,79%	4,70%	4,55%	4,51%	4,73%	4,79%	↗
75-79 ani	4,98%	4,71%	4,53%	4,25%	4,48%	4,16%	4,21%	↗
80-84 ani	4,00%	4,08%	3,95%	3,74%	3,44%	3,60%	3,50%	↘
85 ani si peste	3,02%	2,87%	2,78%	2,93%	3,16%	3,29%	3,15%	↘
TOTAL	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	

Natalitate

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Comuna Straoane	56	65	71	64	73	79	63

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nascuti vii	33	28	27	28	20	17	19
Populatie totala	3.677	3.655	3.595	3.580	3.548	3.531	3.488

Rata natalitatii	0,90%	0,77%	0,75%	0,78%	0,56%	0,48%	0,54%
-------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Conform INSSE, rata natalitatii in comuna Straoane, la nivelul anului 2021 (ultimul an pentru care sunt date disponibile) era de 0,54%, in scadere fata de perioadele anterioare cu - 42,42%.

Mortalitate

Comuna Straoane	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Decedati	80	76	77	68	67	76	65
Populatie totala	3.677	3.655	3.595	3.580	3.548	3.531	3.488
Rata mortalitatii	2,18%	2,08%	2,14%	1,90%	1,89%	2,15%	1,86%

Comuna Straoane	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rata natalitatii	0,90%	0,77%	0,75%	0,78%	0,56%	0,48%	0,54%
Rata mortalitatii	2,18%	2,08%	2,14%	1,90%	1,89%	2,15%	1,86%
Rata sporului natural	-1,28%	-1,31%	-1,39%	-1,12%	-1,32%	-1,67%	-1,32%

Rata sporului natural al populatiei (indicator care masoara diferenta algebrica intre rata natalitatii si rata mortalitatii generale a populatiei) este negativa la nivelul intregului interval analizat (2014-2020). Pe termen mediu si lung acest indicator contribuie alaturi de sporul migratoriu al populatiei la stabilirea tendintei generale de evolutie a populatiei comunei.

Stabiliri si plecari cu resedinta/domiciliul

Informatiile prezentate in cadrul tabelelor de mai jos reprezinta principalii indicatori de evaluare a miscarii migratorii a populatiei comunei Straoane.

INSSE defineste acesti indicatori astfel:

STABILIRI DE RESEDINTA

Judete	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Straoane	8	6	12	6	3	20	12

PLECARI CU RESEDINTA

Judete	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Straoane	27	41	25	20	29	29	27

STABILIRI DE DOMICILIU

Judete	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Straoane	97	90	62	80	77	66	55

PLECARI CU DOMICILIUL

Judete	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Straoane	62	76	56	59	71	50	40

- Stabilirile de resedinta** reprezinta numarul de persoane **sosite** in comuna Straoane care la data de 1 I sau 1 VII aveau inscrisa in actul de identitate si in fisele de evidenta a populatiei mentiunea de stabilire a resedintei;
- Stabilirile de domiciliu** reprezinta numarul persoanelor care isi stabilesc domiciliul permanent in comuna Straoane;
- Plecari cu resedinta din comuna** reprezinta numarul persoanelor **plecate** cu resedinta intr-o alta localitate decat cea de domiciliu (comuna Straoane), care la data de 1 I sau 1 VII aveau inscrisa in actul de identitate si in fisele de evidenta a populatiei mentiunea de stabilirea a resedintei;
- Numarul total al plecarilor cu domiciliul** se refera la persoanele care pleaca din comuna Straoane, inclusiv cele plecate in strainatate (fenomen demografic al miscarii migratorii externe).

Conform informatiilor INSSE observam urmatoarea tendinta la nivelul comunei Straoane:

- Evolutie negativa la nivelul raportului dintre stabiliri de resedinta/plecari cu resedinta. Acest fapt se datoreaza atat persoanelor tinere care opteaza pentru continuarea studiilor superioare in alte zone ale tarii si isi muta resedinta, respectiv persoanelor care isi muta resedinta datorita locului de munca;
- Evolutia la nivelul raportului stabiliri de domiciliu/plecari cu domiciliul este una favorabila pe orizontul 2015-2021. Mai multe persoane si-au stabilit domiciliul in comuna Straoane decat cele care au parasit definitiv acest loc. Acest lucru are un impact favorabil pe termen mediu si lung asupra fenomenului de depopulare a comunei.

Perioada	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stabiliri/Plecari cu domiciliul	1,56	1,18	1,11	1,36	1,08	1,32	1,38

Demografie

Conform informatiilor Institutului National de Statistica, in anul 2021 populatia a fost de cca 3.488 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt de etnie romana (96,45%). Pentru 3.25% din populatie nu se cunoaste apartenenta etnica.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocsi (95,39%). Pentru 3,31% din populatie, nu este cunoscuta apartenenta confesionala.

Apartenenta etnica	2021	2021
Romani	96,45%	3.364
Alta etnie	0,30%	10
Necunoscuta	3,25%	113
TOTAL	100,00%	3.488

Cunoscand evolutia populatiei comunei Straoane pe ultimii 7 ani, este posibila estimarea prin intermediul metodei „celor mai mici patrute” a tendintei de evolutiei ulterioara a acesteia. Cele mai mici patrute inseamna ca solutia obtinuta minimizeaza suma patratelor abaterilor fata de valorile ecuatiilor. Derivand functia de regresie liniara care defineste

evolutia seriei prezentate in cadrul tabelului de mai sus ($Y = a + b \times t$), unde t reprezinta perioada de prognoza (20 ani).

Deoarece seria de referinta are numar impar de termeni (7) pasul va fi 1.

$$\begin{cases} \min = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y})^2 \\ \min = \sum_{i=1}^n (y_i - a - a * t)^2 \end{cases} \text{ Derivand, obtinem:}$$

$$\begin{cases} \frac{df}{da} = 0 \\ \frac{df}{db} = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2 \sum_{i=1}^n (y_i - a - bt)(-1) = 0 \\ 2 \sum_{i=1}^n (y_i - a - bt)(-t) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -\sum_{i=1}^n y + \sum_{i=1}^n a + b \sum_{i=1}^n t = 0 \\ -\sum_{i=1}^n ty + a \sum_{i=1}^n t + b \sum_{i=1}^n t^2 = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} na + b \sum_{i=1}^n t = \sum_{i=1}^n y \\ a \sum_{i=1}^n t + b \sum_{i=1}^n t^2 = \sum_{i=1}^n ty \end{cases} \Rightarrow a = \frac{\sum_{i=1}^n Y_i}{n}; b = \frac{\sum_{i=1}^n t_i y_i}{\sum_{i=1}^n t_i^2}$$

a	3582,00
b	-30,79
n=	7,00

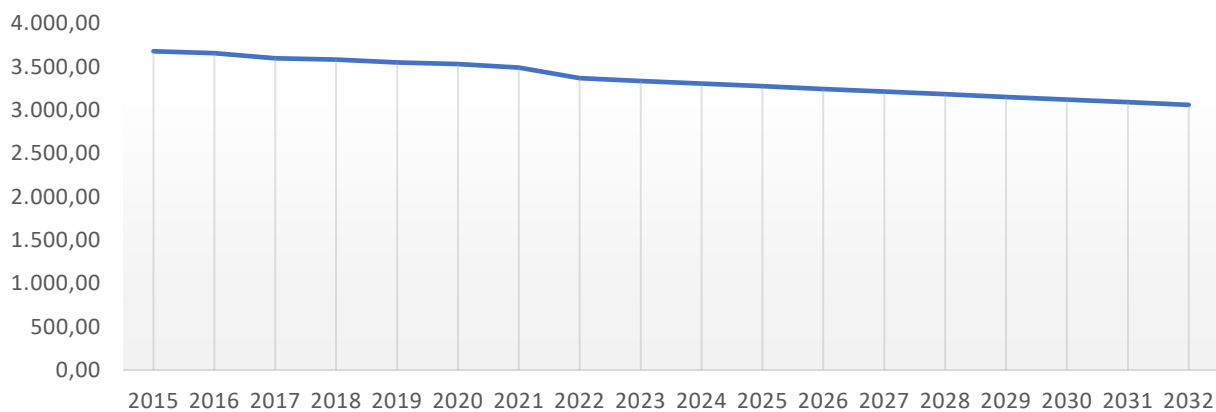
Metoda celor mai mici patrute este un instrument eficient in contextul ipotezelor de evolutie liniara, in care se doreste estimarea unei tendinte, cum este in acest caz a nivelului populatiei comunei Straoane, pornind de la istoricul scriptic si trendul pe orizontul istoric. In plus, relevanta acestui calcul este fundamentata si prin testarea reprezentativitatii valorii medii aferente esantionului analizat.

Acest calcul indica faptul ca, in conditii inertiiale, pana in anul 2041 populatia comunei Straoane se va diminua cu 20,25%, de la 3.488 persoane la 2.782.

ANUL	Populatia comunei Straoane	ti	ti*yi	ti^2
2015	3.677,00	-3,00	-11.031,00	9,00
2016	3.655,00	-2,00	-7.310,00	4,00
2017	3.595,00	-1,00	-3.595,00	1,00
2018	3.580,00	0,00	0,00	0,00
2019	3.548,00	1,00	3.548,00	1,00

2020	3.531,00	2,00	7.062,00	4,00
2021	3.488,00	3,00	10.464,00	9,00
2022	3.366,50			
2023	3.335,71			
2024	3.304,93			
2025	3.274,14			
2026	3.243,36			
2027	3.212,57			
2028	3.181,79			
2029	3.151,00			
2030	3.120,21			
2031	3.089,43			
2032	3.058,64			
2033	3.027,86			
2034	2.997,07			
2035	2.966,29			
2036	2.935,50			
2037	2.904,71			
2038	2.873,93			
2039	2.843,14			
2040	2.812,36			
2041	2.781,57			
TOTAL	25.074,00	0,00	-862,00	28,00

Populatia comunei Straoane - prognoza pe intervalul
2021-2041

2.2. Profil economic

Comuna Straoane reprezinta catalizatorul dezvoltarii economice si sociale pentru o subzona a judetului insumand aproximativ 3.488 locuitori (satele Straoane, Muncelu, Repedea si Valeni).

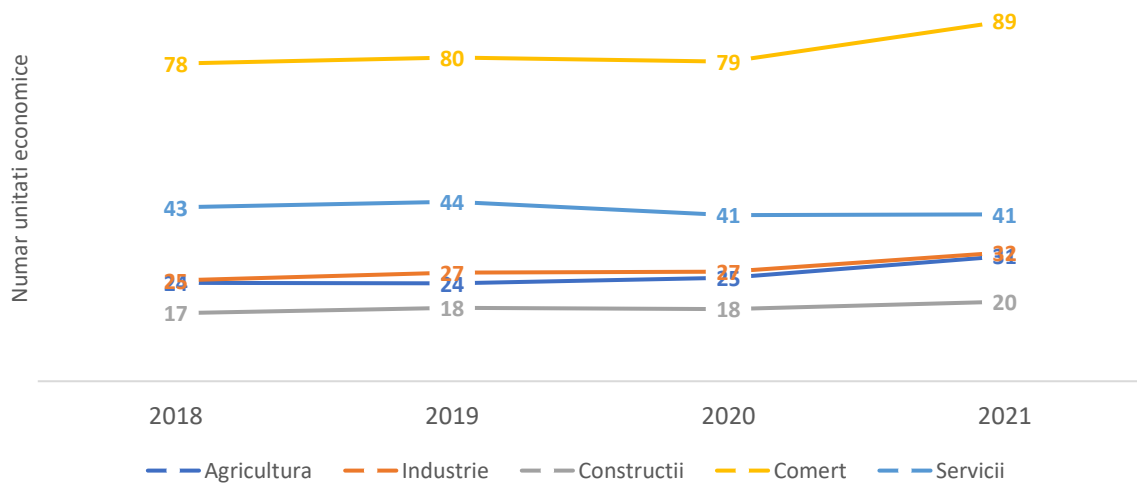
Economia acestei subzone pastreaza caracteristicile rural-agricole ale economiei judetene, al carei ritm lent de dezvoltare tinde sa genereze adancirea disparitatilor economice si sociale intre localitati si cronicizarea subdezvoltarii existente, pe termen mediu, in cazul in care avantajele comparative de care aceasta subzona beneficiaza (potentialul turistic de exceptie) nu vor fi valorificate corespunzator.

Datele primite de la Oficiul Registrului Comertului Vrancea privind numarul agentilor economici care activeaza in comuna Straoane sunt aferente perioadei 2018-2021 si reflecta o crestere cu 13.37% a numarului acestora comparativ cu anul de referinta 2018. Din perspectiva categoriilor agentilor economici se observa ca 99% dintre acestea sunt organizate ca firme mici, respectiv 1% ca firme mijlocii.

	2018	2019	2020	2021
Domenii de activitate (CAEN):	187	193	190	212
Agricultura	24	24	25	31
Industrie	25	27	27	32
Constructii	17	18	18	20
Comert	78	80	79	89
Servicii	43	44	41	41
Categorii de firme	187	193	190	212
Mici	185	191	188	210
Mijlocii	2	2	2	2
Mari	0	0	0	0
Forme de proprietate	187	193	190	212
Integral privat	187	193	190	212
Integral de stat	0	0	0	0
Mixte (stat+ privat)	0	0	0	0
Integral strain	0	0	0	0
Mixt (capital roman+strain)	0	0	0	0
Alte forme de proprietate	0	0	0	0

$\Delta 2019/2018$	$\Delta 2020/2019$	$\Delta 2021/2020$	$\Delta 2021/2018$
3,21%	-1,55%	11,58%	13,37%
-0,43%	5,19%	27,20%	27,20%
7,87%	8,78%	27,78%	27,78%
7,87%	5,90%	16,92%	16,92%
1,87%	0,64%	13,34%	13,34%
3,18%	-4,51%	-4,14%	-4,14%
3,21%	-1,55%	11,58%	13,37%
3,21%	1,60%	13,37%	13,37%
3,21%	1,60%	13,37%	13,37%
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3,21%	-1,55%	11,58%	13,37%
3,21%	1,60%	13,37%	13,37%
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

EVOLUTIA MEDIULUI ECONOMIC PRIVAT DIN COMUNA STRAOANE

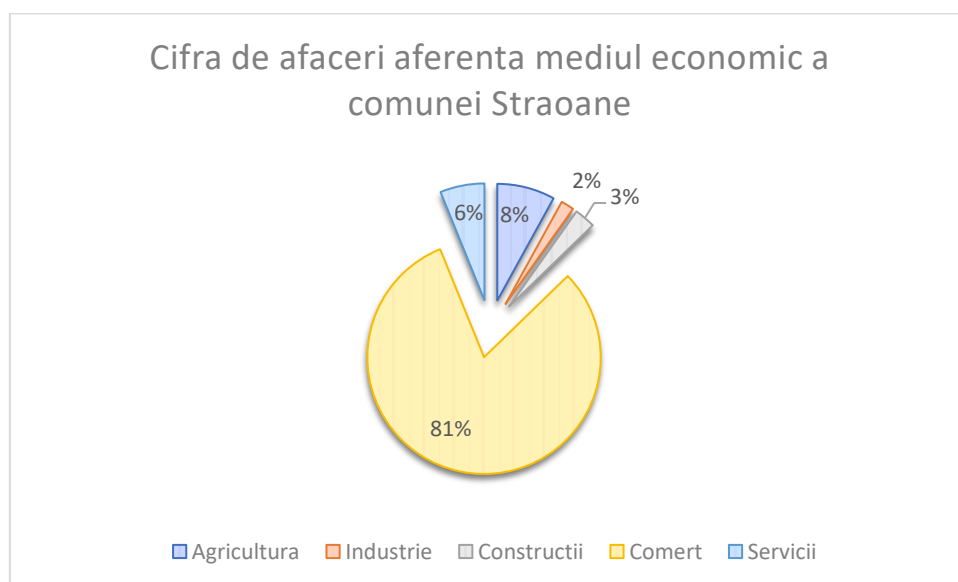

Nr. crt.	Denumire societate	Localitatea	Nr. angajati	Cifra de afaceri	Profit	Domeniul de activitate	Caen
1	Robel Forest SRL	Straoane	49	17.435.250	1.075.922	Transporturi de marfuri	4941
2	Ginomar SRL	Straoane	15	2.669.602	108.296	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate	4711
3	Smara Straoane SRL	Straoane	6	2.126.694	268.965	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate	4712
4	Coscodrina SRL	Straoane	5	1.720.947	999.380	Comert cu ridicata bauturi	4634
5	Fagul SRL	Straoane	2	1.398.559	189.538	Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule	4532
6	Vinuri Pancene SRL	Straoane	6	1.015.900	1.091.508	Cultivarea strugurilor	121
7	Cozmaric SRL	Straoane	1	719.930	111.351	Comert cu amanuntul al bauturilor, in magazine specializate	4725
8	Dadafarm Concept SRL	Straoane	2	608.316	17.518	Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate	4773
9	Han Arena SRL	Straoane	1	346.462	22.082	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate	4711
10	Rexfib Design SRL	Straoane	1	276.100	99.224	Comert cu ridicata nespecializate	4690

11	Oprea Lyl Market SRL	Straoane	2	237.530	- 66.515	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate	4711
12	Quince for Software SRL	Straoane	0	235.672	226.881	Activitati de consultanta in tehnologia informatiei	6202
13	Teodora Couture SRL	Straoane	1	230.351	79.583	Fabricarea altor articole de imbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)	1413
14	Two Squared One SRL	Straoane	0	211.856	202.452	Activitati de realizare a soft-ului la comanda (software orientat client)	6201
15	Metadatahub SRL-D	Straoane	1	211.000	115.100	Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web si activitati conexe	6311
16	Goraval Meli SRL	Straoane	1	206.991	16.637	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	4120
17	Dimi&Teodora SRL	Straoane	1	186.443	8.095	Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule	4532
18	Topo Adwg SRL	Straoane	1	180.000	66.898	Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea	7112

19	CGM-MCG96 Park SRL	Straoane	1	176.274	- 24.447	Activitati de servicii anexe pentru transporturi terestre	5221
20	EdiVictory Sistem SRL	Straoane	1	162.136	- 11.190	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	4120
X	TOTAL	X	97	30.356.013	4.699.430	X	X

Cifra de afaceri – structura economiei locale	mil LEI	mil EUR
Agricultura	1,02	0,208
Industria	0,23	0,047
Constructii	0,37	0,076
Comert	10,29	2,110
Servicii	0,78	0,160
TOTAL	12,69	2,602

Radiografia principalelor segmente ale economiei comunei Straoane

a) Agricultura

Conform Raportului de Mediu Judetean pentru Planul de Amenajarea a Teritoriului - judetul Vrancea este unul din marile judete agricole ale tarii. Cu o suprafata agricola de 255 666 ha si o suprafata arabila de 148 111 ha, se constituie intr-una din zonele cu cele mai mari posibilitati de participare la constituirea fondului alimentar al Romaniei si la crearea unor disponibilitati pentru export. Acest lucru se explica atat prin ponderea mare pe care o are suprafata agricola din totalul suprafetei agricole a tarii, cat mai ales prin greutatea specifica a suprafetei arabile (4%). Se atesta astfel faptul ca suprafata arabila a judetului detine una din cele mai mari ponderi din suprafata agricola (82%), in raport cu media nationala (cca. 44%).

Singurele informatii disponibile, in momentul elaborarii prezentei strategii, privind situatia agriculturii in zona comunei Straoane sunt cele aferente recensamantului Agricol din 2013. Recensamantul agricol din anul 2020 este programat sa iasa in cursul acestui an (2022).

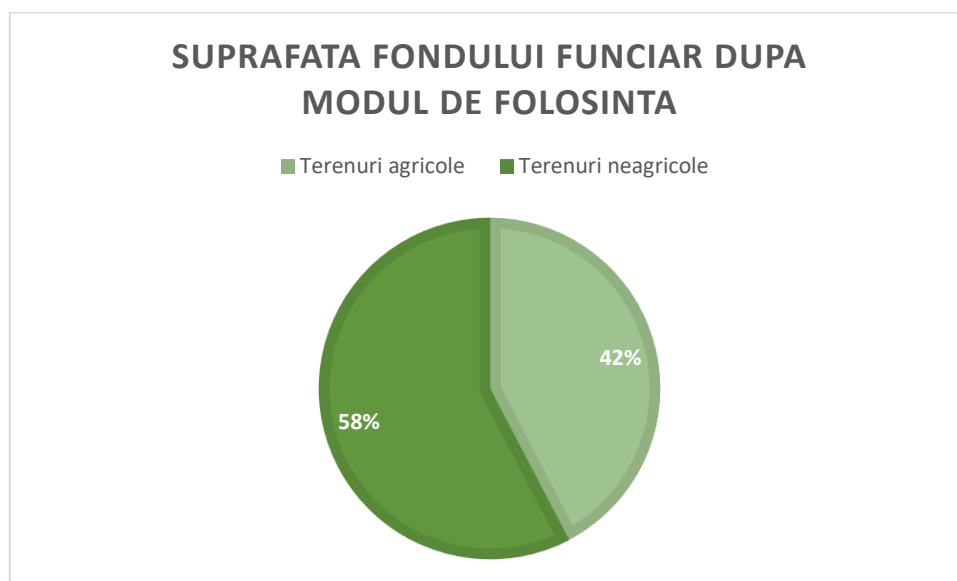
Potentialul agricol al comunei Straoane este definit de o buna calitate a solurilor, intrucat peste 60% din suprafata este reprezentata de cernoziomuri levigate si compacte, soluri foarte fertile, iar aproape 25% de aluviuni si soluri aluviale, care prin masuri hidroameliorative si irigare ofera conditii bune de dezvoltare a plantelor.

Din punct de vedere termic, comuna Straoane prezinta conditii prielnice de crestere si dezvoltare a unor sortimente variate de viata de vie, cereale, plante tehnice, legume, si pomi fructiferi, aici putand fi cultivate cu rezultate bune chiar soiuri si hibrizi cu perioada lunga de vegetatie.

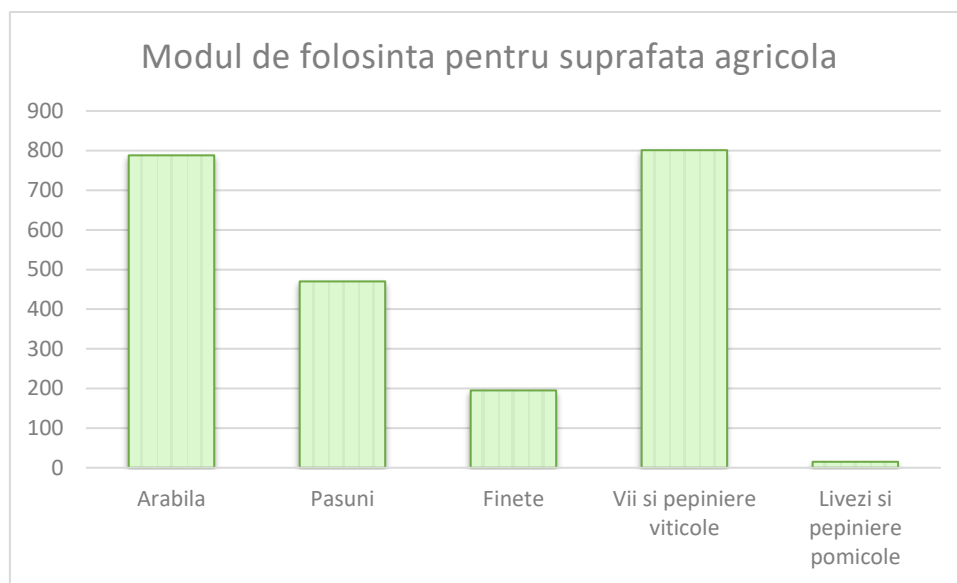
i. Modul de folosinta pentru suprafata agricola, conform ultimului Recesamant agricol 2014.

Modul de folosinta pentru suprafata agricola		Anul 2014	Anul 2014
		UM: Ha	UM: Ha
Total	Total	5354	
-	Proprietate privata	3976	74%
Agricola	Total	2269	
-	Proprietate privata	1765	78%

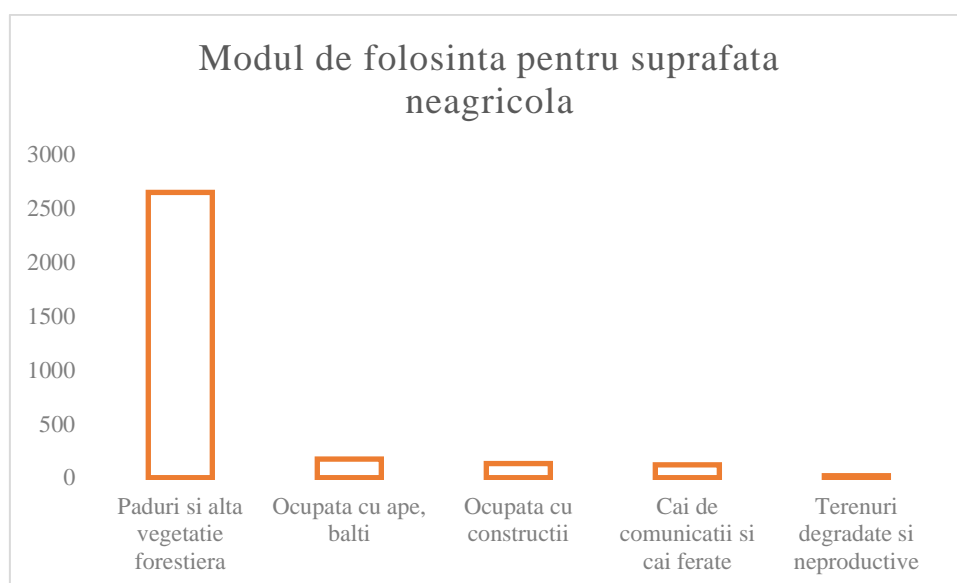
Arabila	Total	788	
-	Proprietate privata	778	99%
Pasuni	Total	470	
Finete	Total	195	
-	Proprietate privata	190	97%
Vii si pepiniere viticole	Total	801	
-	Proprietate privata	789	99%
Livezi si pepiniere pomicele	Total	15	
-	Proprietate privata	8	53%
Terenuri neagricole total	Total	3085	
-	Proprietate privata	2211	72%
Paduri si alta vegetatie forestiera	Total	2644	
-	Proprietate privata	2049	77%
Ocupata cu ape, balti	Total	172	
-	Proprietate privata	19	11%
Ocupata cu constructii	Total	132	
-	Proprietate privata	124	94%
Cai de comunicatii si cai ferate	Total	118	
Terenuri degradate si neproductive	Total	19	
-	Proprietate privata	19	100%

Conform recensamantului agricol, 42% (2.269 ha) din totalul suprafetelor fondului funciar au destinatie agricola in timp de 58% (3.085 ha) reprezinta terenuri neagricole. 78% din suprafata terenurilor agricole (1.765 ha) este in proprietate privata, respectiv 72% din suprafata terenurilor neagricole (2.211 ha) se afla in proprietate privata.

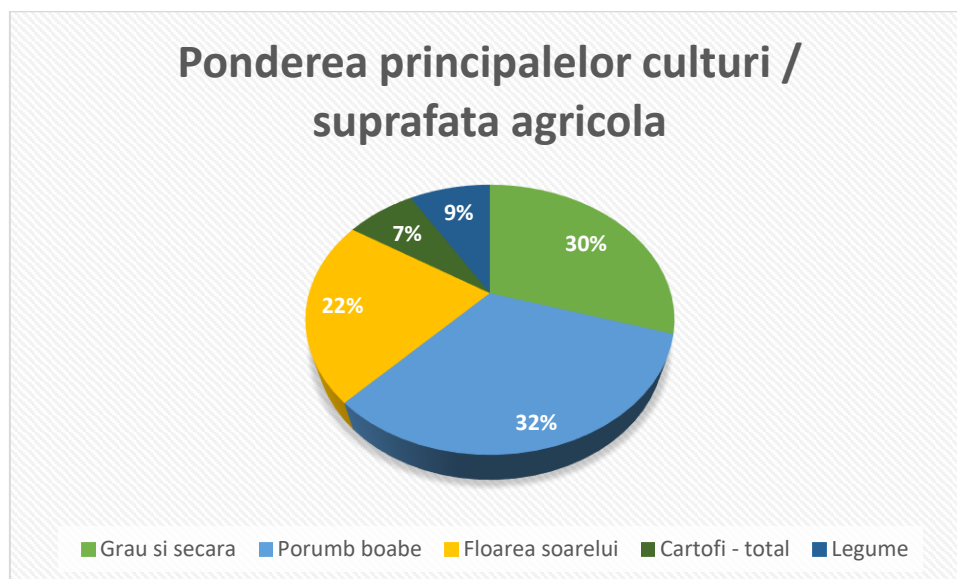

Din totalul de 2.269 de hectare cu destinatie agricola, ponderea majoritara este a suprafetelor de tipul viilor si pepinierelor viticole (35,30%) si a suprafetelor arabile (34,73%), urmata de suprafetele de tipul pasunilor (20,71%) si fanetelor (8,59%). Livezile si pepinierele pomicole se intind pe o suprafata restransa (15 hectare – 0,66%).

Din perspectiva terenurilor neagricole, ponderea majoritara este detinuta de paduri si alta vegetatie forestiera (85,71%).

Conform recensământului agricol, suprafețele cultivate cu porumb detin ponderea majoritară 32,30%, suprafețele cultivate cu grau și secară 29,90%, floarea soarelui 22%, cartofi 7,35%, respectiv legume 8,55%, din totalul suprafețelor arabile.

ii. Situatia productiilor medii la principalele culturi – comuna Straoane

Denumire cultura	U.M	Productia 2020	Productia 2021	Diferenta +/-	Diferenta %
Grau si secara	Kg	297.052	1.035.574	738.521	248,62%
Porumb boabe	Kg	349.461	1.280.510	931.049	266,42%
Floarea soarelui	Kg	183.762	437.561	253.799	138,11%
Cartofi - total	Kg	693.742	1.063.201	369.459	53,26%
Legume	Kg	1.149.621	959.453	-190.168	-16,54%

Denumire cultura	U.M	Productia 2020	Productia 2021	Diferenta +/-	Diferenta %
Grau si secara	kg/ha	377	1.314	937	248,62%
Porumb boabe	kg/ha	443	1.625	1.182	266,42%
Floarea soarelui	kg/ha	233	555	322	138,11%
Cartofi - total	kg/ha	880	1.349	469	53,26%
Legume	kg/ha	1.459	1.218	-241	-16,54%

Conform recensământului agricol productivitatea medie/hectar la principalele culturi a crescut în anul 2021 comparativ cu anul anterior, cu excepția legumelor.

Denumire cultura	U.M	Productia 2020	Productia 2021	Diferenta +/-	Diferenta %
Struguri	Kg	4.908.528	5.258.565	350.037	7,13%

Denumire cultura	U.M	Productia 2020	Productia 2021	Diferenta +/-	Diferenta %
Struguri	kg/ha	6.128	6.565	437	7,13%

De asemenea, la nivelul comunei Straoane a fost inregistrata o crestere a productivitatii medii/hectar la struguri - 7.13% - in anul 2021 comparativ cu perioada 2020.

iii. Evolutia preturilor produselor agricole vandute in Piata Agroalimentara Straoane

Comuna Straoane nu dispune, in prezent, de un centru (o piata) de desfacere a produselor agricole. Cea mai apropiata piata este cea din orasul invecinat Panciu.

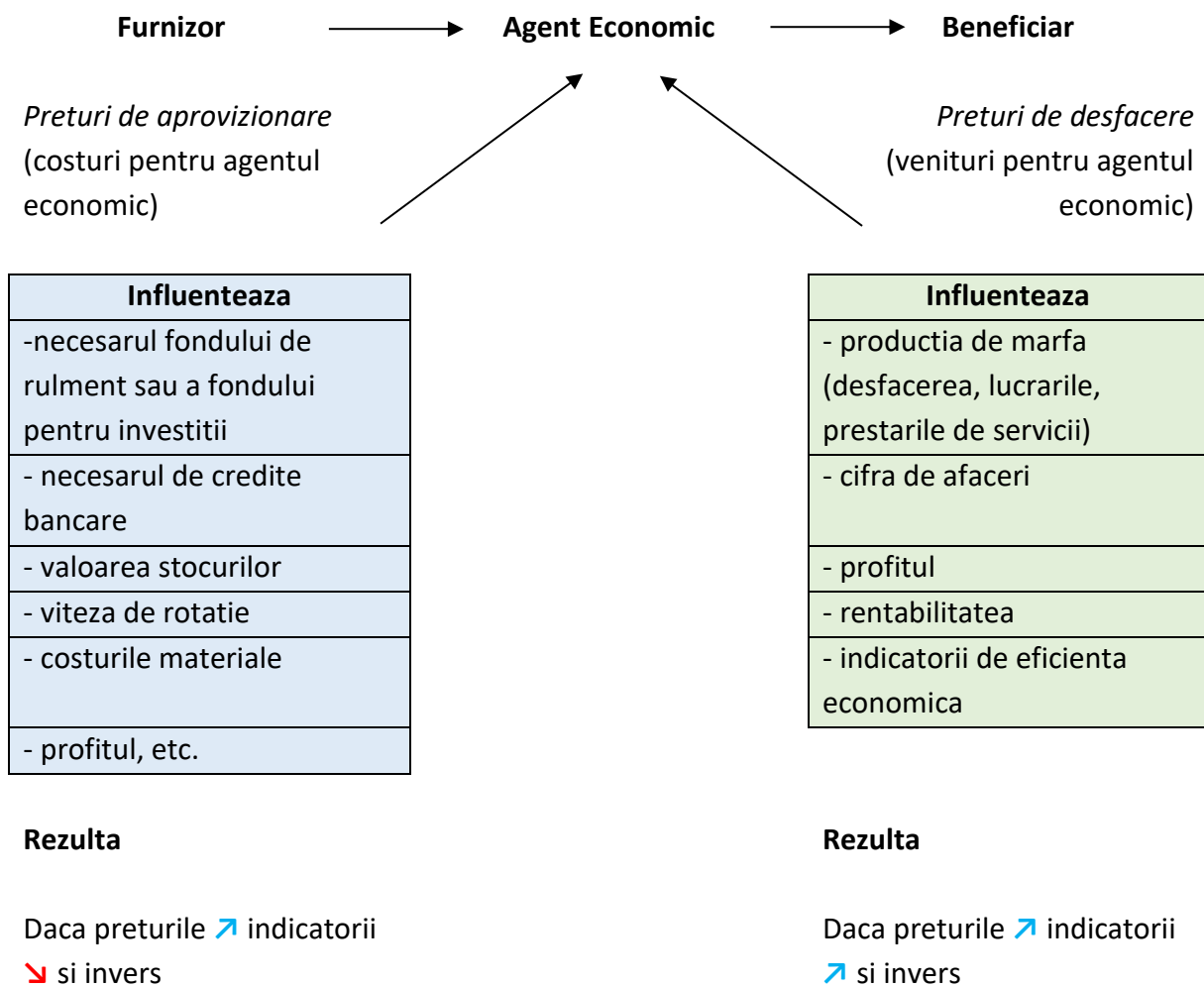
Evolutia preturilor la principalele produse agricole comercializate aici reflecta situatia acestui sector economic, raportul dintre cerere si oferta. Trend-ul preturilor joaca un rol important in reglarea marimii si structurii productiei agricole respectiv adaptarea elastica a productiei la necesitatile sociale.

Produse agro-alimentare	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fasole boabe (uscata) - lei/kg	8,18	8,41	8,47	8,37	8,87	8,8	8,61
Cartofi timpurii si de vara - lei/kg	1,44	1,69	1,54	2,03	2,69	2,45	1,75
Cartofi de toamna - lei/kg	1	1,22	1,16	1,11	1,95	2,07	1,6
Conopida - lei/kg	3,96	3,04	5,79	5,04	5,08	5,5	7,5
Varza alba timpurie si de vara - lei/kg	1,45	1,87	1,65	2,63	2	2,43	2,5
Varza de toamna - lei/kg	1,92	2,39	1,72	1,78	2,57	2,01	3,06
Salata verde - lei/kg	5,83	5,42	5	6,38	11	6,67	4,0
Tomate de camp - lei/kg	2,5	2,73	3,41	3,36	3,53	3,66	3,6
Castraveti de camp - lei/kg	1,89	3,17	2,17	2,7	2,6	3,67	4,0
Morcovi - lei/kg	2,78	2,55	2,24	2,82	3,15	3,04	2,3
Ceapa uscata - lei/kg	2,33	2,72	2,22	2,57	3,79	3,42	3,0
Fasole pastai - lei/kg	4,28	5,78	5,13	5,57	6,78	8,82	8,1
Ardei capia - lei/kg	4,4	3,81	4,94	5	4,56	5,25	4,1
Ardei gras - lei/kg	3,1	2,45	3,09	3,68	3,64	4,29	3,7
Ardei gogosar - lei/kg	4,58	4,02	6,48	6,12	5,39	6,44	5,1
Vinete - lei/kg	1,81	2,13	3,06	2,4	2,73	3,43	2,6
Usturoi uscat - lei/kg	8,3	14,55	19	17,03	21,99	20,45	24,8
Spanac - lei/kg	5,92	3,25	5,25	4,79	6,83	6	6,5
Pepeni galbeni - lei/kg	2,82	2,72	3	3,11	2,94	2,63	3,3
Pepeni verzi - lei/kg	1,06	1,06	0,98	1,28	1,41	1,29	1,7
Mere - lei/kg	2,88	2,69	2,88	2,9	2,75	3,4	3,5

Pere - lei/kg	5,81	5,98	6,88	6,73	7,36	6,85	5,1
Piersici - lei/kg	5,04	4,4	4,47	3,42	4,13	5	5,7
Caise - lei/kg	6	5,4	5,5	5,67	6,54	6	7,5
Cirese - lei/kg	4,17	5,69	7,63	4,33	7,63	6,67	7,0
Visine - lei/kg	4,81	5,5	6	5,25	9,67	7,25	7,0
Prune - lei/kg	2,6	3,15	2,81	2,63	2,84	3,56	3,0
Nuci - lei/kg	42,29	26,81	32,54	34,04	37,61	36,23	34,0
Capsuni - lei/kg	6,75	6,31	6,21	6,38	8	10,56	12,1
Struguri de masa - lei/kg	3,32	3,5	3,45	4,22	4,58	5,16	3,85
Lapte proaspat de vaca - lei/l	3	3	3	3,26	3,21	3,19	3,79
Oua de gaina - lei/buc	0,63	0,62	32,5	0,85	1,03	0,84	1,07
Miere de albine - lei/kg	30	31,89	32,5	32,71	32,5	32,19	27,92
Branza telemea din lapte de vaca - lei/kg	15,46	15,56	15,71	16,27	18,33	20	20
Branza din lapte de oaie - lei/kg	19,25	19	19,83	20,29	20,71	24,63	29,8

Nomenclatorul produselor agricole vandute in pietele agroalimentare	Perioade						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fasole boabe (uscata) - lei/kg		3%	1%	-1%	6%	-1%	-2%
Cartofi timpurii si de vara - lei/kg		17%	-9%	32%	33%	-9%	-29%
Cartofi de toamna - lei/kg		22%	-5%	-4%	76%	6%	-23%
Conopida - lei/kg		-23%	90%	-13%	1%	8%	36%
Varza alba timpurie si de vara - lei/kg		29%	-12%	59%	-24%	22%	3%
Varza de toamna - lei/kg		24%	-28%	3%	44%	-22%	52%
Salata verde - lei/kg		-7%	-8%	28%	72%	-39%	-40%
Tomate de camp - lei/kg		9%	25%	-1%	5%	4%	-1%
Castraveti de camp - lei/kg		68%	-32%	24%	-4%	41%	9%
Morcovi - lei/kg		-8%	-12%	26%	12%	-3%	-25%
Ceapa uscata - lei/kg		17%	-18%	16%	47%	-10%	-12%
Fasole pastai - lei/kg		35%	-11%	9%	22%	30%	-9%
Ardei capia - lei/kg		-13%	30%	1%	-9%	15%	-22%
Ardei gras - lei/kg		-21%	26%	19%	-1%	18%	-15%
Ardei gogosar - lei/kg		-12%	61%	-6%	-12%	19%	-21%
Vinete - lei/kg		18%	44%	-22%	14%	26%	-25%
Usturoi uscat - lei/kg		75%	31%	-10%	29%	-7%	21%
Spanac - lei/kg		-45%	62%	-9%	43%	-12%	8%
Pepeni galbeni - lei/kg		-4%	10%	4%	-5%	-11%	24%
Pepeni verzi - lei/kg		0%	-8%	31%	10%	-9%	33%
Mere - lei/kg		-7%	7%	1%	-5%	24%	2%
Pere - lei/kg		3%	15%	-2%	9%	-7%	-25%
Piersici - lei/kg		-13%	2%	-23%	21%	21%	14%
Caise - lei/kg		-10%	2%	3%	15%	-8%	25%
Cirese - lei/kg		36%	34%	-43%	76%	-13%	5%
Visine - lei/kg		14%	9%	-13%	84%	-25%	-3%
Prune - lei/kg		21%	-11%	-6%	8%	25%	-16%
Nuci - lei/kg		-37%	21%	5%	10%	-4%	-6%

Capsuni - lei/kg		-7%	-2%	3%	25%	32%	15%
Struguri de masa - lei/kg		5%	-1%	22%	9%	13%	-25%
Lapte proaspăt de vaca - lei/l		0%	0%	9%	-2%	-1%	19%
Oua de gaina - lei/buc		-2%	5%	31%	21%	-18%	27%
Miere de albine - lei/kg		6%	2%	1%	-1%	-1%	-13%
Branza telemea din lapte de vaca - lei/kg		1%	1%	4%	13%	9%	0%
Branza din lapte de oaie - lei/kg		-1%	4%	2%	2%	19%	21%

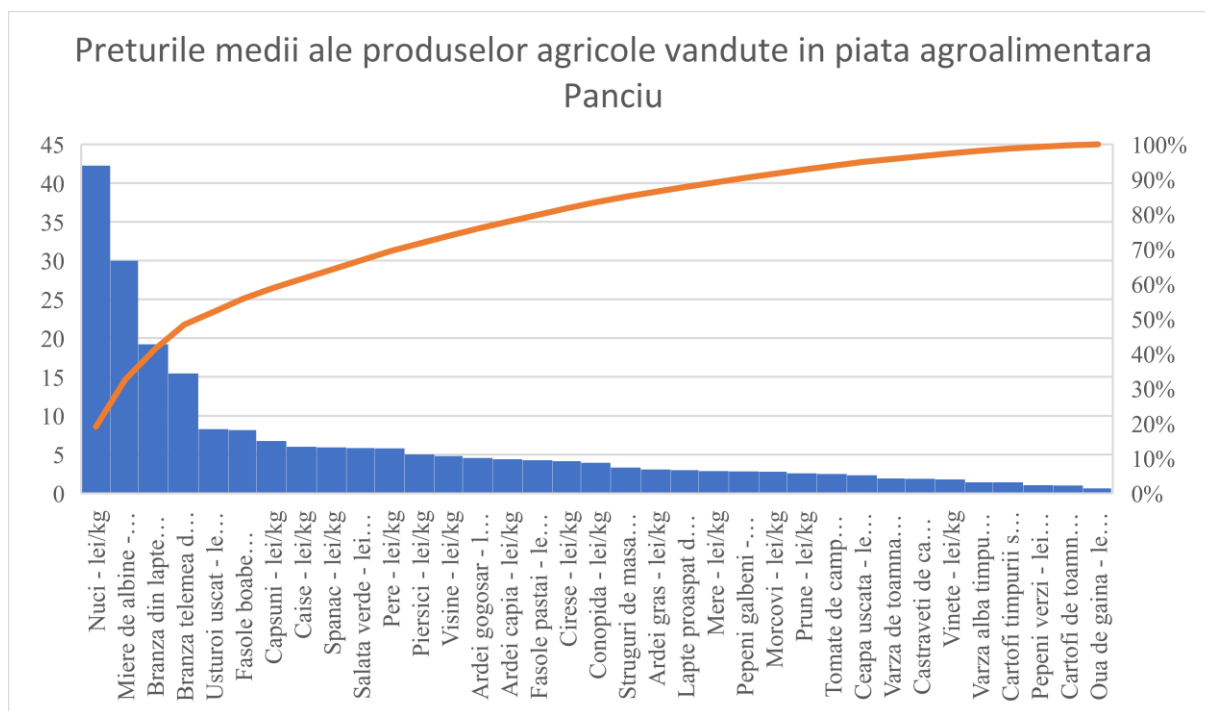

Analizand informatiile INSEE cu privire la evolutia preturilor la principalele produse agricole comercializate in cadrul Pietei Agroalimentare Panciu, se constata:

- tendinta sporita de crestere a acestora (peste 10-15%) la conopida, varza de toamna, usturoi uscat, pepeni galbeni si verzi, piersici, caise, capsuni, lapte proaspăt de vaca, oua de gaina, branza din lapte de oaie;
- tendinta sporita de descrestere (peste 10-15%) la cartofii timpurii de vara si cartofii de toamna, salata verde, morcovi, ceapa uscata, ardei capia, ardei gras, ardei gogosari, vinete, pere, prune, struguri de masa si miere de albine.

Deasemenea, conform datelor prezentate in capitolul B.4.2.1 cunoastem si faptul ca aceasta crestere s-a realizat in contextul diminuarii productivitatii medii/ha la nivelul perioadei analizate.

Avand in vedere implicatiile preturilor asupra gestiunii economico-financiare a agentilor economici (prezentata in cadrul schemei de mai sus) putem aprecia faptul ca in contextul diminuarii productiilor realizate, cresterea preturilor de desfacere a reprezentat solutia unica de mentinere si/sau sporire a indicatorilor de performanta economica.

b) Turismul

Dezvoltarea turismului reprezinta o prioritate de dezvoltare regionala identificata atat in cadrul *Strategiei Nationale de Dezvoltare Regionala*, cat si in cadrul *Planului de Dezvoltare Regionala a Regiunii Sud-Est*, in concordanta cu Orientarile Strategice Comunitare.

Comuna Straoane este recunoscuta pe plan regional ca punct de atractie turistic cu traditie pentru etno-cultural si religios, respectiv vitivinicol. Podgoria Straoanelor, care este parte din Podgoria Panciu, reprezinta un important punct de atractie pentru turismul uval (sau vitivinicol), in conditiile in care acest judet reprezinta cea mai importanta zona viticola a tarii. Punctele de atractie pentru turismul uval sunt grupate pe "Drumul Podgoriilor", de-a lungul DJ 205B, paralel – si in relativa proximitate – cu E85, ceea ce faciliteaza accesul rapid in zona. In cadrul Planului de amenajare a teritoriului judetean, comuna Straoane este incadrata ca avand urmatoarele valori de patrimoniu construit:

- **Fantana din Vale**, pozitionata in partea de est a satului Muncelu, la iesirea spre Golanesti, pe malul drept al raului Susita. Are o suprafata de 30 ha, unde in trecut au fost identificate doua asezari neolitice la distanta de 600 m una de cealalta. Dupa caracteristicile ceramicii si uneltelor, se crede ca ar fi vorba de o asezare neolitica timpurie, cultura Cris, peste care sa suprapus o asezare apartinand epocii bronzului, culturii Monteoru. Ceramica Cris contine pleava de cereale in compozitie, iar unele fragmente mai prezinta si o angoba rosie;
- **Cetatuia**, situata in partea de nord-est a satului Muncelu, sub aspectul unui varf de deal inalt de circa 20 m care coboara spre nord catre raul Susitei (este numit de localnici punctul Cetatuia). Impactul ploilor asupra sitului a scos la suprafata un material arheologic constand din ceramica, unelte si impungatoare din os, aschii din silex si numeroase fragmente ceramice apartinand epocii neolitice, culturii Cucuteni si epocii Bronzului, cultura Monteoru;
- **Monumentul Sublocotenentului Ecaterinei Teodoroiu**, (sculptor D. Iliescu, 1972), este amplasat la 500 m nord-vest de satul Muncelu, comuna Straoane, pe partea dreapta a drumului catre Soveja. Pe partea frontala a soclului din piatra fatuita este montat un basorelief, care o reprezinta pe Ecaterina Teodoroiu. Sub acesta se gaseste o placa din marmura pe care se afla inscriptia „*Pe aceste locuri a cazut eroic in luptele pentru apararea Patriei, la 22 august 1917, sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu*”. Eroina a

Romaniei Mari, a fost o cercetasa si participanta la Primul Razboi Mondial, unde a murit la sfarsitul bataliei de la Marasesti luptand in fruntea unui pluton de infanterie al Armatei Romane;

→ **Biserica din lemn Sf. Nicolae.** Biserica este un monument istoric clasat Cod LMI VN-II-m-A-06559 dateaza din veacul al XVIII-lea fiind opera mesterilor populari locali, care au depus intreaga lor maiestrie in lucratura lemnului. Lacasul de lemn de la Straoane, monument istoric clasat Cod LMI VN-II-m-A-06559 dateaza din veacul al XVIII-lea fiind opera mesterilor populari locali, care au depus intreaga lor maiestrie in lucratura lemnului. Are forma traditional de cruce, cu o singura turla unde era instalat in vechime clopotul bisericii. Peretii bisericii au fost inaltati pe o temelie puternica din lemn, avand la partea superioara perechi de console crestate in trepte. Interiorul este acoperit de o bolta semicilindrica, longitudinala, comuna celor doua incaperi. Acoperisul din sita, asemenea bisericilor moldovenesti, prezinta stresini extrem de largi, avand rol de protejare al intregului edificiu. In interior peretii sunt varuiti si tencuiti. Pe ei sunt atarnate icoane frumos pictate si inramate, atat icoanele de pe pereti, cat si cele de pe acatepeazma, sunt lucrari artistice de mare valoare a caror autor nu este necunoscut. Frumusetea lor deosebita a atras atentia unui ostas pictor din armata germane in 1917, care le-a capturat si a organizat o expozitie cu ele la Viena. Biserica de la Straoane se poate incadra tezaurului de arhitectura populara al tarii, atat prin specificitate zonala, cat si prin formele si volumele sale. Fiind atrasa atentia asupra forurilor superioare asupra valorii artistice si importantei ei istorice, de catre Alexandru Straoneanu Balas, biserica a fost declarata "monument istoric si de arta" aprobandu-se protejarea si restaurarea ei. Operatia de renovare a inceput in anul 1982;

→ **Muzeul comunal Straoane.** Vatra de istorie milenara, cu vestigii arheologice semnalate la Cetatua si Fantana din Vale de la Muncelu, consemnate in scrieri de specialitate, cu insemne ce evoca epoca lui Stefan cel Mare si alui Matei Basarab, cu nenumarate urme ale Razboiului de intregire in ale carei batalii a fost teatru de operatii, comuna Straoane merita o mai mare atentie pentru a cauta cu grija diversele dovezi ale trecutului sau istoric, pentru a le pastra ca pe o comoara de nepretuit in colectia sa muzeistica. In 1939, intr-un referat al inspectoratului scolar Th. Corneliu cu privire la activitatea invatatoarei Rusu Caliopi din Straoanele de Jos, se arata ca are in clasa un mic muzeu istoric, cu piese din lut de pe timpul romanilor si urme din timpul razboiului de

reintregire. Muzeul avea sapte monede din arama, din bronz sau din argint, resturi de vase, oale de lut, amfore pentru untdelemn, rasnite, strecuratori, margele, masuri de medicamente, obiecte pentru foc, masele, etc. Spune inspectorul ca toate aceste obiecte sunt stranse de invatatoare de la castrul roman "Reroboridava" de pe malul Siretului. De asemenea, in muzeul de la scoala se mai gaseau grenade, bombe, casti, pusti, cartuse, schije din primul arzboi mondial, agsite pe teritoriul comunei. Ca obiective de interes istoric mai pot fi mentionate: Monumentul Eroinei Ecaterina Teodoroiu de la 1917 de pe Dealul Campului din Mucelu si placile commemorative de la scolile generale nr. 1 si 2, privind Rascoala taranilor din 1907. Deasemenea, restul monumentului de la Scoala primara din Straoanele de Sus cu eroii satului morti in razboiul de independent din 1877;

- **Biserica "Sfintii Voievozi" din Straoanele de Jos.** Construita in cimiturul satului, serveste drept capela pentru slujbele mortilor dar si ca biserica de cult. Nu se cunoaste vechimea primului locas construit aici, care trebuie sa fie aceeasi sau aproape aceeasi cu vechimea cimitirului. O insemnare documentara din "Repertoriul bibliographic Moldova" al lui N. Stoicescu, mentionand ca sursa pe C. Bobulescu, arata ca biserica "Sf. Arhangheli" din Straoanele de Jos exista in 1732. Pictura interioara, cat si icoanele din exterior, lucrate in stil bizantin, folosind tehnica fresco, completeaza in mod armonios frumusetea acestui locas. De o inestimabila valoare artistica, care situeaza biserica intre bijuteriile de arta bisericeasca moderna, ea poate fi considerate un obiectiv turistic de mare atractie pentru iubitorii de arta, de frumos. Una din cartile bisericesci ale locasului are o vechime de aproape 120 de ani, iar alte 5 ating 90 de ani;
- **Biserica veche din lemn din Valeni-Straoane** Construirea primului locas de cult construit in Valeni, este, deasemenea, invaluit in legenda. Documentele scrise nu s-au gasit, dar dupa forma exterioara si alte caracteristici arhitecturale se aseamana cu unele constructii bisericesci din Moldova de Sus, de pe vremea voievodului Stefan. Marturiile legendare pastrate de batrani afirma ca biserica a fost construita de luptatorii locali ai Voievodului, drept multumire pentru biruinta lor impotriva turcilor, infiltrate pe Valea Susitei. Asa cum multe marturii o dovedesc aici a fost initial un locas monahal. Asezat pe un loc retras care imprima o atmosfera de reculegere, atragand pe credinciosii din satele vecine la hramul organizat cu ocazia unor sarbatori religioase de peste an. Biserica este construita pe o temelie de mortar de var si nisip, cu piatra

cioplita si caramida. Pe temelie sunt asezate talpile din lemn de stejar cioplit pe care s-au inaltat peretii din barne de stejar prinse cu cuie de lemn. In exterior, peretii sunt acoperiti cu scandura, iar in interior sunt tencuiti si varuiti. Icoanele sunt fixate pe pereti. Acoperisul cu stresini largi este neregulat la partea din afara a peretilor. Are o singura turla care serveste si de clopnota pentru clopotul mic de 200 de kg. Din cauza vechei sale arhitecturi si importantei ei istorice, au fost propuneri sa fie declarata monument istoric, dar propunerea a fost neconcretizata;

- **Biserica noua "Sf. Neculai" din Straoanele de Sus.** Este un locas de cult construit intre anii 1862-1864 de catre enoriasii locali cu cheltuiala lor. Biserica are forma traditional de cruce cu doua turla. In timpul razboiului din 1917 a fost transformata de trupele germane in deposit de munitii si in urma unui bombardament al trupelor romane a fost lovita de un obuz in altar. A fost reparata in 1918, iar in 1920 i s-a adaugat un pridvor din scanduri de brad, acoperit cu sindrila. Ca obiecte de valoare, are cateva carti bisericesci foarte vechi, scrise in 1718 in limba romana dar cu litere chirilice, si mai multe din sec. XVIII si XIX, o parte provenind de la biserica monument istoric si de arta din cimitir. Ea mai pastreaza deasemenea si icoane in ulei ale vechii biserici din sat;
- **Biserica "Sf. Voievozi" din Muncelu.** Despre prima biserica din Muncelu nu s-au pastrat documente dar se pomeneste de ea in "Repertoriul bibliografic Moldova" mentionand ca este mai veche de 1809. Biserica este cladita in stil bizantin in forma de cruce, are o turla mare la mijloc si doua mai mici in fata. Spatiul interior are impartirea tipic ortodoxa in pronaos, naos si altar. Usile altarului, sculptate din lemn, constituie exemplare rare ale acestui gen in tara noastra. Pictura renovate in stil bizantin "fresco" apare un element de valoare acestui locas de cult. Armonia culorilor, gustul artistic al distribuirii tonurilor, diversitatea motivelor pictate, modelarea frescelor in concordant cu formele arhitecturale imprima o infatisare impresioananta locasului. Pe peretii altarului si ai pronaosului sunt pictate randuri de sfinti si scene biblice intr-o placuta armonie de fresce, iar in pronaos sunt pictate chipurile celor doi ctitori ai bisericii renovate in 1960. Biserica este o mandrie pentru satul Muncelu, prin forma sa arhitecturala si frumoasele picture interioare de o armonie inaltatoare;
- **Biserica "Adormirea maicii Domnului" din Repedea.** Actuala biserica a fost construita prin anii 1922-1925 in locul bisericii vechi distrusa dupa primul razboi mondial. Este

destinata sa serveasca drept capela pana la construirea unei biserici pe temelia celei distruse. Se cunosc putine date despre biserica veche. Ea este mentionata in anuarul din 1909 al Administratiei Casei Bisericii, aratandu-se ca era construita din lemn. Actuala biserica este construita din lemn si a rezistat interperiiilor si cutremurelor fara deteriorari. In lipsa altei biserici, ea joaca rol nu numai de capela ci si de locas de cult. Valoarea istorica a acestei biserici consta in faptul in faptul ca in cimitirul sau se gaseste mormantul prizonierilor romani din fostul lagar german, exterminate de acestia la parasirea satului.

In acest context, cresterea importantei turismului in economia comunei reprezinta o **alternativa viabila de dezvoltare economica durabila a acestuia**. Acest deziderat impune adoptarea unor masuri de valorificare a potentialului existent, cu impact direct asupra cresterii vizibilitatii comunei, in primul rand la nivel judetean si regional.

Protejarea, restaurarea si valorificarea durabila a principalelor obiective de patrimoniu cultural vor crea conditiile necesare consolidarii turismului ca factor de dezvoltare economica si sociala a orasului, permitand realizarea si implementarea unei strategii de marketing menite sa promoveze si sa sporeasca vizibilitatea peisajului turistic din Straoane si pe plan national.

Circulatia turistica anuala (numar de sosiri) de la nivelul comunei Straoane si dinamica acesteia au fost analizate pentru orizontul 2018-2021, pe baza datelor disponibile la nivel local.

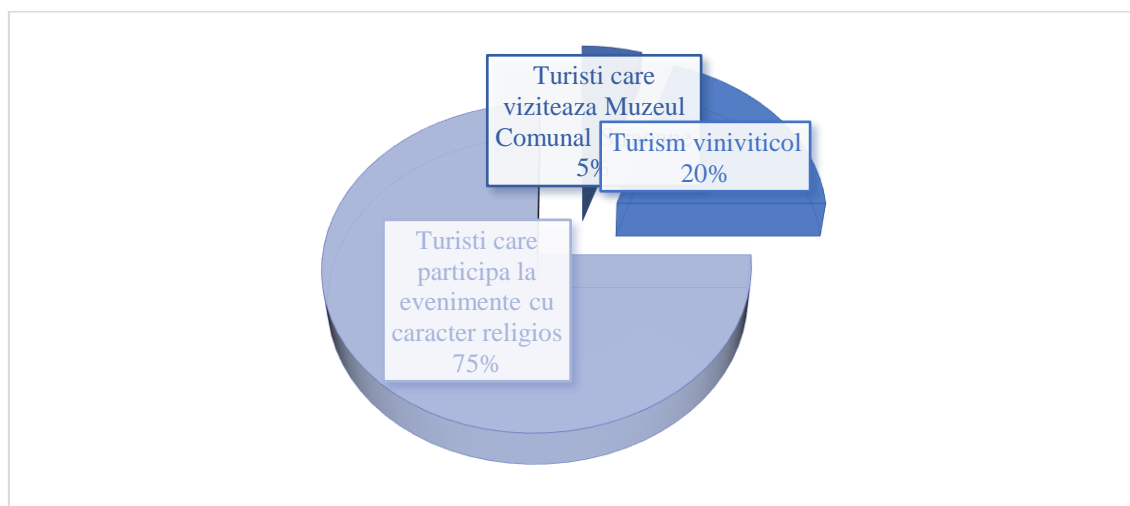
Datele referitoare la numarul de sosiri au fost extrase din statisticile locale ale Protoeriei (cuantificand turistii care viziteaza monumentele religioase din oras si participa la evenimentele organizate in cadrul acestora: Biserica „Sfintii Voievozi”, Biserica din lemn din Valeni-Straoane, Biserica „Sf. Neculai” din Straoanele de Sus, Biserica „Sfintii Voievozi” din Muncelu, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Repedea; Directiei pentru Cultura si Patrimoniu National Vrancea (turistii care au vizitat anual comuna Straoane in cadrul traseului cultural-turistic "Drumul Vinului").

Analiza circulatiei turistice presupune atat identificarea in valori absolute a numarului anual de vizitatori ai comunei Straoane cat si a zonelor de provenienta a acestora.

Rezultatele obtinute sunt centralizate in tabelele de mai jos:

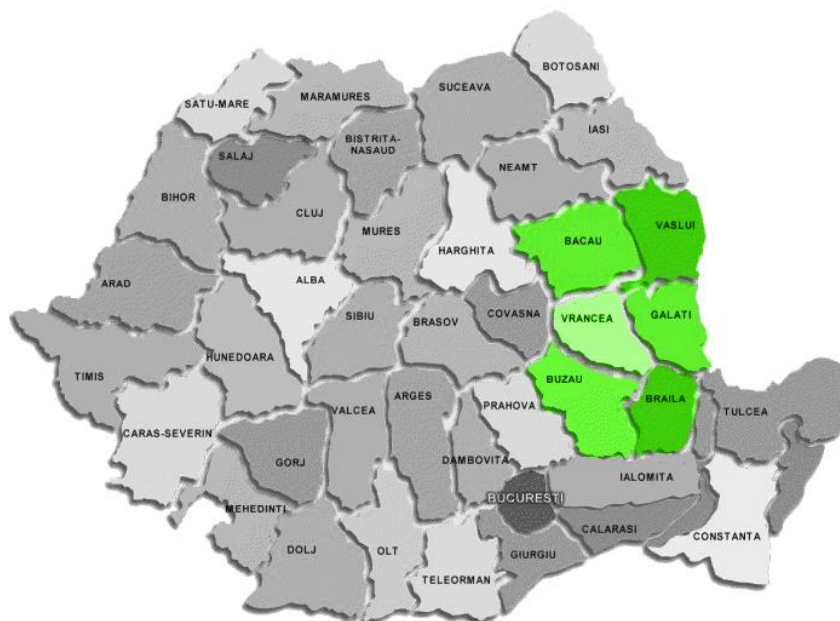
NUMARUL ANUAL DE TURISTI CARE VIZITEAZA COMUNA STRAOANE	2021	2020	2019	2018
---	------	------	------	------

Turisti care viziteaza Muzeul Comunal Straoane	73	74	71	71
Turism viniviticol	293	295	282	285
Turisti care participa la evenimente cu caracter religios	1.100	1.107	1.058	1.067
Turistii care au vizitat Biserica din Lemn din Valeni - Straoane	513	517	494	498
Turisti care au vizitat bisericile din comuna Straoane inafara hramurilor	337	339	324	327
Hramul bisericilor "Sfintii Voievozi", "Adormirea Maicii Domnului"	323	325	310	313
Hramul Bisericii "Sf. Neulai" din Straoanele de sus	293	295	282	285
TOTAL	1.467	1.476	1.410	1.423

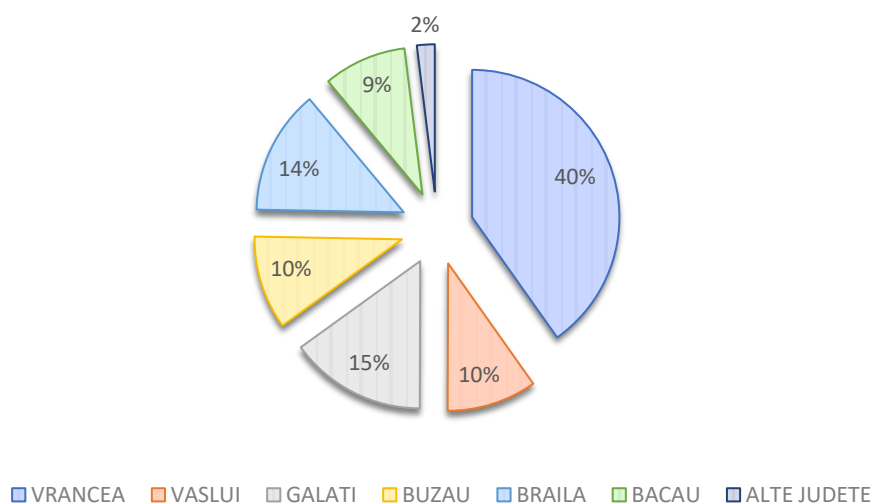

Conform statisticilor informale locale structura turistilor sositi in comuna Straoane, in functie de zona de provenienta, este centralizata in tabelul de mai jos:

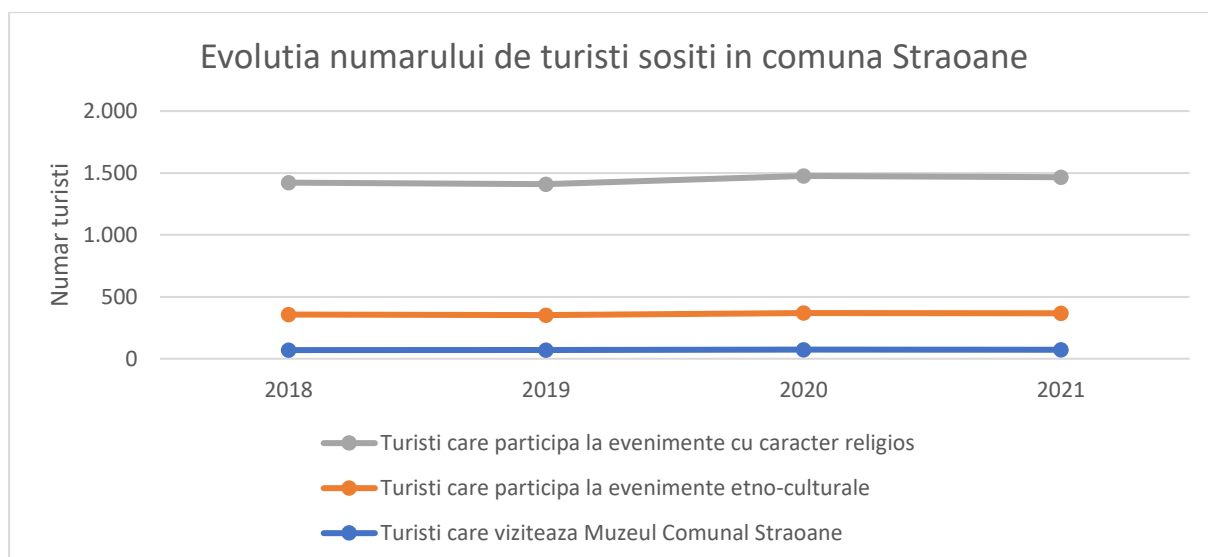
	VRANCEA	VASLUI	GALATI	BUZAU	BRAILA	BACAU	ALTE JUDETE
Turisti care viziteaza Muzeul Comunal Straoane	48	2	8	5	7	2	1
Turism viniviticol	91	32	47	35	50	32	6
Turisti care participa la evenimente cu caracter religios	451	110	165	110	143	99	22
Turistii care au vizitat Biserica din Lemn din Valeni - Straoane	158	39	58	39	50	35	8
Turisti care au vizitat bisericile din comuna Straoane inafara hramurilor	104	25	38	25	33	23	5
Hramul bisericilor "Sfintii Voievozi", "Adormirea Maicii Domnului"	99	24	36	24	31	22	5
Hramul Bisericii "Sf. Neulai" din Straoanele de sus	90	22	33	22	29	20	4
TOTAL	590	144	220	150	200	133	29

Structura numarului de turisti sositi in comuna Straoane / zone de provenienta

Evolutia numarului de turisti sositi in comuna Straoane indica o crestere cu 3,09% in anul 2021 comparativ cu 2018, respectiv o diminuare cu -0,61% in anul 2021 comparativ cu 2020.

Investirea in activitati de promovare si marketing a *produselor turistice cu valoare identitara* reprezinta o oportunitate viabila de intensificare a activitatii turistice (sporirea numarului de turisti), in conditiile in care dezvoltarea pe termen lung a sectorului turistic depinde de gradul crescut de vizibilitate pe care obiectivele turistice cu valoare identitara din comuna Straoane il au la nivel judetean, regional si national.

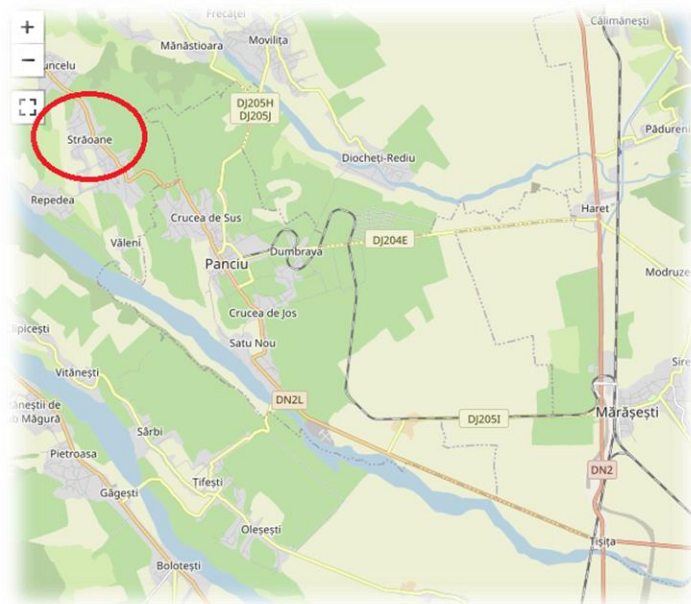
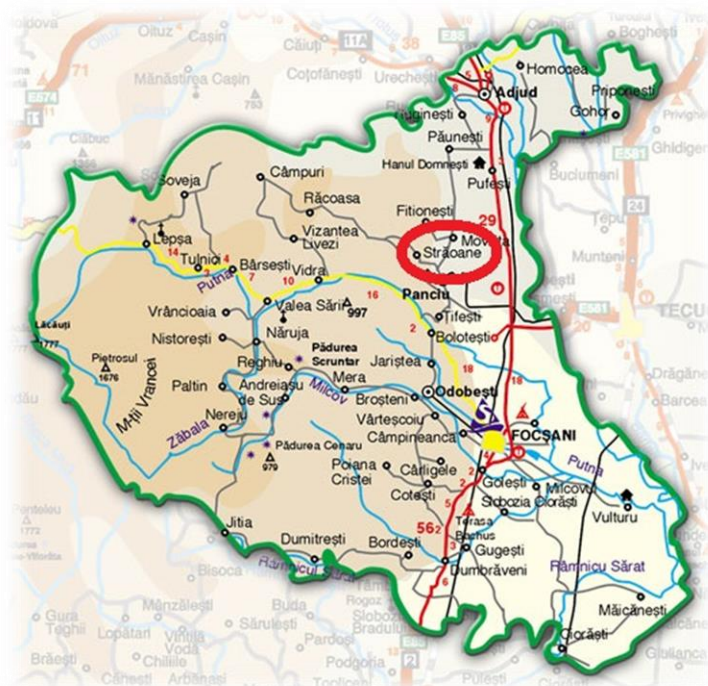
La nivelul comunei Straoane exista premisele solide de realizare a unui brand turistic local, unic la nivel judetean si national, insa si circumstante care intarzie dezvoltarea pe termen scurt si mediu a acestui sector: numai extrem de redus de facilitati de cazare cu functiuni de alimentatie publica (atat la nivelul comunei Straoane cat si a zonelor invecinate: Panciu, Soveja), lipsa unitatilor de agrement public, promovare relativ restransa a traseelor turistice existente in zona.

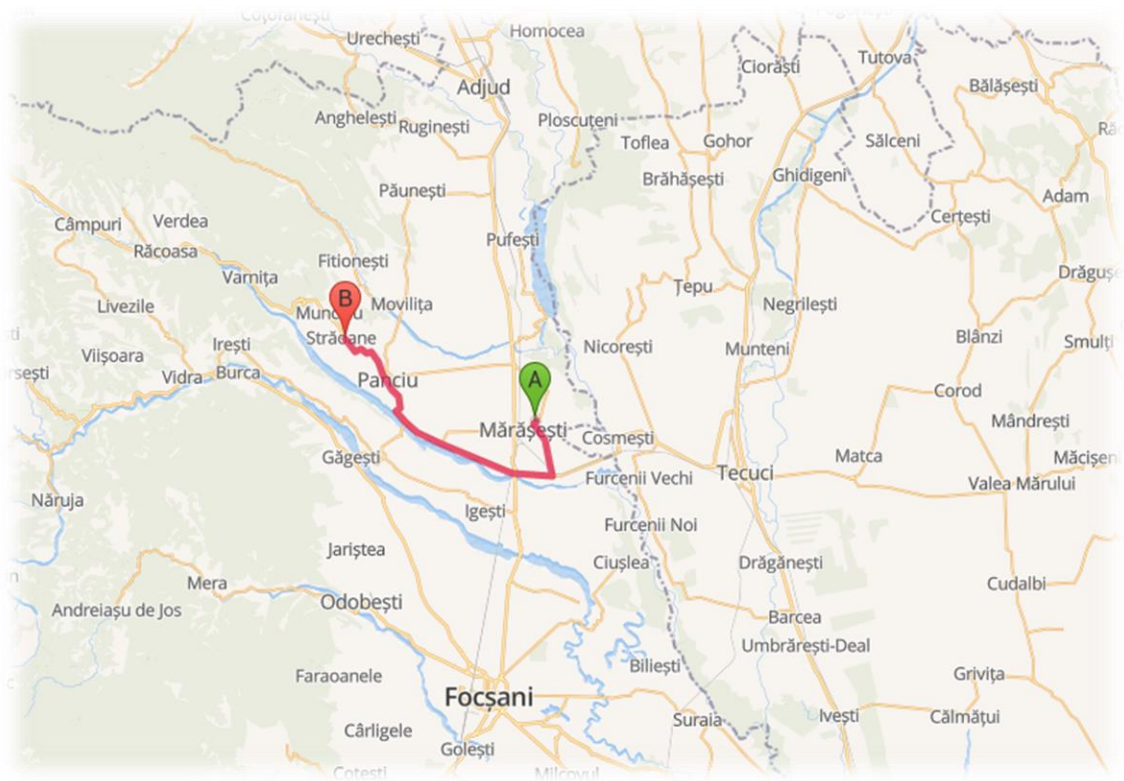
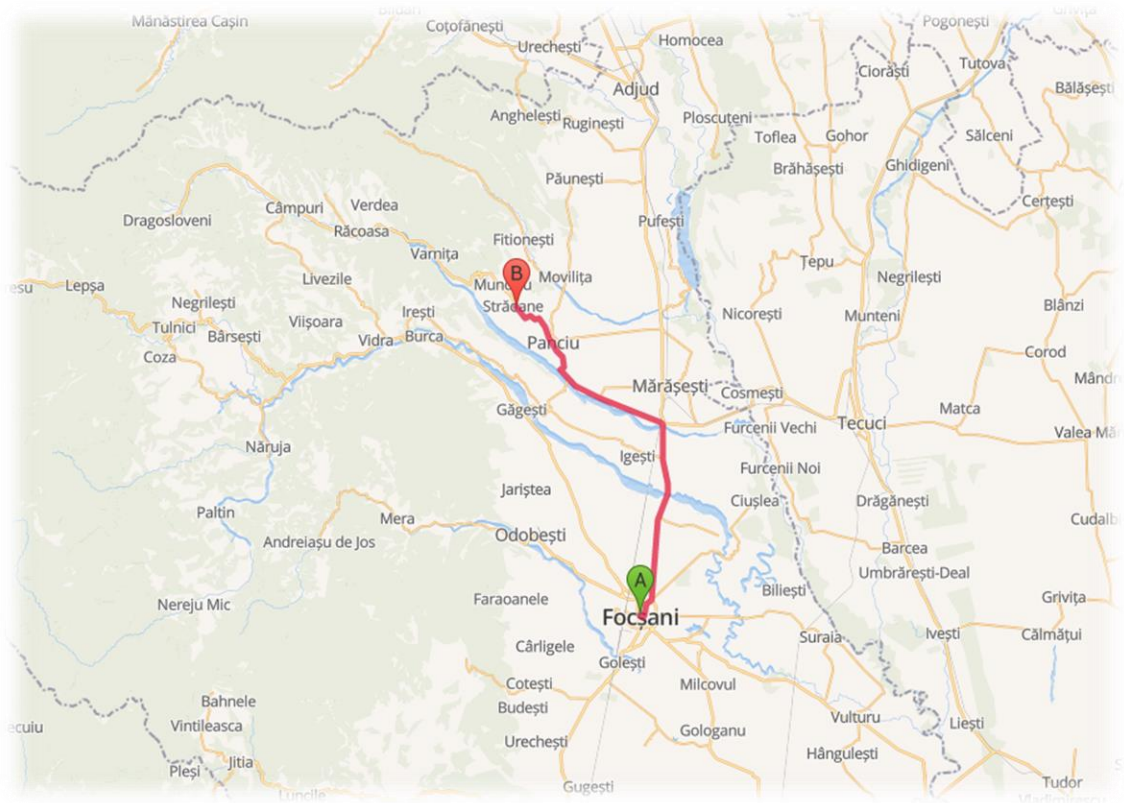
In consecinta, prezenta Strategie de Dezvoltare prevede ca necesara elaborarea unei strategii de marketing menite sa promoveze si sa sporeasca vizibilitatea peisajului turistic din Straoane, in mod etapizat, de la nivel judetean si regional la nivel national si international (odata ce va exista o infrastructura dezvoltata de turism si servicii suficiente si competente care sa satisfaca asteptarile de consum ale turistului ce provine din zone mai dezvoltate ale Europei).

c) Transporturi

Comuna Straoane este situata in nord-estul judetului Vrancea, la 35 km de municipiul Focsani (29 minute) si la 25 km de orasul Marasesti (20 minute).

Comuna Străoane este poziționată pe malul stâng al râului Susita, pe platoul de pe dealurile Valea Silistei și Valea Zabrautului. Drumul național DN2L leagă comuna spre nord-vest de comunele Răcoasa, Campuri, Soveja și Tulnici și spre sud-est de orașele Panciu și Mărășești.

d) Comert si servicii

Conform informatiilor disponibile privind structura mediului economic privat din comuna Straoane, 42% (89 societati) din numarul agentilor economici existenti activeaza in sectorul de comert. Cifra de afaceri a acestui sector in anul 2021 a fost de 10,29 mil. lei (cca. 2.1 mil euro), reprezentand 81% din cifra de afaceri aferenta economiei locale.

Cifra de afaceri - 2021	MIL LEI	MIL EUR
Agricultura	1,02	0,208
Industria	0,23	0,047
Constructii	0,37	0,076
Comert	10,29	2,110
Servicii	0,78	0,160
TOTAL	12,69	2,602

Comert cu amanuntul a produselor alimentare

Comertul cu amanuntul al produselor alimentare se desfasoara cu preponderenta prin intermediul celor 3 magazine alimentare situate pe DN2L, Strada Principala: BFM Comercial (Magazin alimentar), Mini Market (Bacanie) si Gino Market (Supermarket).

Comert cu amanuntul a produselor non-alimentare

Comertul produselor non-alimentare, destinate populatiei, se realizeaza prin intermediul magazinelor de mici dimensiuni BFM si Gino Market. Marfa comercializata prezinta un grad relativ redus de diversificare.

Restaurante, baruri si cafenele. In comuna Straoane exista un singur restaurant, Popas Valea Campului, situat pe DN2L la aprox 5 km (7 minute cu masina) de Satul Muncelu, pe DN2L, dupa Monumentul „Ecaterina Teodoroiu”.

Serviciile financiare in comuna Straoane sunt asigurate de un oficiu bancar CEC Bank.

Servicii de telefonie si telecomunicatii

Pe teritoriul comunei Straoane functioneaza 1 oficiu postal, situat pe DN2L nr.151. Orasul este conectat la serviciile de telefonie fixa Romtelecom, serviciile de telefonie mobila cu acoperire corespunzatoare pentru toate zonele din comuna - Vodafone, Orange, Cosmote, servicii de televiziune prin satelit, Dolce, Focus Sat. Reteaua de internet este asigurata de Orange Romania Telecommunications.

2.3. Profil spatial si functional

Conform *Cadrului de Referinta pentru Orase (asezari) Sustenabile* gestionarea procesului de dezvoltare spatiala si functionala a localitatii reprezinta un element important la nivelul strategiei de dezvoltare pe termen mediu si lung a comunei Straoane. Avand in vedere faptul ca spatiul de care UAT Straoane dispune, atat in vederea dezvoltarii economice si sociale cat si extinderii viitoare, este limitat, sustenabilitatea comunei pe partea de urbanism si planificare teritoriala are la baza urmatoarele principii:

- a) incurajarea folosirii terenurilor intr-un mod sustenabil si folosirea eficienta a instrumentelor de planificare spatiala pentru a limita extinderea haotica si pentru a incuraja dezvoltarea socio-economica a zonei;
- b) promovarea echitatii spatiale, concentrandu-se pe accesul facil la oportunitati pentru zonele marginalizate;
- c) incurajarea rezilientei teritoriale, cu o pregatire mai buna pentru evenimente extreme si schimbari climatice;
- d) pastrarea si imbogatirea mostenirii arhitecturale si culturale;
- e) promovarea calitatii si functionalitatii spatiilor publice si a mediului de viata;
- f) dezvoltarea unei mobilitati alternative si sustenabile.

Clasificarea functionala a comunei Straoane, conform Vintila Mihailescu, Constantin Herbst si Ion Bacanaru (1961, 1964), este de *zona rurala cu o singura functie principala – agricola (viticola si cerealiera) – in care locuitorii practica o profesie agricola completata cu una industrială sau in care sunt localizate unitati de servire a lucrarilor agricole, precum si acelea in care se inregistreaza o pondere ridicata a populatiei active antrenata efectiv in agricultura.*

Comuna Straoane, cu o populatie de 3.488 locuitori in anul 2021, este formata din satele Muncelu, Repedea, Straoane de jos, Straoane de sus si Valeni.

	2021
Straoane	2.381
Muncelu	759
Repedea	296
Valeni	52
TOTAL	3.488

Comuna Straoane are structura spatiala geometrica cu caracter neregulat. *Centrul comunei* este caracterizat de o densitate mare de utilizare si de o gama larga de modalitati de utilizare a spatiilor, printre care functii cu precadere legate de *functiile centrale*: administratie publica si alte zone cu functiuni similare. Pe langa acestea un procent ridicat al spatiilor este destinat locuintelor si diverselor magazine comerciale si banci.

In *structurile periferice cu caracteristici rurale* (zonele formate din satele Repedea, Valeni si Muncelu domina functia rezidentiala, combinata cu mici afaceri in domeniul agricol si agricultura practicata pe parcele de mici dimensiuni pentru nevoi familiale.

Functia educationala asigura ciclul primar si gimnazial, aici functionand o unitate de invatamant in acest sens.

In *zonele de locuit* functia predominanta este cea rezidentiala, fiind completata cu facilitati de comert cu amanuntul si aprovizionare.

Functia comerciala este localizata cu precadere in zona centrala a comunei (satul Straoane), unde se afla toate unitatile de comert cu amanuntul existente aici.

Conform *Raportului privind dezvoltarea urbana si teritoriala de la nivel local* realizate de Ministerul Lucrarilor Publice, Dezvoltarii si Administratiei, comuna Straoane inregistreaza urmatoarele valori ale indicatorilor de referinta:

Denumire indicator	Valoare
Suprafata intravilan	351,23 ha
Suprafata intravilan ocupata de unitati de locuit	131,66 ha
Nr.locuitori/ha intravilan	10,21
Procent de extindere a intravilanului in perioada 2000-2018	25,23%
Pondere suprafetei de locuire din total intravilan	37,48%

Valorile inregistrate scot in evidenta necesitatea existentei unei strategii coerente de urbanism si planificare teritoriala. Pentru UAT Straoane problema dezvoltarii spatiale reprezinta o prioritate a urmatoilor 15-20 de ani. Efectele negative ale unei dezvoltari spatiale haotice nu se vad pe termen scurt, dar pe termen mediu si lung pot afecta definitiv sansele unei dezvoltari durabile.

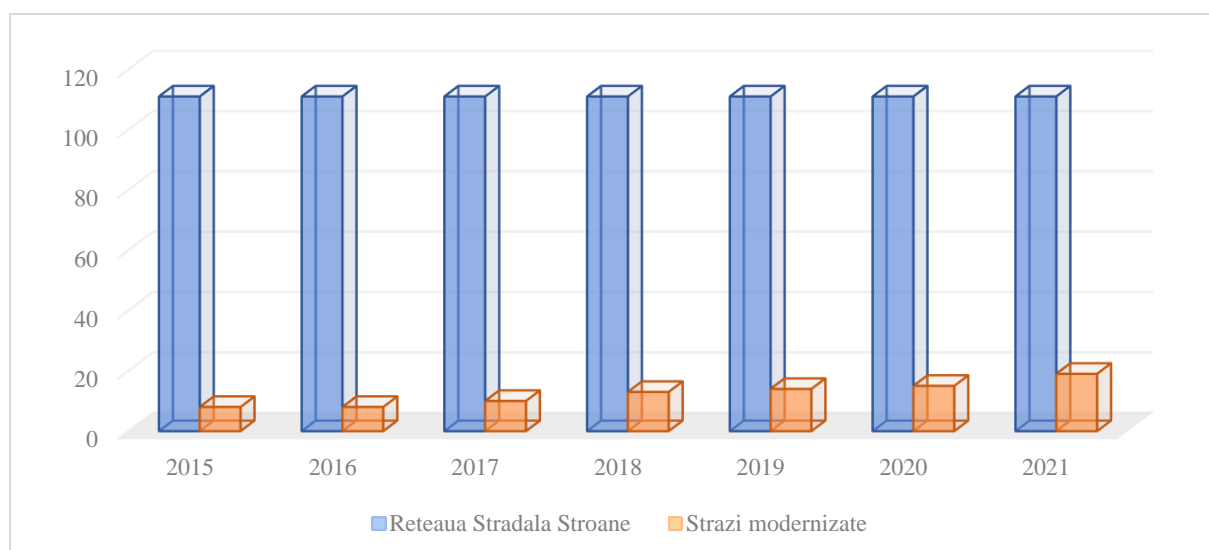
2.4. Infrastructura de transport si mobilitate

Circulatia rutiera in comuna Straoane se realizeaza cu precadere pe principala artera de trafic (DN2L) evitandu-se reseaua stradala din zonele secundare si tertiare, datorita starii tehnice impropriei unei deplasari in conditii normale de trafic auto. Aceasta situatie conduce la imposibilitatea desfasurarii circulatiei rutiere in conditii de siguranta si confort, diminuandu-se substantial gradul de mobilitate al persoanelor, bunurilor si serviciilor la nivelul intregului oras.

Conform Fisei de date a comunei Straoane, INSSE Vrancea, lungimea totala a retelei stradale este de 46 km iar gradul de modernizare a infrastructurii rutiere a crescut de la 33.33% in anul 2019 (respectiv 37 km) la 18.92% in anul 2021 (21 km).

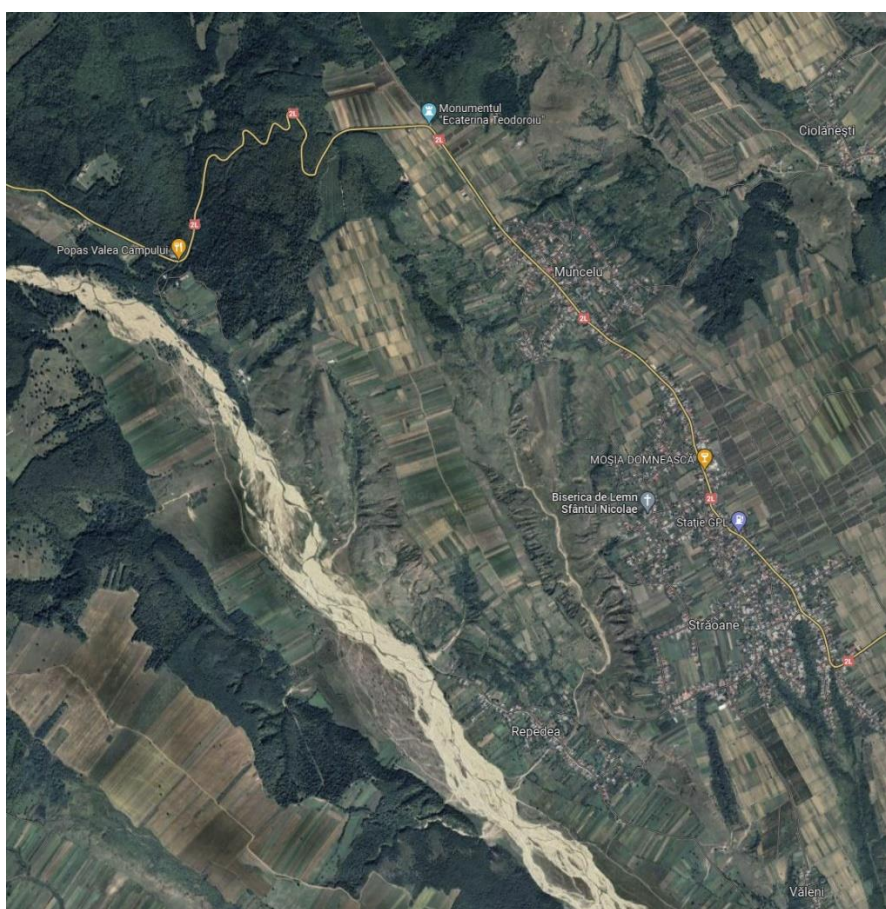
Lungimea retelei stradale	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Km	Km	Km	Km	Km	Km	Km
Comuna Straoane	46	46	46	46	46	46	46

Lungimea strazilor orasenesti modernizate	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Km	Km	Km	Km	Km	Km	Km
Comuna Straoane	8	8	10	13	14	15	19
% Gradul de modernizare al infrastructurii rutiere	7,21%	7,21%	9,01%	11,71%	12,61%	13,51%	17,12%

Realitatea din teritoriu este ca strazile de categoria a III-a - colectoare - care preiau fluxurile de trafic din zona functionala si le dirijeaza spre strazile de legatura, necesita lucrari de modernizare si reabilitare. De asemenea aceste strazi deservesc: zona economica si

comerciala, obiective culturale si turistice, sunt folosite ca strazi care conecteaza zona rezidentiala de cea functionala. Strazile sunt nemodernizate, imbracamintea actuala este intr-o avansata stare de degradare, avand elementele geometrice neamenajate in plan si spatiu, prezentand numeroase degradari si valuriri, ceea ce ingreuneaza circulatia. Datorita faptului ca majoritatea podetelor sunt colmatate si insuficiente, nu se asigura conditii pentru eliminarea apei din zona drumului, fapt ce duce la o stagnare a apei cu consecinte negative asupra carosabilului drumului.

Investitiile ce trebuie avute in vedere trebuie sa asigure capacitatea de preluare a fluxurilor de circulatie pe directiile principale de legatura cu DN2L ce traverseaza orasul si eliminarea eventualelor blocaje rutiere aferente traficului dintre zonele functionale si rezidentiale, in vederea fluidizarii traficului general, reducerii timpului de transport in cadrul localitatii si cresterii sigurantei circulatiei.

Din perspectiva prioritatilor locale de dezvoltare economica si sociala, realizarea unei infrastructuri durabile a drumurilor publice reprezinta o conditie fundamentala pentru cresterea rolului economic si social al comunei, la nivel judetean si regional.

2.5. Echiparea tehnico-edilitara

A. Alimentare cu apa si canalizare

Conform Raportului privind calitatea apei produsa si distribuita in judetul Vrancea in anul 2015, realizat de Directia de Sanatate Publica Vrancea operatorii de apa din judetul Vrancea sunt:

- a) **SC "CUP" SA Focsani** (operatorul regional de servicii de apa si canalizare), cu sucursale orasenesti : Focsani, Adjud, Odobesti, Panciu, Marasesti si Sucursala Rurala (fost SPESRAA) ;

Sucursala Apa-Canal Panciu administreaza sursa de alimentare cu apa potabila (**ZAA Straoane**) a comunei Straoane.

Conform Raportului, in cadrul monitorizarii de audit au fost prelevate si analizate in Laboratorul de Analiza si Investigare in Sanatate Publica, din cadrul DSP Vrancea :

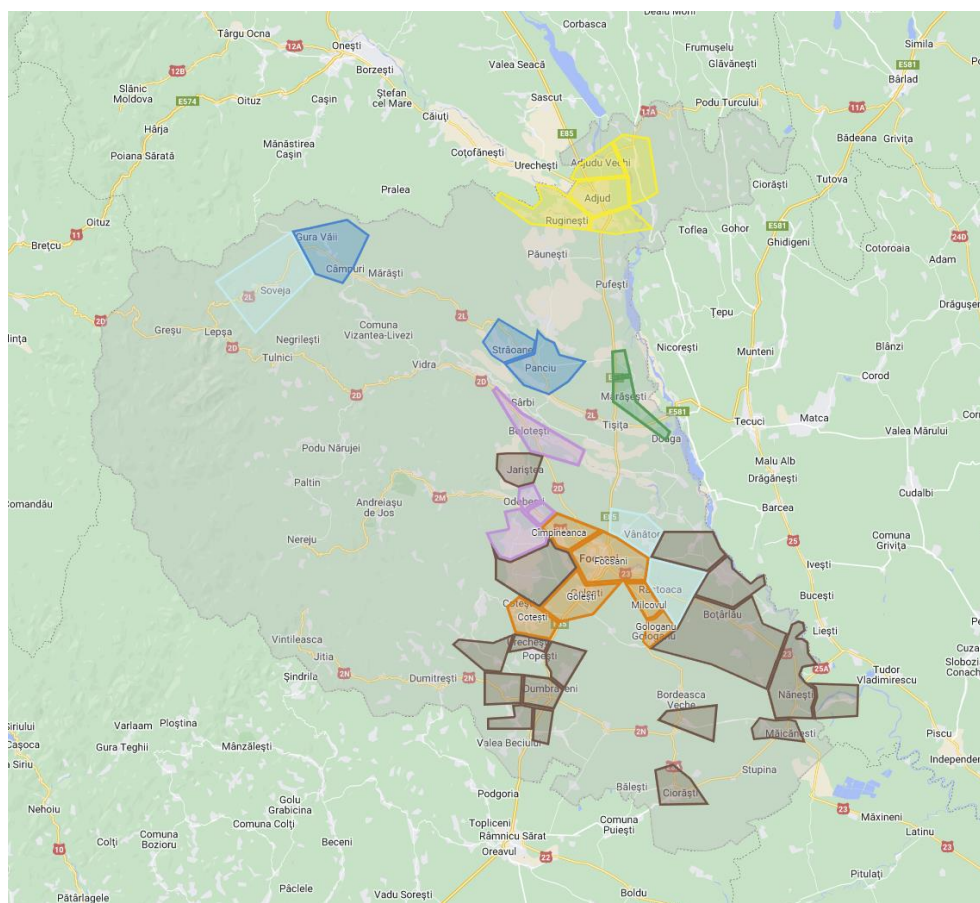
- 7 probe pentru examen bacteriologic, din care, 1 proba (14, 28%) a fost neconforma Legii nr. 458/2002, pentru parametrii "E. coli" si "Bacterii coliforme".
- 7 probe pentru examen chimic, care au fost 100% conforme Legii nr. 458/2002, pentru parametrii analizati.

In cadrul monitorizarii de control:

- nu s-a respectat frecventa prelevarilor (la nivelul rezervoarelor de inmagazinare), astfel ca monitorizarea de control s-a realizat in proportie de 31,6 % atat pentru parametrii microbiologici, cat si pentru parametrii fizico-chimici, ca urmare, nu se poate face o evaluare reprezentativa asupra calitatii apei produse si distribuite consumatorilor;
- informatiile despre calitatea microbiologica a apei potabile, produsa si distribuita, s-au obtinut prezentand (pe baza de contract) in Laboratorul de diagnostic si investigare in sanatate publica din cadrul DSP Vrancea, 19 probe pentru examen microbiologic, care au fost in proportie de 100% conforme prevederilor Legii nr. 458/2002;
- informatiile despre eficienta tehnologiilor de tratare, cu accent pe tehnologia de dezinfectie, in scopul determinarii daca apa potabila este/nu este corespunzatoare din

punct de vedere fizico-chimic , s-au obtinut analizand in laboratorul SC" CUP" SA Focsani (laborator inregistrat la Ministerul Sanatatii), 18 probe pentru analize fizico-chimice, din care, 1 proba (5,5%) a fost neconforma prevederilor Legii nr. 458/2002, republicate, pentru indicatorul „clor rezidual liber”. Operatorul SC CUP SA Focsani a obtinut Autorizatie Sanitara de Functionare pentru sistemul central de alimentare cu apa potabila Straoane, vizata in anul 2015.

Din perspectiva gestionarii apelor uzate, comuna Straoane nu beneficiaza de un sistem centralizat de colectare si tratare corespunzatoare a acestora, majoritatea locuintelor /gospodariilor individuale detinand grupuri sanitare proprii pe baza unor fose septice vidanjabile.

Daca in mediul urban, datorita suprafetei mari de acoperire a zonei asfaltice, incarcata cu hidrocarburi, praf si alte materii poluatoare, se impune necesitatea facturarii apei meteo, in zona rurala aceasta nu se factureaza inca, fiind colectata prin intermediul rigolelor.

In prezent, una dintre provocarile Sucursalei Apa Canal Rural este necesitatea cresterii gradului de constientizare a utilizatorilor, inclusiv a celor care au sisteme proprii de alimentare

cu apa, in ceea ce priveste obligativitatea de a racorda instalatiile interioare de scurgere la sistemul public de canalizare existent sau nou-infiintat.

In cadrul monitorizarii de audit realizate pentru sursele de alimentare nu s-au inregistrat parametrii neconformi in nici una din analizele chimice si microbiologice realizate. De asemenea nu s-au inregistrat intreruperi in furnizarea apei potabile. Apa produsa si distribuita din acest sistem a fost conforma prevederilor Legii nr.458/2002, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru parametrii analizati.

Sistem de colectare si depozitare

Apa extrasa din puturi este colectata intr-un depozit format din 2 rezervoare cu o capacitate de 900mc fiecare. Potabilizarea apei se face printr-o preclorinare cu hipoclorit de sodiu preparat local prin electroliza solutiei de NaCl_2 in instalatia de tip Selcoperm 125 si trecerea acesteia prin statia de filtrare si clorinare inainte de depozitare. Statia de tratare a apei a fost data in functiune in anul 2014.

In prezent, lungimea retelei de distributie a apei potabile in comuna Straoane este de 23 de km, cu un volum total anual de 81 mc apa potabila distribuita. Conform Sucursalei de Apa-Canal Panciu, uzura fizica si morala a infrastructurii de alimentare cu apa duce la costuri foarte mari de operare, cu rentabilitate negativa, sucursala inregistrand pierderi pe fluxul financiar. Masurile de management al avariilor prin scaderea timpului de interventie, intocmirea balantei apei pe zone de distributie au avut ca efect diminuarea pierderilor.

Sistemul de alimentare cu apa	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lungimea retelei de distributie a apei potabile - km	31,5	31,5	31,5	31,5	27,5	25,5	23
Cantitatea totala de apa distribuita in retea - mii mc	78	78	82	73	91	98	81
Din care: pentru uz casnic - mii mc	78	78	82	70	88	95	81

In data de 9 august 2018 a fost semnat contractul de lucrari VN-CL06 – Retele de apa si canalizare in comuna Straoane, afarent Proiectului Regional „Extinderea si modernizarea sistemului de apa si canalizare in judetul Vrancea, etapa a II-a. Implementarea acestui proiect

a va asigura crearea unei retele de canalizare si cresterea la 100% a gradului de deservire a sistemului de alimentare cu apa si canalizare la nivelul comunei Straoane.

Surse de poluare a apei in oras

Poluarea apei subterane se datoreaza folosirii ingrasamintelor (pesticidelor) chimice in agricultura, existentei unor fose rudimentare folosite de gospodariile locale, dar si datorita structurii solului. Elementele cele mai poluante sunt fierul, manganul, nitratii si cei mai periculosi nitritii.

Conform analizelor efectuate periodic, toate aceste elemente enumerate mai sus se afla in limitele legale :

- fier : 75 μ g/l;
- mangan;
- nitratii : 4.2 mg/l;
- nitritii :0.04 mg/l;
- amoniu :0.02 mg/l;

Preturile si tarifele practicate

Potrivit prevederilor contractului de delegare a gestiunii, pentru serviciile publice de alimentare cu apa si canalizare prestate de CUP S.A. se aplica urmatoarele preturi pentru apa potabila livrata:

- Pret pentru populatie –5,75 lei/mc
- Pret pentru colectare, transport si epurare ape uzate si meteorice – 4,2 lei/mc

B. Alimentare cu gaze naturale

Operatorul si concesionarul serviciului public de distributie a gazelor naturale din comuna Straoane, la data elaborarii prezentei strategii, este Gazmir Iasi SRL.

Reteaua de distributie a gazelor naturale a fost introdusa in satele Straoane de jos, Straoane de sus si Muncelu incepand cu luna martie a anului 2021. Investitia a costat 5,3 milioane de lei cu TVA si a fost co-finantata din bugetul local al orasului respectiv din alocarile Ministerului Administratiei si Internelor. Lungimea Cantitatea de gaze furnizata in anul 2021 este de 28 mc, din care 27 mc pentru uz casnic. In prezent, lungimea retelei instalate este de 14 km, iar gradul de deservire a unitatilor gospodaresti din comuna Straoane este de 28%.

Gradul de deservire a retelei de alimentare cu gaze naturale va creste substantial pana in anul 2025. Conform estimarilor UAT Straoane, gradul de deservire al retelei va fi de minim 80% pana la finalul anului 2025.

C. Energie electrica

In anul 2021 a UAT Straoane a inceput implementarea proiectului de modernizare a sistemului de iluminat public finantat integral de la bugetul local. Valoarea totala a proiectului de investitii este de 559.085,80 lei si a presupus modernizarea instalatiei electrice pe o distanta de 63km si montarea a 710 lampi LED eficiente dpdv. al consumului.

Implementarea Proiectului va asigura modernizarea retelei de iluminat public cat si eficientizarea functionarii sistemului de iluminat, cu reduceri de costuri la nivel de administratie, respectiv asigurarea nivelului optim de iluminare la nivelul comunei.

Corpurile de iluminat prevazute in proiect sunt de tip LED de 0,33W pentru retea subterana si 0,66 W pentru retea electrica aeriana. Estimările privind consumul total in acest context indica un consum total anual de 129 megawatti/an, respectiv un cost anual de 71.180 lei, respectiv o reducere de -72,73%.

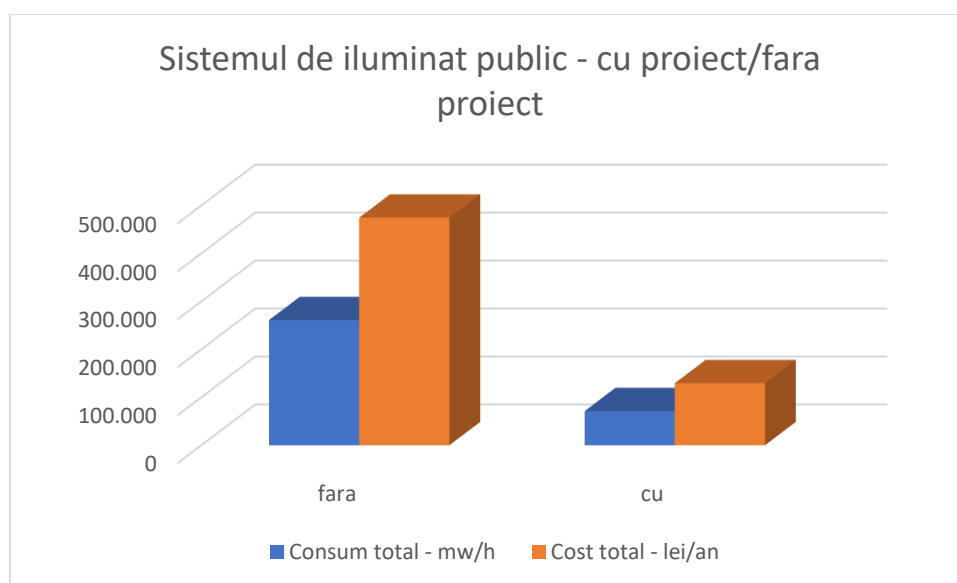
Reteaua de iluminat stradal Straoane	ian	feb	martie	apr	mai	iun	TOTAL
Numar zile	31	28	31	30	31	30	x
Consum unitar - kw/h	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
Numar lampi - buc	710	710	710	710	710	710	710

Durata medie de functionare - ore	10	10	10	8	6	6	x
Consum total - kw	48.422	43.736	48.422	37.488	29.053	28.116	235.237
Cost lunar - lei	26.632	24.055	26.632	20.618	15.979	15.464	129.380

Reteaua de iluminat stradal Straoane	iul	aug	sept	oct	nov	dec	TOTAL
Numar zile	31	31	30	31	30	31	x
Consum unitar - kw/h	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22
Numar lampi - buc	710	710	710	710	710	710	710
Durata medie de functionare - ore	6	6	8	10	10	10	x
Consum total - kw	29.053	29.053	37.488	48.422	46.860	48.422	239.298
Cost lunar - lei	15.979	15.979	20.618	26.632	25.773	26.632	131.614

Reteaua de iluminat stradal Straoane	ian	feb	martie	apr	mai	iun	TOTAL
Numar zile	31	28	31	30	31	30	x
Consum unitar - kw/h	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,22
Numar lampi - buc	710	710	710	710	710	710	710
Durata medie de functionare - ore	10	10	10	8	6	6	x
Consum total - kw	13.206	11.928	13.206	10.224	7.924	7.668	64.156
Cost lunar - lei	7.263	6.560	7.263	5.623	4.358	4.217	35.286

Reteaua de iluminat stradal Straoane	iul	aug	sept	oct	nov	dec	TOTAL
Numar zile	31	31	30	31	30	31	x
Consum unitar - kw/h	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Numar lampi - buc	710	710	710	710	710	710	710
Durata medie de functionare - ore	6	6	8	10	10	10	x
Consum total - kw	7.924	7.924	10.224	13.206	12.780	13.206	65.263
Cost lunar - lei	4.358	4.358	5.623	7.263	7.029	7.263	35.895

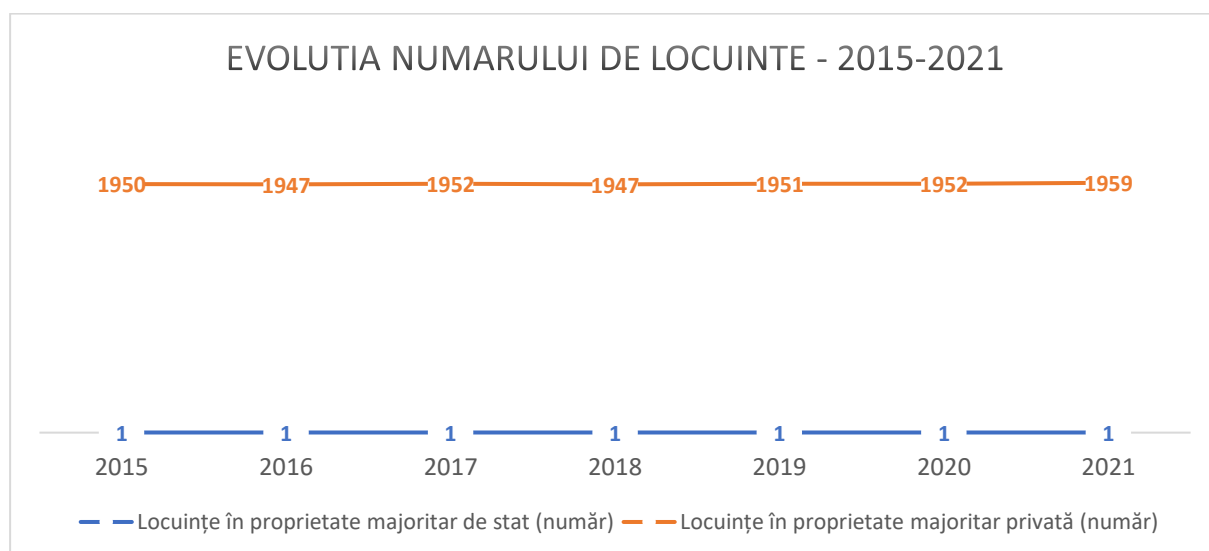
D. Locuinte

Situatia locuintelor din comuna Straoane a fost analizata din perspectiva urmatoarelor indicatori (Conform Fisei de Date a comunei Straoane, INSSE Vrancea - date disponibile pentru perioada 2015-2021):

- Locuinte existente la sfarsitul anului;
- Suprafata locuibila existenta la sfarsitul anului;
- Autorizatii de construire eliberate pentru cladiri rezidentiale.

Denumire indicator	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Locuinte existente - nr total	1951	1948	1953	1948	1952	1953	1960
Locuinte in proprietate majoritar de stat (numar)	1	1	1	1	1	1	1
Locuinte in proprietate majoritar privata (numar)	1950	1947	1952	1947	1951	1952	1959
Suprafata locuibila totala (mp)	97609	97610	97931	97631	98087	98123	98668
Suprafata locuibila proprietate majoritar de stat (mp)	75	75	75	75	75	75	75
Suprafata locuibila proprietate majoritar privata (mp)	97534	97535	97856	97556	98012	98048	98593
Locuinte terminate - total – (numar)	14	4	8	1	6	3	8
Locuinte terminate din fondurile publice – (numar)	0	0	0	0	0	0	0
Locuinte terminate din fondurile private – (numar)	14	4	8	1	6	3	8
Locuinte terminate din fondurile populatiei – (numar)	14	4	8	1	6	3	8

Evolutia anuala a **numarului de locuinte in proprietate majoritar privata** la nivelul intervalului analizat a fost una constant crescatoare, cu o medie a intervalului de 0,08% (respectiv 2 locuinte/an).

Evolutia numarului de locuinte in proprietate majoritar privata							
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	medie

x	-0,15%	0,26%	-0,26%	0,21%	0,05%	0,36%	0,08%
x	-3	5	-5	4	1	7	2

Estimarea tendinței aferente perioadei de prognoza (7 ani) s-a realizat prin intermediul metodei „celor mai mici pătrate”, derivând funcția de regresie liniară care definește evoluția seriei prezentate în cadrul tabelului de mai sus ($Y = a + b \times t$), unde:

- t: perioada de prognoza (7 ani);
- Deoarece seria are număr impar de termeni (5) pasul va fi 1.
- $\left\{ \begin{array}{l} \min = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y})^2 \\ \min = \sum_{i=1}^n (y_i - a - a * t)^2 \end{array} \right.$ Derivând, obținem:
- $\left\{ \begin{array}{l} \frac{df}{da} = 0 \\ \frac{df}{db} = 0 \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 2 \sum_{i=1}^n (y_i - a - bt)(-1) = 0 \\ 2 \sum_{i=1}^n (y_i - a - bt)(-t) = 0 \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} -\sum_{i=1}^n y + \sum_{i=1}^n a + b \sum_{i=1}^n t = 0 \\ -\sum_{i=1}^n ty + a \sum_{i=1}^n t + b \sum_{i=1}^n t^2 = 0 \end{array} \right.$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} na + b \sum_{i=1}^n t = \sum_{i=1}^n y \\ a \sum_{i=1}^n t + b \sum_{i=1}^n t^2 = \sum_{i=1}^n ty \end{array} \right. \Rightarrow a = \frac{\sum_{i=1}^n Y_i}{n}; b = \frac{\sum_{i=1}^n t_i y_i}{\sum_{i=1}^n t_i^2}$$

ANUL	LOCUINTE	ti	ti x yi	ti^2	a	1.951
2015	1.950	-3	-5.850	9	b	1
2016	1.947	-2	-3.894	4	n	7
2017	1.952	-1	-1.952	1		
2018	1.947	0	0	0		
2019	1.951	1	1.951	1		
2020	1.952	2	3.904	4		
2021	1.959	3	5.877	9		
2022	1.956					
2023	1.958					
2024	1.959					
2025	1.960					
2026	1.961					
2027	1.963					
2028	1.964					
TOTAL	13.658	0	36	28		

Conform estimărilor prezentate anterior, tendința evoluției numărului de locuințe în proprietate majoritar privată este una de creștere constantă (1.964 locuințe în anul 2028).

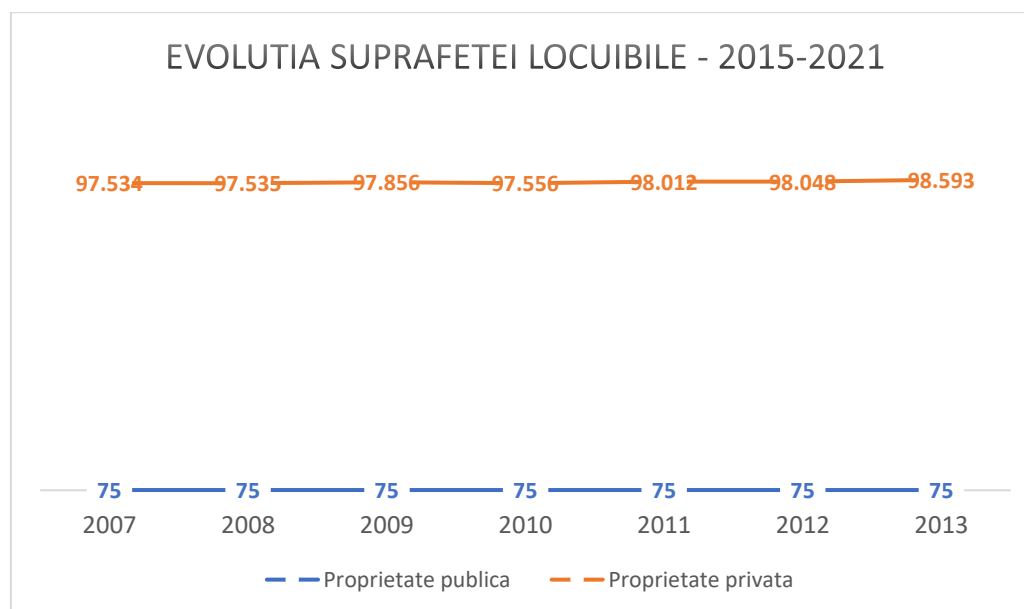
Relevanța acestui calcul este fundamentată și prin testarea reprezentativității valorii medii aferente esanționului analizat. Acest calcul indică faptul că media de creștere

(0,04%/an) este reprezentativa pentru intregul esantion (coeficientul de variatie apartinand intervalului 0-35% -0,25%).

LOCUINTE EXISTENTE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	MEDIE
Abaterea medie liniara	1,14	4,14	0,86	4,14	0,14	0,86	7,86	2,73
Dispersia	1,31	17,16	0,73	17,16	0,02	0,73	61,73	14,12
Abaterea medie patratica	3,76							
Coeficientul de variatie	0,19%							

Informatiile privind situatia **suprafetei locuibile** (in proprietate majoritar privata) din comuna Straoane indica o evolutie constant crescatoare la nivelul perioadei 2015-2021, cu o medie anuala de crestere de 0,18% (respectiv 50,14 mp).

Perioada	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	medie
Evolutia anuala a suprafetei locuibile - proprietate privata - procente	x	0,00%	0,33%	-0,31%	0,47%	0,04%	0,56%	0,18%
Evolutia anuala a suprafetei locuibile - proprietate privata - abs	x	1	321	-300	456	36	545	177
Mp/locuinta	x	50,02	50,10	50,13	50,11	50,24	50,23	50,14

Raportand suprafata locuabila la numarul de locuinte (proprietate majoritar privata) obtinem o medie de 50,14 mp/locuinta, respectiv o evolutie anuala constant crescatoare a acestui indicator la nivelul perioadei 2015-2021. Valoarea medie a acestui esantion fiind

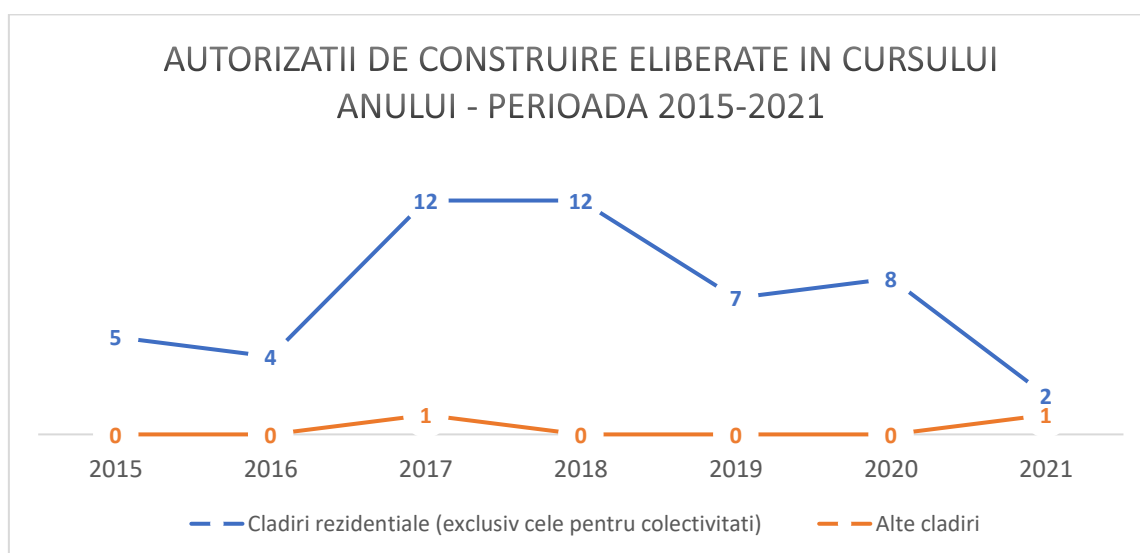
reprezentativa, estimarea suprafetei locuibile la nivelul intervalului de prognoza s-a calculat inmultind suprafata medie/locuinta cu numarului de locuinte prognozat.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	MEDIE
Abaterea medie liniara	0,15	0,07	0,03	0,06	0,07	0,07	0,16	0,09
Dispersia	0,02	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,03	0,01
Abaterea medie patratice	0,10							
Coeficientul de variatie	0,20%							

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	MEDIE
Suprafata locuabila	97.534	97.535	97.856	97.556	98.012	98.048	98.593	97.876
Numar locuinte existente	1.950	1.947	1.952	1.947	1.951	1.952	1.959	1.951
Suprafata medie/locuinta	50,02	50,10	50,13	50,11	50,24	50,23	50,33	50,16

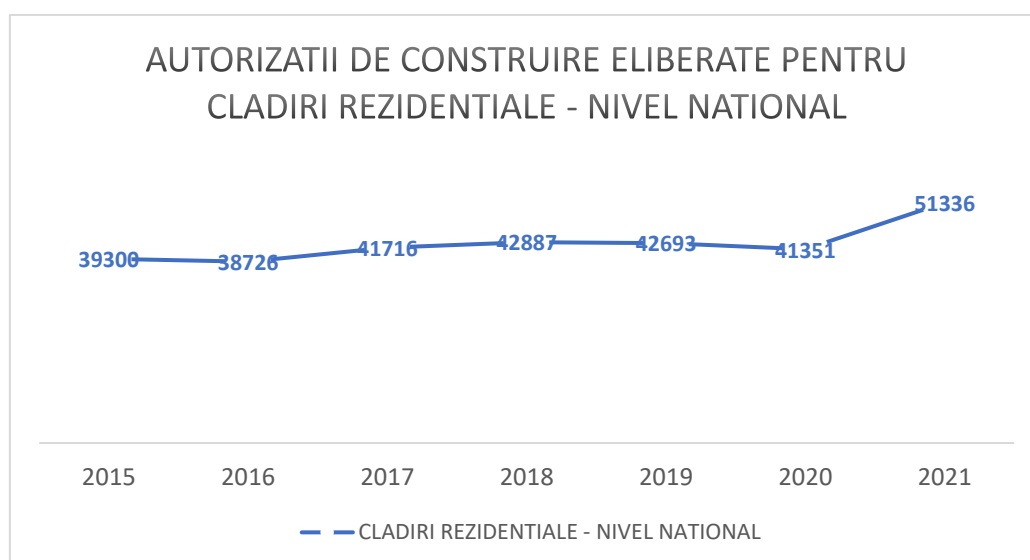
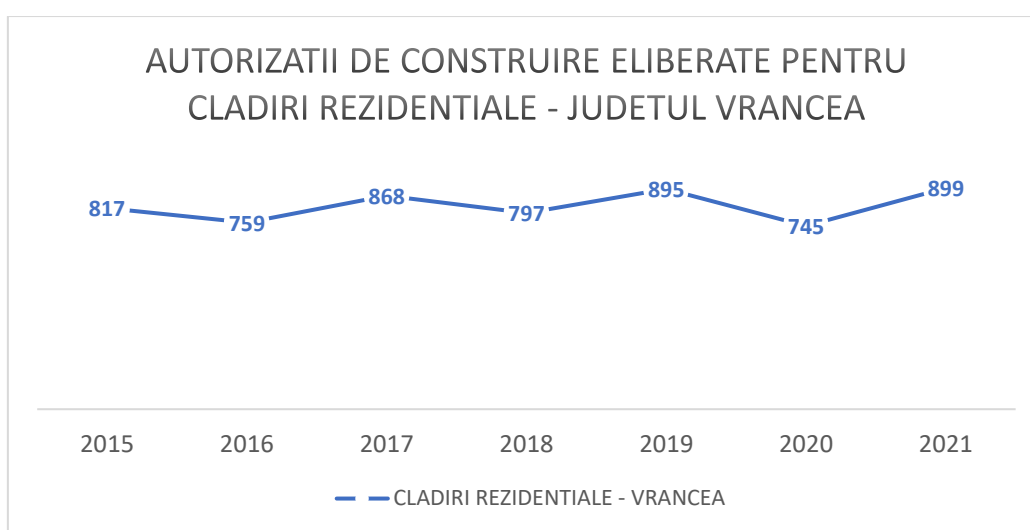
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	MEDIE
Numar locuinte existente	1.956	1.958	1.959	1.960	1.961	1.963	1.964	1.960
Suprafata locuabila	98.134	98.198	98.263	98.327	98.392	98.456	98.521	98.327

Informatiile privind **numarul de autorizatii de construire pentru cladiri rezidentiale** denota o diminuare a investitiilor in locuinte noi la nivelul orizontului de analiza (2015-2021). Datele disponibile (INSSE) pentru anul 2021 indica o scadere de -83% (10 locuinte) fata de perioada 2017 (considerata maximul seriei), respectiv o scadere fata de anul precedent (2020) cu -75% (6 locuinte).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Autorizatii de construire - cladiri rezidentiale	5	4	13	12	7	8	3
Δ_{ti-t0}	x	-20%	140%	140%	40%	60%	-60%
$\Delta_{ti-ti-1}$	x	-20%	200%	0%	-42%	14%	-75%

Dinamica numarului anual de autorizatii de construire eliberate la nivelul comunei Straoane (in perioada 2015-2021) este caracterizata printr-o evolutie contrara cu cea de la nivel judetean si national. Trendul acestui indicator la nivel judetean a cunoscut o evolutie crescatoare la nivelul anului 2021 comparativ cu 2020, si totodata maximul seriei este anul 2021. Trendul construirii de cladiri rezidentiale noi, la nivel national, a fost unul constant crescator pe tot orizontul de analiza 2015-2021, in plus, in anul 2021 reprezinta si in context national maximul seriei.

2.6. Servicii publice

A. Sanatate

Conform INSSE, in cadrul localitatii exista urmatoarele unitati sanitare:

Categoriile de unitati sanitare	Forme de proprietate	Ani						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Nr	Nr	Nr	Nr	Nr	Nr	Nr
Cabinete medicale de familie	Proprietate privata	1	1	1	1	1	1	1
Farmacii	Proprietate privata	0	0	0	0	0	0	1

Spitalul Orasenesc Panciu asigura serviciile si asistenta medicala pentru un grup tinta de 34.723 locuitori, din comunele Bolotesti, Fitionesti, Movilita, Paunesti, Straoane, Tifesti si orasul Panciu.

Structura organizatorica a spitalului, din perspectiva capacitatii de internare, include sectiile:

- Medicina interna - 30 paturi – din care pentru boli cronice 10 paturi;
- Pediatrie - 9 paturi;
- Gastroenterologie- 5 paturi;
- Pedriatrie – 9 paturi;
- Chirurgie generala – 9 paturi – din care supraveghere postanestezica 2 paturi;
- Obstetrica – Ginecologie – 9 paturi – din care Neonatologie - 2 paturi.

Capacitatea totala destinata internarilor este de 62 paturi.

Structura functionala a Spitalului Orasenesc Panciu cuprinde:

- Compartiment medicina interna;
- Compartiment boli cronice;
- Compartiment chirurgie generala;
- Compartiment pediatrie;
- Compartiment obstetrica-ginecologie;
- Camera de garda;
- Farmacie;
- Bloc operator;

- Sterilizare;
- Laborator de analize medicale (biochimie, hematologie, microbiologie, parazitologie);
- Laborator de radiologie si imagistica medicala (radiologie, echografie, mamografie, densitometrie);
- Compartiment de supraveghere si control al infectiilor nosocomiale;
- Dispensar TBC;
- Ambulatoriu integrat cu cabinete in specialitatile: medicina generala, chirurgie generala, obstetrica-ginecologie, gastroenterologie;
- Laboratorul de radiologie si imagistica si laboratorul de analize medicale deservesc atat paturile cat si ambulatoriul integrat.

Evolutia personalului medico-sanitar la nivelul spitalului Panciu

Conform Legii nr.95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii respectiv datelor furnizate de INSSE, personalul sanitar este format din:

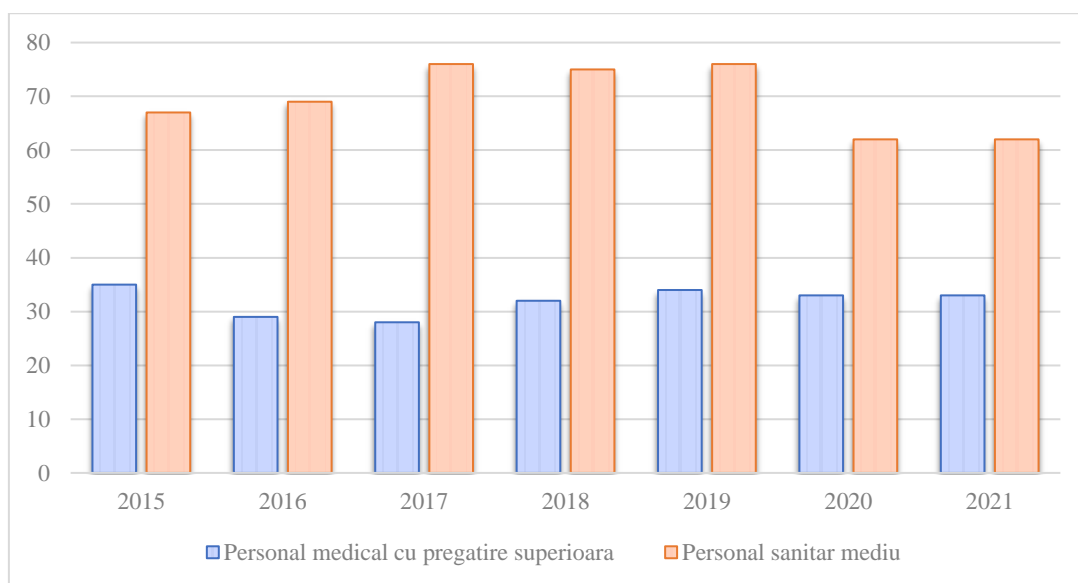
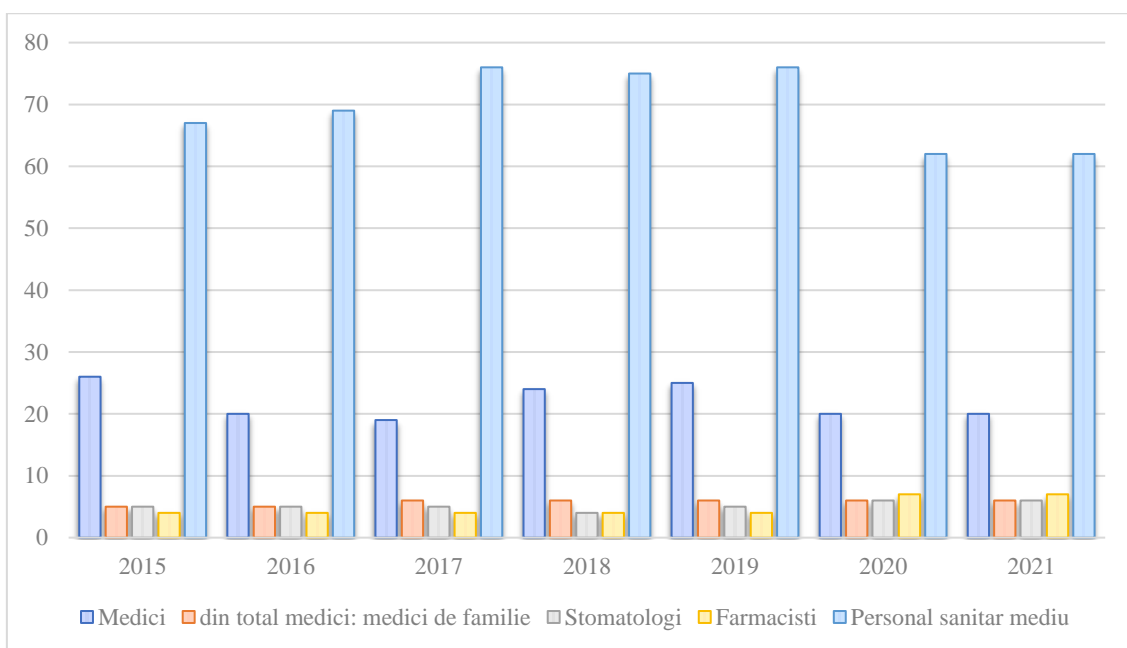
- personal sanitar cu pregatire medicala superioara;
- personal sanitar mediu;
- personal sanitar auxiliar.

Personalul sanitar cu pregatire medicala superioara cuprinde: medici, stomatologi si farmacisti. Personalul sanitar mediu este format din: asistenti medicali, asistenti de farmacie, surori medicale, tehnicieni sanitari, oficianti medicali, moase, laboranti si alte categorii de personal sanitar cu studii medii asimilate.

Personalul sanitar auxiliar cuprinde: infirmiere, agenti de dezinsectie, dezinfectie si deratizare, brancardieri, baiesi, gipsari, namolari, ambulanti si alte categorii de personal sanitar asimilate personalului sanitar auxiliar. Acesta asigura curatenia si pastrarea igienei unitatilor sanitare, pregatirea materialelor necesare activitatii, transportul pacientilor etc.

Categorii de cadre medico-sanitare	Forme de proprietate	Ani						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers	Nr.pers
Medici	Proprietate publica	16	18	17	18	19	14	14
-	Proprietate privata	10	2	2	6	6	6	6

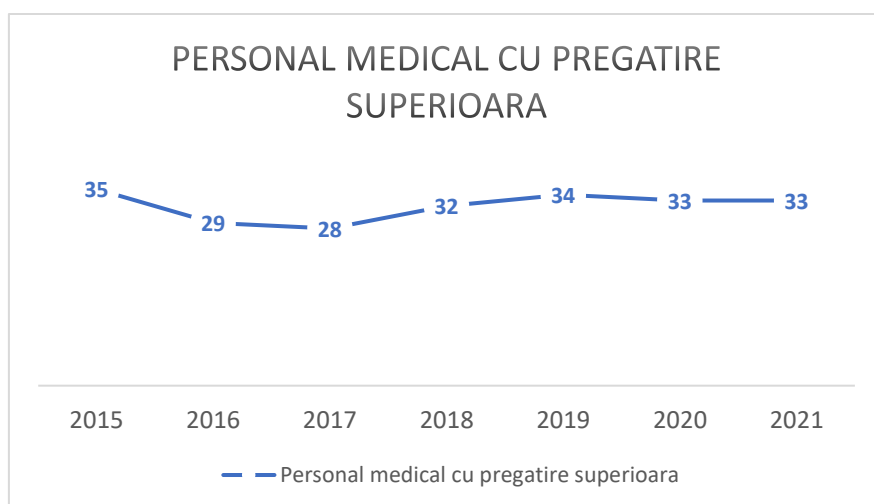
din total medici: medici de familie	Proprietate publica	5	5	6	6	6	6	6
Stomatologi	Proprietate publica	0	0	0	0	1	1	1
-	Proprietate privata	5	5	5	4	4	5	5
Farmacisti	Proprietate publica	1	1	1	1	1	1	1
-	Proprietate privata	3	3	3	3	3	6	6
Personal sanitar mediu	Proprietate publica	47	49	54	49	51	53	53
-	Proprietate privata	20	20	22	26	25	9	9

Personalul medical cu pregatire superioara din cadrul Spitalului Orasenesc Panciu reprezinta cca. 34,74% din numarul total al personalului angajat in domeniul medico-sanitar. Evolutia personalului sanitar mediu este una descrescatoare pe intervalul 2007-2013 (-7,46% -> -5 persoane).

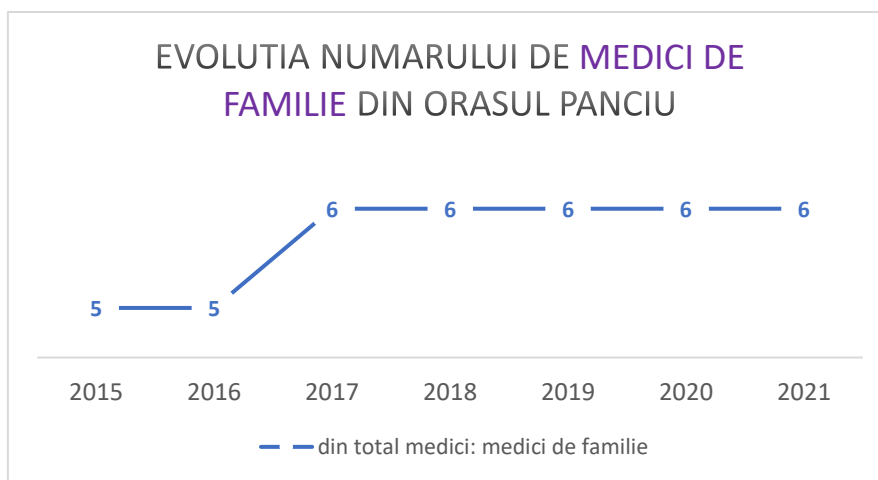
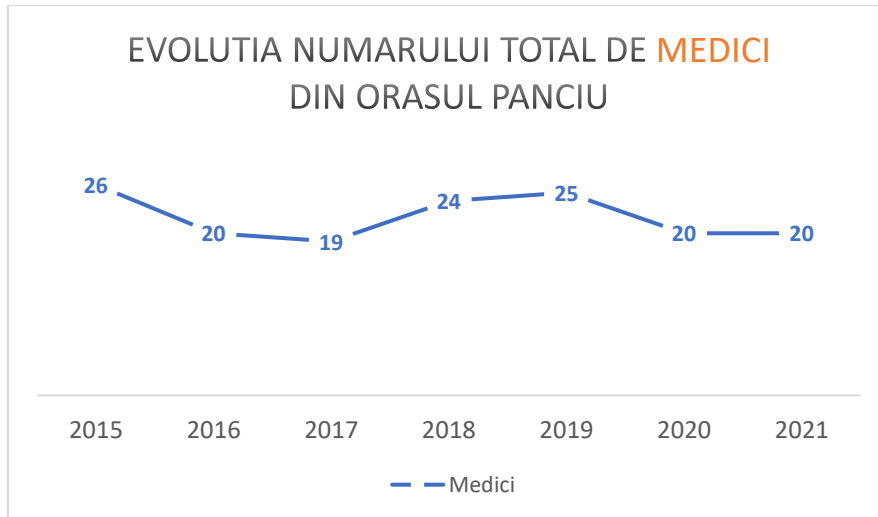
Categorii de cadre medico-sanitare	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personal medical cu pregatire superioara	35	29	28	32	34	33	33
Personal sanitar mediu	67	69	76	75	76	62	62
TOTAL	102	98	104	107	110	95	95

Ponderea personalului medical	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personal medical cu pregatire superioara	34,31%	29,59%	26,92%	29,91%	30,91%	34,74%	34,74%
Personal sanitar mediu	65,69%	70,41%	73,08%	70,09%	69,09%	65,26%	65,26%
TOTAL	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

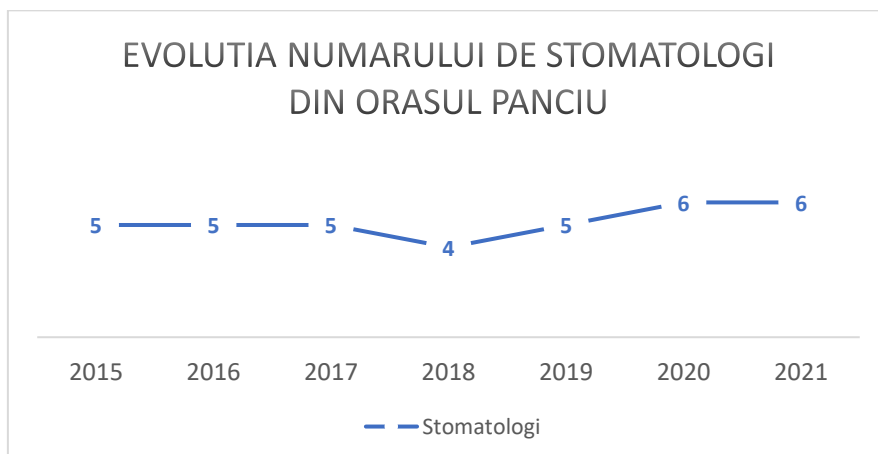

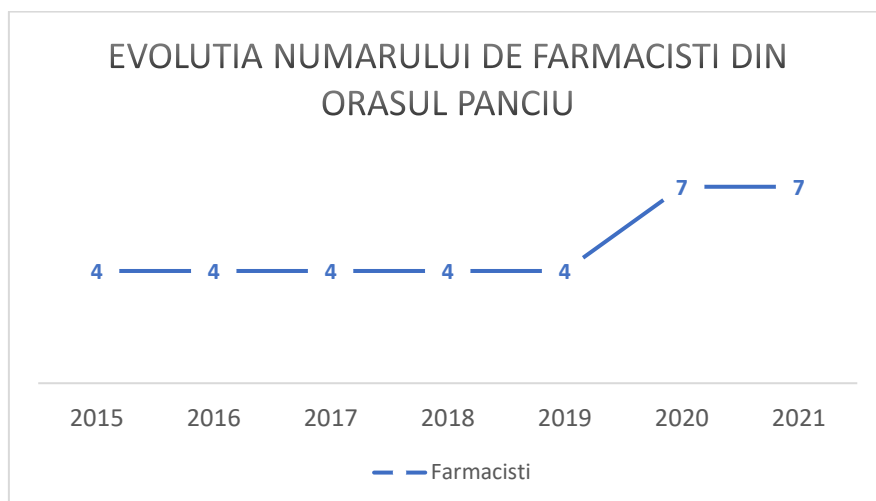
In cadrul perioadei 2015-2021 se constata o evolutie descrescatoare a numarului total medici. In anul 2021 raportat la anul 2015 se observa o scadere cu -23,08% (6 persoane). La nivelul intregului interval evolutia medie este negativa: -5,81% (2 persoane).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	medie
Medici - evolutie anuala	x	-6	-1	5	1	-5	0	-2
Medici - evolutie anuala procentuala	x	-23,08%	-5,00%	26,32%	4,17%	-20,00%	0,00%	-5,81%

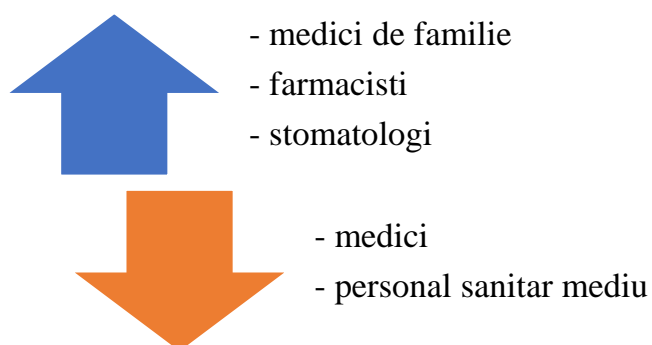

Evolutia numarului de stomatologi care deservește zona, din care face parte și comuna Straoane, este una crescătoare la nivelul intervalului 2015-2021. În prezent în cadrul spitalului Panciu, de a cărui servicii beneficiază și comuna Straoane, activează 6 medici stomatologi. Numarul de farmacisti a înregistrat o evoluție crescătoare la nivelul perioadei analizate, de la 4 persoane (2015-2019) la 7 persoane în 2020-2021.

In consecinta, la nivelul orizontului 2015-2021 se constata o diminuare cu -5,61% a numarului total de persoane angajate in sistemul medico-social (-6 persoane).

Personal angajat in sistemul medico-social	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Numar persoane	107	103	110	113	116	101	101
Δ ti-t2015	x	-3,74%	2,80%	5,61%	8,41%	-5,61%	-5,61%

B. Educatie

In cadrul comunei Straoane oferta educationala este reprezentata astfel:

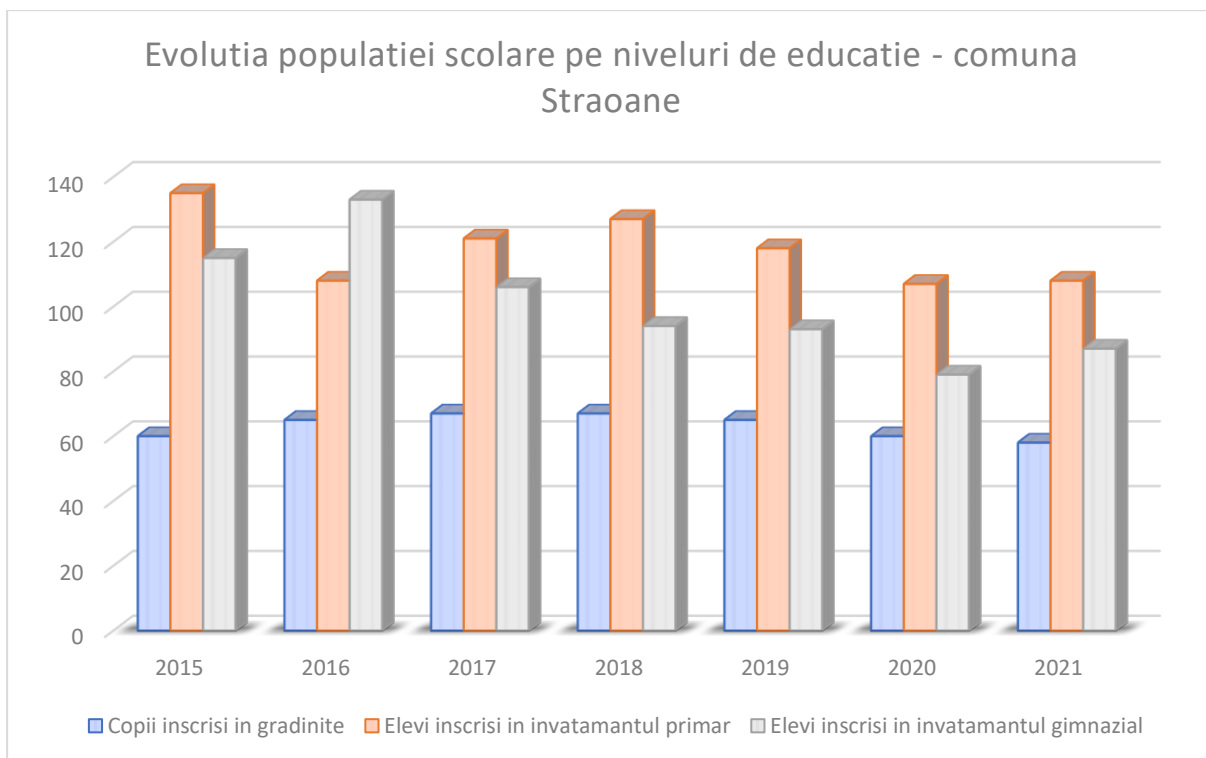
Niveluri de instruire	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	2	2	2	2	2	2	2
Prescolar	2	2	2	2	2	2	2

Primar si gimnazial (inclusiv special)	2	2	2	2	2	2	2
Liceal	0	0	0	0	0	0	0

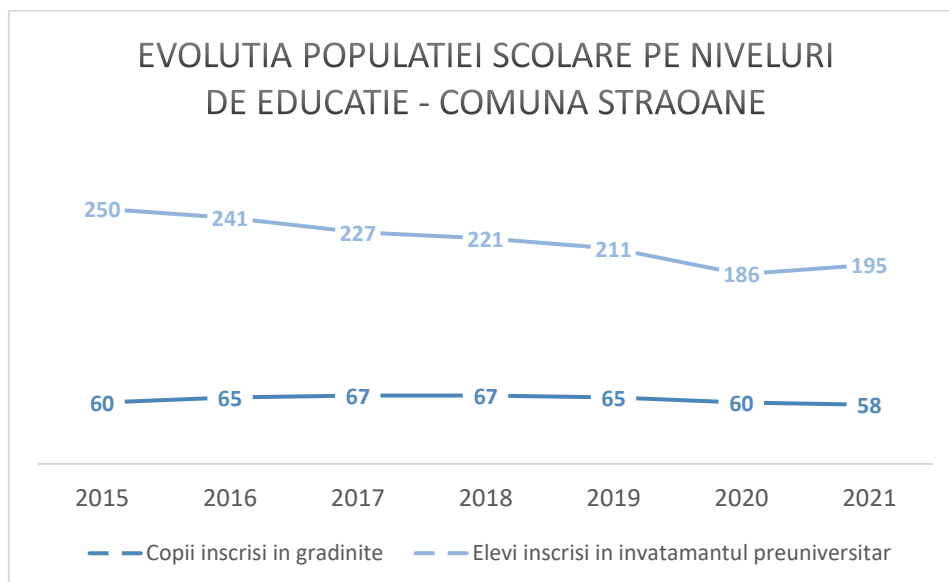
Analizand informatiile INSSE - Fisa comunei Straoane privind populatia scolara pe niveluri de educatie se poate constata faptul ca la nivelul comunei oferta educationala este reprezentata de invatamantul prescolar, primar si gimnazial. In consecinta analiza este realizata doar la acest nivel. In vederea continuarii studiilor la nivel liceal, populatia scoala din comuna Straoane opteaza in principal pentru liceele din orasul Panciu.

Pentru a face fata concurentei tot mai pronuntate si gradului sporit de atractivitate pe care unitatile de invatamant din orasele invecinate il detin, unitatile de invatamant din comuna Straoane vor trebui sa puna accent pe calitatea infrastructurii, proceselor de predare-invatare si formarea profesionala.

Persoane / Nivel de invatamant	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Copii inscrisi in gradinite	60	65	67	67	65	60	58
Elevi inscrisi in invatamantul primar	135	108	121	127	118	107	108
Elevi inscrisi in invatamantul gimnazial	115	133	106	94	93	79	87
Elevi inscrisi in invatamantul liceal	0	0	0	0	0	0	0
Elevi inscrisi in invatamantul profesional	0	0	0	0	0	0	0
Elevi inscrisi in invatamantul postliceal (inclusiv invatamantul special)	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	310	306	294	288	276	246	253

La nivelul comunei Straoane, in anul 2021, numarul copiilor inscisi a crescut cu 2,85% comparativ cu 2020. Trendul insa, la nivelul orizontului 2015-2021 este unul descrescator (-3,39%).

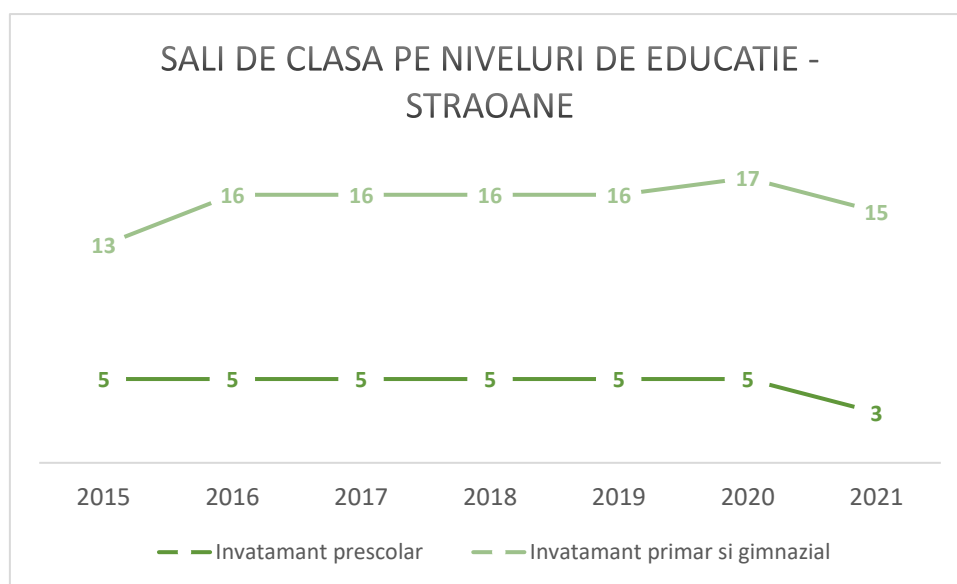

Evolutia populatiei scolare aferente invatamantului preuniversitar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Abs Δ Ti - T2015	x	-9	-23	-29	-39	-64	-55
Abs Δ Ti - Ti-1	x	-9	-14	-6	-10	-25	9
% Δ Ti - Ti-1	x	-3,60%	-5,81%	-2,64%	-4,52%	-11,85%	4,84%
% Δ Ti - T2015	x	-3,60%	-9,20%	-11,60%	-15,60%	-25,60%	-22,00%

Alte elemente de infrastructura educationala

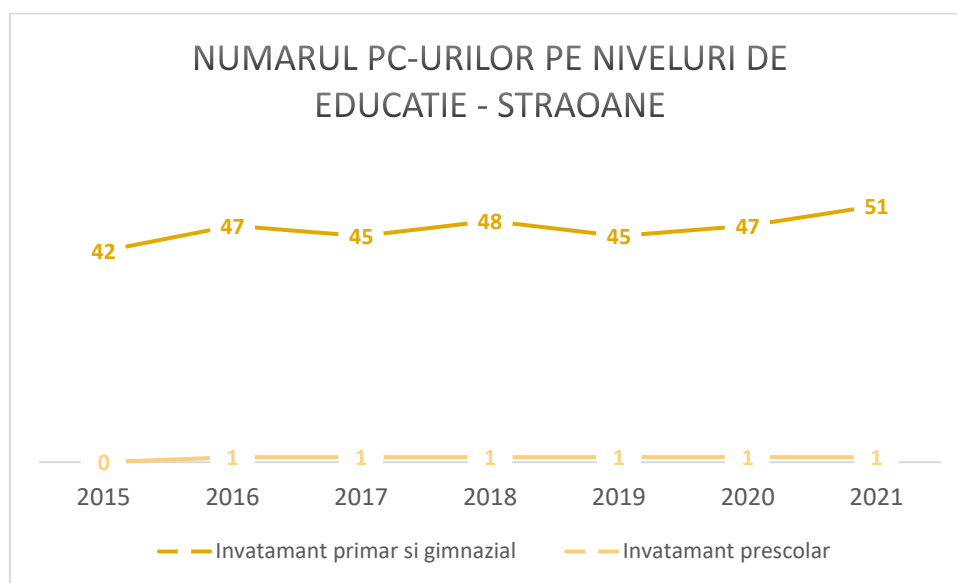
1. Sali de clasa (cabinele scolare/amfiteatre) pe niveluri de educatie

Niveluri de instruire	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	18	21	21	21	21	22	18
Invatamant prescolar	5	5	5	5	5	5	3
Invatamant primar si gimnazial	13	16	16	16	16	17	15

2. Numarul PC-urilor pe niveluri de educatie

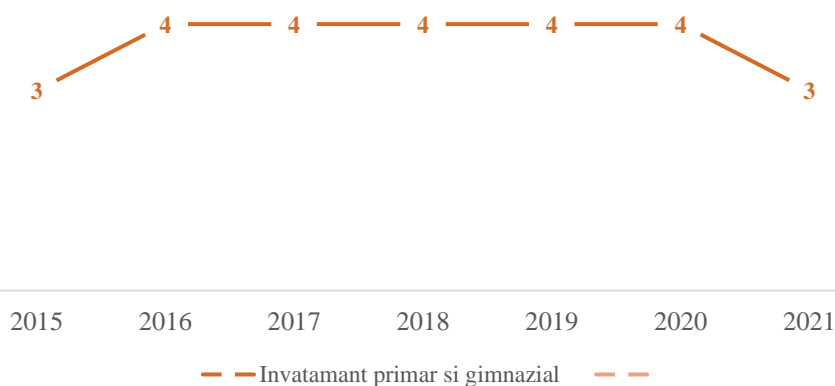
Niveluri de instruire	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	42	48	46	49	46	48	52
Invatamant primar si gimnazial	42	47	45	48	45	47	51
Invatamant prescolar	0	1	1	1	1	1	1

3. Laboratoare scolare pe niveluri de educatie

Niveluri de instruire	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	3	4	4	4	4	4	3
Invatamant primar si gimnazial	3	4	4	4	4	4	3

LABORATOARE SCOLARE PE NIVELURI DE EDUCATIE - STRAOANE

4. Sali de gimnastica

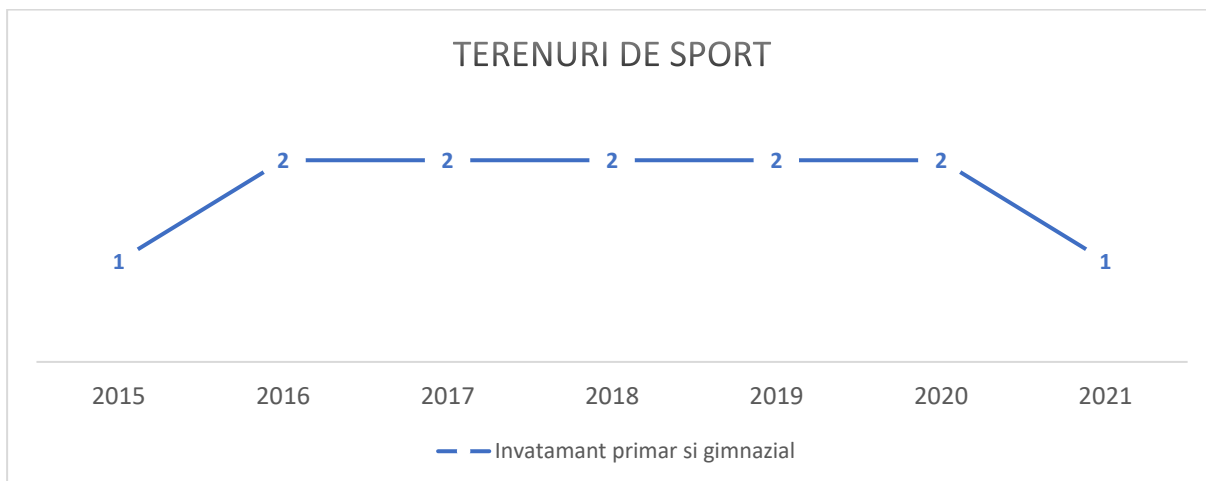
Niveluri de instruire	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	1	1	1	1	1	1	1

SALI DE GIMNASTICA PE NIVELURI DE EDUCATIE- STRAOANE

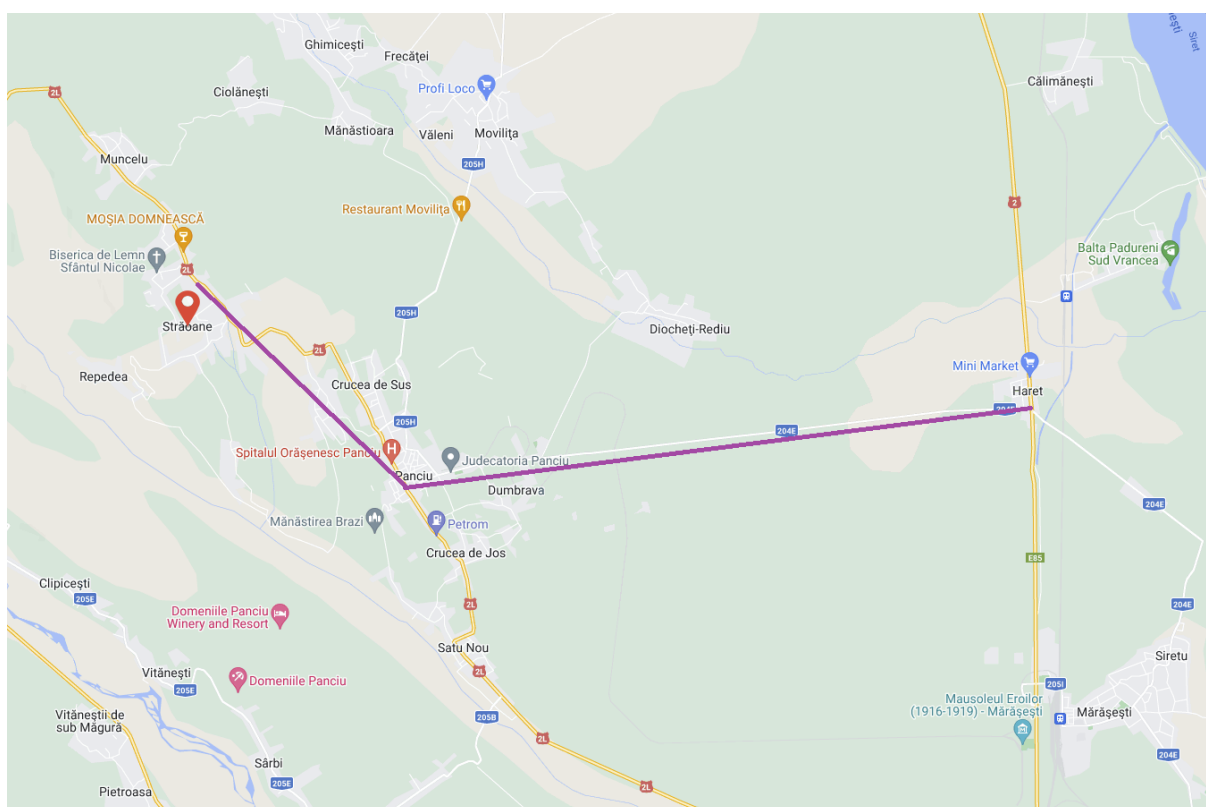
5. Terenuri de sport

Niveluri de instruire	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	1	2	2	2	2	2	1

C. Managementul deseurilor

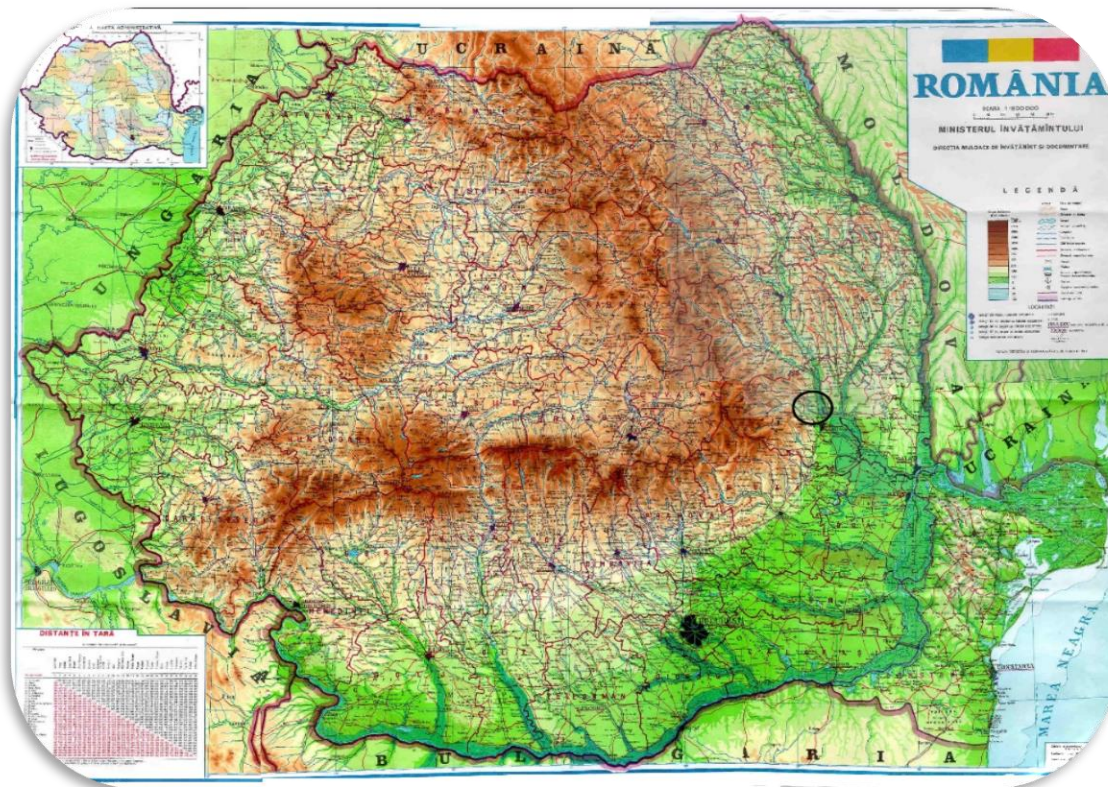
Managementul deseurilor menajere din comuna Straoane se realizeaza in regim necontrolat si descentralizat, prin colectarea acestora de la locuintele cetatenilor de catre serviciul de salubritate din cadrul UAT Straoane. Deseurile astfel colectate sunt transportate pe o distanta de 15 km pana la Depozitul de Deseuri Haret.

2.7. Mediu si schimbari climatice

Teritoriul comunei Straoaie se afla in zona piemontana a Carpatilor de Curbura si subcarpatilor Vrancei, zona ce face legatura intre arcul muntos/subcarpatic din vest si campia Siretului Inferior la est. Aria apare sub forma unei fasii cu latimea medie de 8 km, cuprinsa intre Valea Trotusului (la nord) si Valea Putnei (la sud), pe o lungime aeriana de 30 km. Este foarte importanta si pozitia sa in imediata apropiere a marilor artere de circulatie nationala si europeana.

Unitatea de relief pe care este asezata comuna Straoane o formeaza glacisul subcarpatic si reprezinta planul cu inclinari ce nu depasesc 25°C , care face trecerea dinspre regiunea de deal spre cea de campie. Sub aspect hidrografic, zona e strabatuta de raurile Zabrauti la nord si Susita la sud, afluenti ai Siretului. Perioada de vegetatie activa este de circa 185 zile, asigurand o dezvoltare corespunzatoare a vitei de vie.

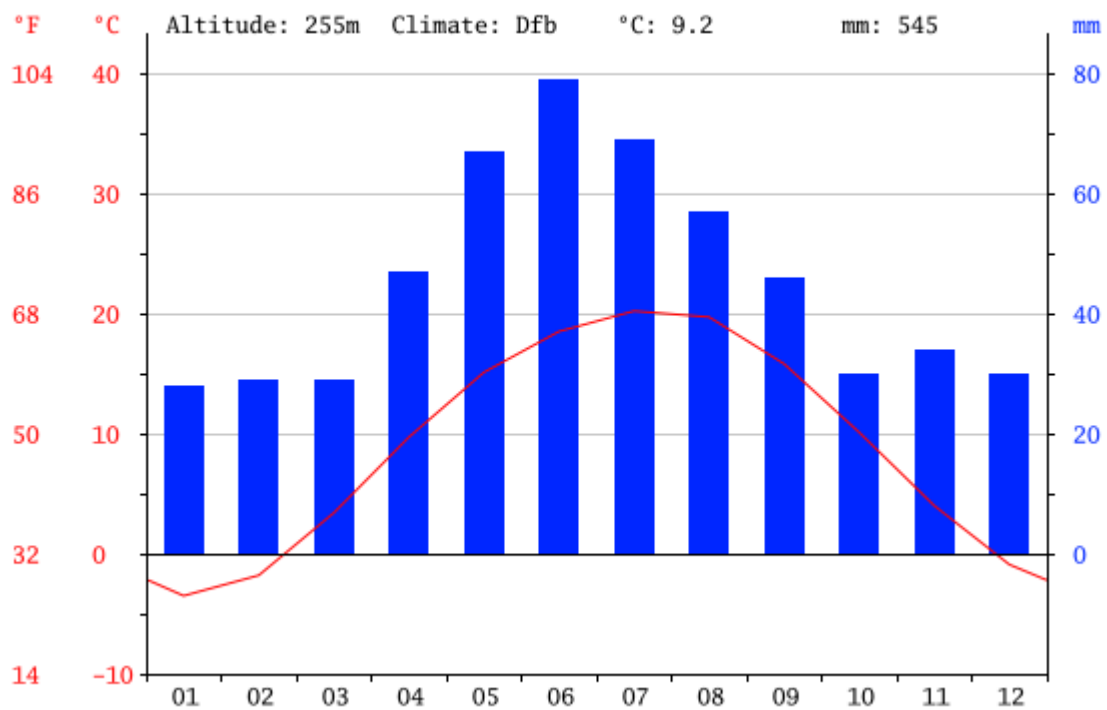
La nivel de podgorie, solurile prezinta o gama intreaga de tipuri, de la cele de padure si silvostepa la cele aluvionare. Cuvertura de soluri din plantatiile de vie de pe teritoriul satelor apartinatoare comunei este alcatuita din cernoziom, cu activitate biologica intensa, si soluri cenusii de padure, caracterizate biochimic printr-o activitate microbiologica normala.

Din punct de vedere geobotanic, comuna se situeaza la contactul dintre zona de silvostepa si cea de padure. In nord-vest exista paduri de gorun, in amestec cu alte specii de foioase, ca teiul argintiu, ulmul de munte, paducelul. Pe locurile fostelor paduri de foioase, predomina stejarul si gorunul si, in paralel, exemplare izolate de fag, carpen, jugastru. Pe versantii cu expunere sudica din lungul Vaii Susitei se gasesc asociatii de iarba barboasa, iar pe pajistile degradate apar tufarisuri de paducel si porumbar.

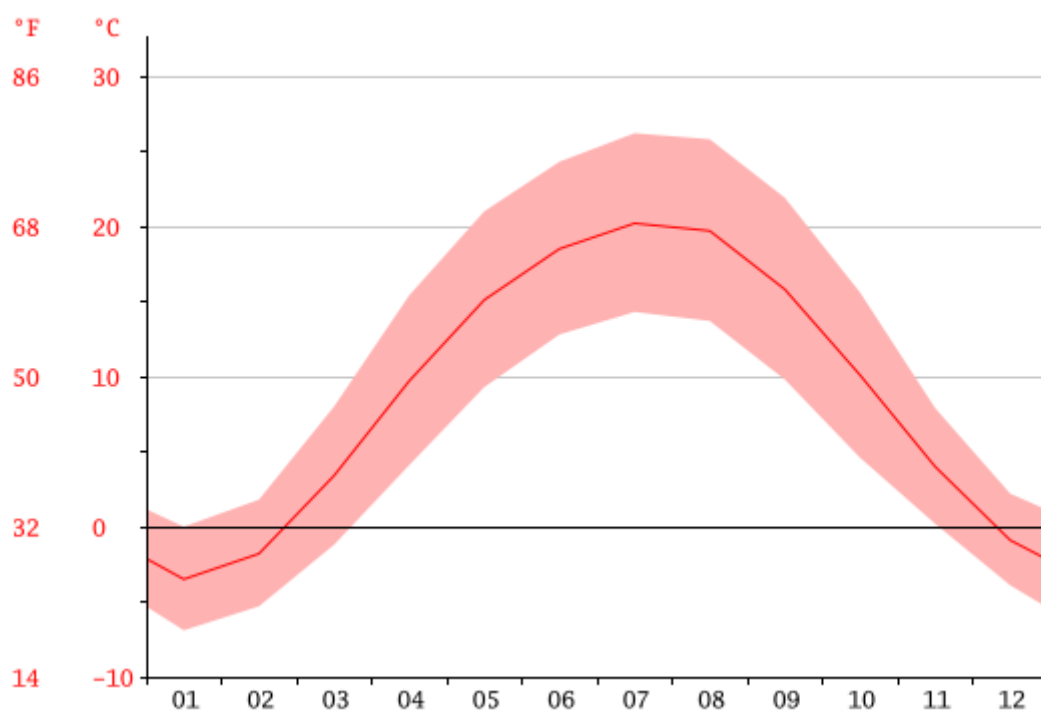
In zona Straoane, fauna cinegetica trebuie privita tot in legatura cu conditiile de relief, clima si vegetatie. Animalele de interes cinegetic din bazinele interfluviilor din zona sunt: mistretul, caprioara, lupul, vulpea, jderul, iepurele de camp.

Conform clasificarii Köppen and Geiger comuna Straoane este caracterizata printr-un climat continental umed cu veri blande si precipitatii pe tot parcursul anului (dfb).

Straoane se afla in zona de silvostepa (climat continental est-european, cu influente central-europene, dar si ale circulatiei dintre masele de aer mediteranean-tropicale din sud si scandinavo-baltice din nord). Temperatura medie anuala este de 9,2° C , cu un usor deficit de umiditate.

month	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
mm	28	29	29	47	67	79	69	57	46	30	34	30
°C	-3.5	-1.8	3.4	9.7	15.1	18.5	20.2	19.7	15.8	10.1	4.0	-0.9
°C (min)	-6.9	-5.3	-1.2	4.1	9.3	12.8	14.3	13.7	9.8	4.6	0.2	-3.9
°C (max)	0.0	1.8	8.0	15.4	21.0	24.3	26.2	25.8	21.9	15.6	7.9	2.2
°F	25.7	28.8	38.1	49.5	59.2	65.3	68.4	67.5	60.4	50.2	39.2	30.4
°F (min)	19.6	22.5	29.8	39.4	48.7	55.0	57.7	56.7	49.6	40.3	32.4	25.0
°F (max)	32.0	35.2	46.4	59.7	69.8	75.7	79.2	78.4	71.4	60.1	46.2	36.0

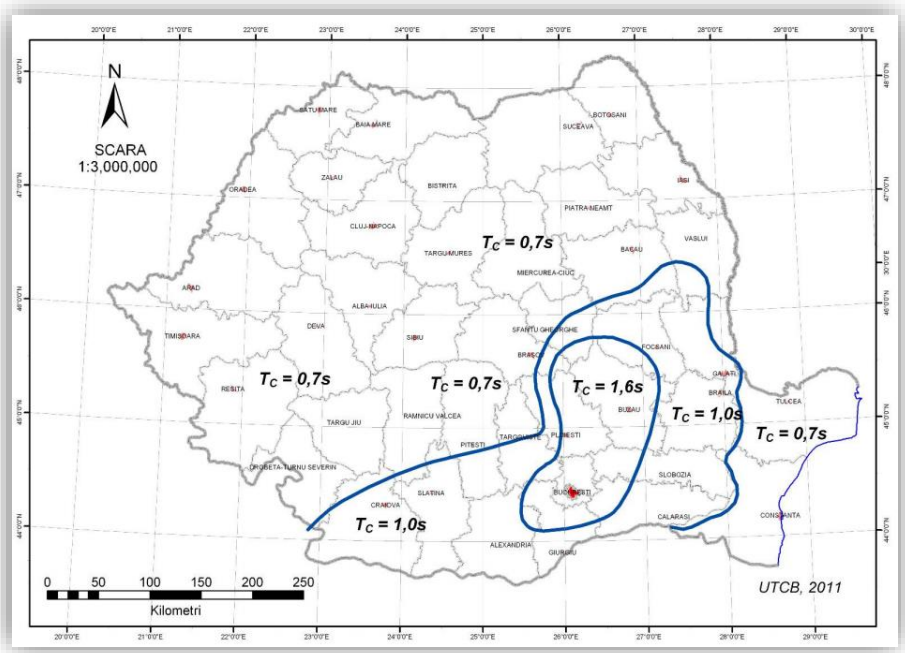
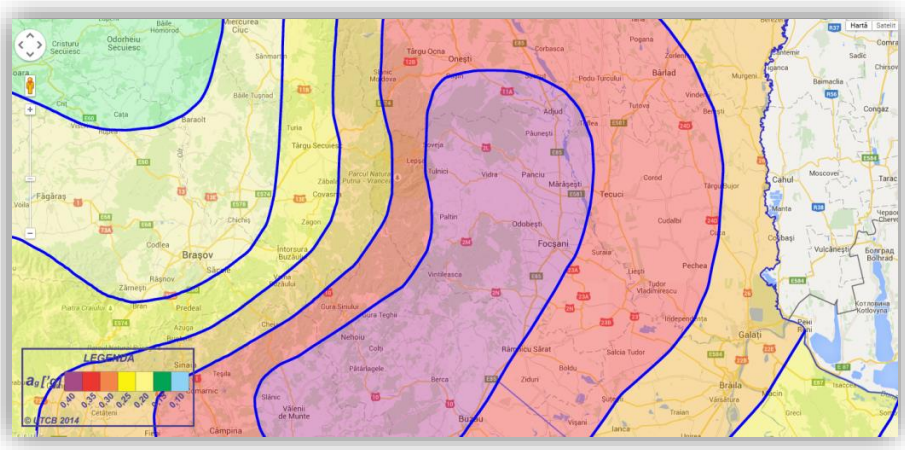
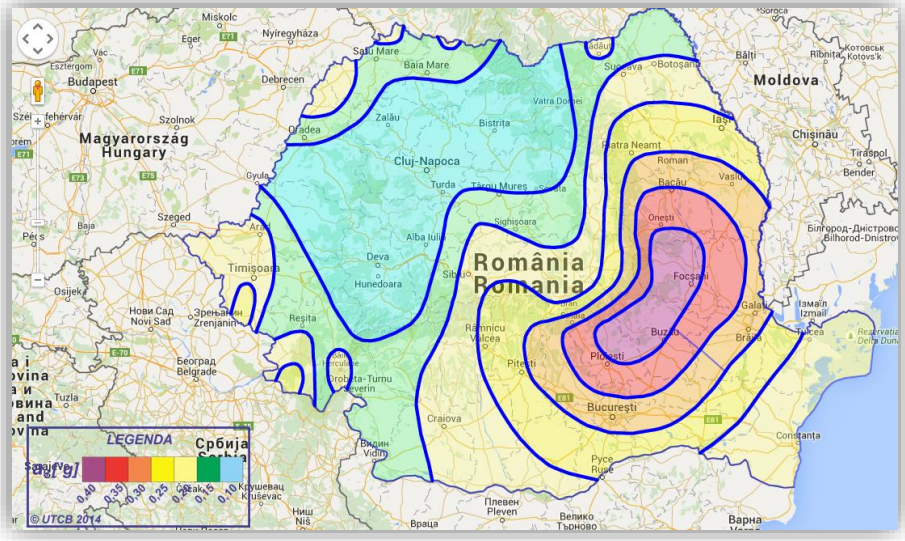
Conform graficelor climatice prezentate anterior se observa ca media precipitatiilor variaza de la un minim de 28 mm (luna ianuarie) la un maxim de 79 mm (luna iunie).

Clima din aceasta zona este caracterizata de perioade extinse de insoare si de un efect de foehnizare semnificativ, media temperaturilor indicand valori ridicate incepand cu luna mai si pana la final de septembrie. Media temperaturilor variaza de la un minim de $-6,9^{\circ}\text{C}$ in luna ianuarie la un maxim de $26,2^{\circ}\text{C}$ in luna iulie.

Din punct de vedere seismic comuna Straoane se incadreaza in zona - A de intensitate macroseismica, avand coeficientul de seismicitate $K_s = 0,40$ cu o perioada de colt $T_c = 1,6$ secunde, conform Normativ P100-1/2013.

Datorita reliefului si asezarii comunei Straoane, efectele cutremurelor cu epicentrul in muntii Vrancei, sunt de intensitate redusa (de pana la $3^{\circ} - 5^{\circ}$).

Harta Seismica a Romaniei (conform Normativului P100-1/2021)

2.8. Profil si capacitate administrativa

Strategia de dezvoltare a comunei Straoane 2014-2020 are la baza dezvoltarea economica si sociala a comunei, respectiv consolidarea rolului acestuia, de zona functionala, atat la nivelul microregiunii de dezvoltare, cat si a judetului Vrancea.

Departamentul de Management de Proiect din cadrul UAT Straoane detine experienta necesara in implementarea proiectelor de dezvoltare economica si sociala a orasului, cu componenta de finantare nerambursabila. Departamentul si-a pastrat aparatul de specialitate de-a lungul perioadelor mentionate, putand astfel sa fructifice experienta dobandita in realizarea investitiilor viitoare.

2.9. Analiza SWOT

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<p>a. Experienta sporita a aparatului administrativ in privinta gestionarii si implementarii proiectelor cu finantare nerambursabila;</p> <p>b. Sistemul de iluminat stradal din comuna Straoane este eficient din perspectiva consumului energetic si a costurilor totale de functionare;</p> <p>c. Datorita localizarii si reliefului specific, clima din aceasta zona este caracterizata de perioade extinse de insorire si de un efect de foehnizare semnificativ, ceea ce duce la un climat relativ bland care favorizeaza un sezon turistic extins;</p> <p>d. Circa 60% din suprafata agricola cultivata este reprezentata de cernoziomuri levigate si compacte, soluri foarte fertile, iar aproape 25% de aluviuni si soluri aluviale, care prin masuri hidroameliorative si irigare ofera conditii bune de dezvoltare a plantelor. Din punct de vedere termic, comuna Straoane prezinta conditii prielnice de crestere si dezvoltare a unor sortimente variate de vita de vie, de cereale, plante tehnice, legume, si pomi fructiferi, aici putand fi cultivate cu rezultate bune chiar soiuri si hibrizi cu perioada lunga de vegetatie;</p> <p>e. Detinerea unei infrastructuri de baza moderne (alimentare cu apa, canalizare si epurare, alimentare cu gaze naturale);</p> <p>f. Grad ridicat de deservire al retelei de alimentare cu apa - 80% din totalul unitatilor rezidentiale, cu perspective de crestere;</p> <p>g. Existenta retelei de gaze naturale la nivelul localitatii comunei Straoane;</p> <p>h. Comuna Straoane este cunoscuta pe plan national si international pentru podgoria sa si pentru traditia in cultivarea si prelucrarea vitei de vie;</p> <p>i. Datorita distantei mici intre comuna Straoane si Orasul Panciu, populatia comunei are acces la servicii medicale de calitate. Strategia de dezvoltare a comunei Straoane prevede imbunatatirea serviciilor de diagnostic medical si la nivelul comunei Straoane;</p> <p>j. Calitate ridicata a serviciilor educationale gimnaziale si liceale care asigura dezvoltarea abilitatilor pentru invatarea continua pe tot parcursul vietii si insertia pe piata muncii;</p>	<p>a. Lipsa unui sistem eficient de management al deeurilor;</p> <p>b. Detinerea de obiective turistice ce necesita lucrari de restaurare;</p> <p>c. Lipsa unei strategii de marketing prin care se promoveaza la nivel national peisajul turistic aferent comunei Straoane si valorile culturale existente aici;</p> <p>d. Majoritatea cladirilor publice si rezidentiale nu sunt eficiente din punct de vedere energetic;</p> <p>e. Lipsa unui sistem complex si actualizat de comunicare turistica on-line;</p> <p>f. Lipsa unei infrastructuri care sa permita practicarea turismului de agrement: baze sportive, bazine de inot, etc.;</p> <p>g. Grad redus de modernizare a infrastructurii rutiere la nivelul comunei Straoane;</p> <p>h. Numar redus al unitatilor turistice cu facilitati de cazare (hoteluri, pensiuni, agro-pensiuni, etc.);</p> <p>i. Lipsa zonelor pietonale;</p> <p>j. Infrastructura aferenta serviciilor culturale nu este adaptata nevoilor actuale ale comunitatii;</p> <p>k. Lipsa investitiilor in dezvoltarea facilitatilor de productie a energiei din surse regenerabile (in principal din sursa solara);</p>

OPORTUNITATI

- a. Conform datelor furnizate de catre ANM, Nasa, JRC si Meteotes privind harta zonelor cu potential energetic ridicat din surse solare, comuna Straoane se afla intr-o zona cu potential energetic mare 1400 kwh/m2;
- b. Existenta resurselor financiare nerambursabile, europene si guvernamentale, prin intermediul carora pot fi finantate proiectele vizate in cadrul prezentei strategii de dezvoltare;
- c. Comuna Straoane detine un potential turistic semnificativ. Exista si premisele solide de realizarea are unui brand turistic local, unic la nivel judetean si national.
- d. Potential ridicat de dezvoltare a turismului uval, avand in vedere traditia zonei in cultivarea si exploatarea vitei de vie;
- e. Posibilitatea crearii de parteneriate internationale prin intermediul programelor cu finantare europeana;

AMENINTARI

- a. Capacitatea redusa a APL Straoane de a finanta activitati complexe de marketing si promovare a resurselor turistice cu potential crescut;
- b. Tendinta generala de imbatranire a populatiei datorita migratiei externe a populatiei tinere, in cautare de locuri de munca, respectiv venituri superioare celor existente la nivelul mediului economic local;
- c. Rata sporului natural al populatiei (diferenta algebrica intre rata natalitatii si rata mortalitatii generale a populatiei) inregistreaza valori negative. Acest aspect alaturi de tendinta generala de imbatranire a populatiei denota o tendinta de scadere populatiei totale din comuna Straoane pe termen mediu si lung.
- d. Numar mai redus de avantaje comparative fata de principalele localitati urbane ale judetului (Focsani, Adjud, Panciu), fapt ce restrange posibilitatile reale de dezvoltare economica durabila;
- e. Comuna Straoane se incadreaza in zona - A de intensitate macroseismica, avand coeficientul de seismicitate $K_s = 0,40$ cu o perioada de colt $T_c = 1,6$ secunde, conform Normativ P100-1/2013;
- f. Disparitati economice si sociale ridicate atat la nivelul comunei Straoane cat si la nivelul judetului Vrancea.

SECTIUNEA 3: VIZIUNEA SI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE

3.1. Fundamentarea formularii viziunii si obiectivelor strategice

3.1.1. PRINCIPII DE PLANIFICARE INTEGRATA

Din perspectiva modalitatilor de dezvoltare economica si sociala, comuna Straoane are, in prezent, un numar mai redus de avantaje comparative fata de principalele localitati urbane ale judetului (Focsani, Panciu, Adjud, Odobesti): *lipsa resurselor materiale exploatabile durabil; sector industrial inexistent; absenta facilitatilor de practicare a turismului de agrement (baze sportive, spatii amenajate pentru petrecerea timpului liber si relaxare, bazine de inot, etc), slaba dezvoltare a infrastructurii de primire turistica*. Astfel, cresterea economica nu poate fi asigurata prin dezvoltarea industriei, iar nivelul de trai scazut al zonei impiedica dezvoltarea serviciilor sau a sectorului tertiar. In acest fel, agricultura de subzistenta si micile afaceri in domeniul comertului si serviciilor reprezinta ocupatia de baza a unei parti insemnate a populatiei.

Pe de alta parte zona din care face parte si comuna Straoane dispune de un potential turistic de exceptie, care permite practicarea mai multor forme de turism: turism cultural, vitivinicol, istoric, religios, educational, si peisagistic. De asemenea, datorita localizarii si reliefului specific, clima din aceasta zona este caracterizata de perioade extinse de insorire si de un efect de foehnizare semnificativ, ceea ce duce la un climat relativ bland care favorizeaza un sezon turistic extins. In consecinta, dezvoltarea turismului local, alaturi de implementarea unui brand local cu accent pe viticultura si produse bio reprezinta o directie importanta de actiune pe termen scurt in vederea **imbunatatirii calitatii vietii cetatenilor** si consolidarii a rolului comunei Straoane ca **zona functionala** in judetul Vrancea.

Cu toate acestea, dezvoltarea durabila si sustenabila a comunei Straoane nu poate fi realizata fara o abordare integrata, care sa ia in calcul interdependentele sectoriale ale economiei locale.

Dezvoltarea sectorului turistic, desi prioritara, nu poate fi realizata fara masuri si actiuni de imbunatatire a infrastructurii rutiere, promovarea incluziunii sociale, protectie a mediului si eficientizare energetica, reonare si modernizare a cladirilor publice si rezidentiale, dezvoltare a infrastructurii culturale, construire a unei infrastructuri de transport in comun si

dezvoltare a infrastructurii agricole in special a celei destinate viticulturii.

In plus, din perspectiva economica si socio-demografica, comuna Straoane se confrunta cu provocarile unei localitati in declin: diminuare a nivelului populatiei, imbatranirea populatiei, sporul pozitiv al migratiei externe, stagnarea mediului de afaceri local, slaba diversificare a sectoarelor economice locale.

In viziunea UAT Straoane pentru perioada 2021-2027, atingerea statutului de zona functionala la nivelul judetului Vrancea continua sa aiba la baza atat **cresterea calitatii vietii cetatenilor** cat si **sprijinirea dezvoltarii continue si durabile a mediului economic local**. Un mediu economic dezvoltat trebuie sa produca oportunitati pentru populatia ocupata, in sensul sporirii disponibilitatii locurilor de munca, a accesibilitatii (prin toate mijloacele) catre locul de munca si sa ofere oportunitati educationale si de perfectionare, un mediu de lucru favorabil si oportunitati de realizare a unei cariere.

Conform cercetarilor si concluziilor sociologului olandez Ruut Veenhoven⁹, dar si din perspectiva obiectivelor de dezvoltare durabila ale ONU, calitatea unei vietii¹⁰ poate fi masurata prin 4 indicatori de baza:

- a) Conditii bune de viata;
- b) Abilitatea de a trai a unei persoane in mediul de existenta;
- c) Utilitatea vietii;
- d) Aprecierea vietii.

	Calitati externe	Calitati interne
Sanse de viata	Conditii bune de viata (liveability of the enviroment)	Abilitatea de a trai a unei persoane (lifeability)
Rezultate ale vietii	Utilitatea vietii (utility of life)	Aprecierea vietii (appreciation of life)

In cadranul de sus al tabelului mentionat anterior observam doua variabile ale calitatii vietii care denota, pe de-o parte oportunitatile exterioare ale mediului in care o persoana isi traieste viata, iar pe de alta parte capacitatea si abilitatile intrinsece de a le exploata.

Conditii bune de viata

⁹ Ruut Veenhoven - renumit sociolog olandez a carui cercetari stiintifice asupra fericirii umane, in cadrul Universitatii Erasmus din Rotterdam, au revolutionat modul de configurare a politicilor publice si a impus o viziune noua (holistica) asupra dezvoltarii in ansamblu a societatilor din cadrul ONU.

¹⁰ Ruut Veenhoven - The Four Qualities of Life (2000)

Acest indicator masoara in mod explicit calitatea mediului in care indivizii isi traiesc viata, respectiv *calitatea vietii din cadrul comunei* (determinata in mod predominant de natura materiala a infrastructurii).

Abilitatea de a trai a unei persoane denota masura in care o persoana este capabila sa faca fata problemelor si incercarilor vietii.

In cadranul de jos al tabelului observam doua variabile care descriu calitatea vietii in functie de efectele acesteia. **Utilitatea unei vietii** (evaluarea din exterior a acesteia) si **aprecierea** (intrinseca) calitatii unei vietii reprezinta doua concepte legate. Atunci cand viata unui individ prezinta utilitate, va creste in general si aprecierea intrinseca asupra acelei vietii.

In viziunea lui Ruut Veenhoven, administratiile locale joaca un rol esential in cresterea calitatii vietii unui cetatean, ele avand posibilitatea influentarii fiecarui indicator din matricea prezentata mai sus.

In alte cuvinte, strategia si politicile investitionale asumate de APL trebuie sa sporeasca sansa la viata a cetatenilor cu scopul cresterii utilitatii vietii si aprecierii subiective a acesteia. Acest fapt constituie progresul unei societati, respectiv dezvoltarea continua si durabila a acesteia din punct de vedere economic si social.

	Calitati externe	Calitati interne
Sanse de viata - masuri APL	<ul style="list-style-type: none"> - calitatea ridicata a infrastructurii de baza; - servicii sociale moderne; - piata de munca dinamica si capabila sa asigure un echilibru intre castigul si aspiratiile profesionale ale persoanelor angajate; - conectarea mediului de afaceri local la contextul judetean, regional, national si international; - infrastructura publica pentru petrecerea timpului liber. 	<ul style="list-style-type: none"> - sistem educational eficient care ofera competente de integrare pe piata muncii;

Comuna Straoane desi se confrunta cu simptomaticele tipice a unei localitati in declin, ritmul de declin al acestuia este mai putin accelerat in principal datorita urmatoarelor factori:

→ Comuna Straoane beneficiaza de o imagine zonala ce poate fi exploatata din perspectiva turistica, respectiv posibilitatea conturarii unui **profil turistic** distinct: zona este foarte renumita pentru strugurii si vinurile produse aici iar turismul uval, vitivinicol

si peisagistic reprezinta forme de turism cu potential mare de dezvoltare pe termen mediu si lung;

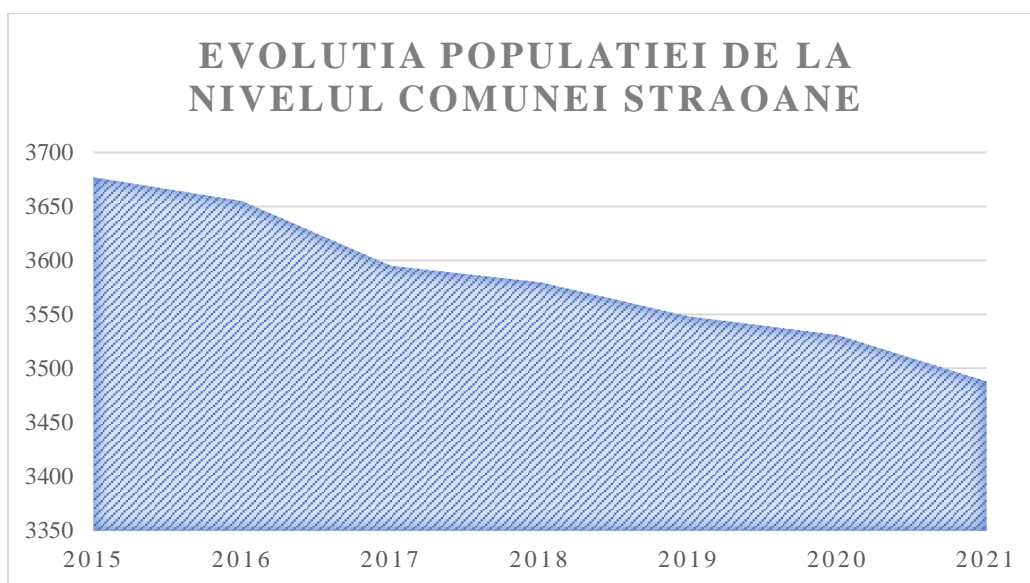
- Conectivitate rutiera directa a comunei Straoane la reseaua rutiera TEN-T Core si la Coridorul IX pan-european de transport, precum si la reseaua de drumuri publice care asigura legatura cu toate regiunile tarii;
- Distanta relativ mica intre comuna Straoane si centrele urbane dezvoltate din judet, Panciu si Focsani, ofera posibilitatea navetismului la costuri mai reduse raportate la castigurile materiale, fara a fi necesara mutarea permanenta a domiciliului cetatenilor care opteaza pentru piata de munca din afara orasului;
- Calitatea sporita a resurselor de mediu esentiale care definesc calitatea vietii cetatenilor (resurse subterane de apa, calitatea aerului). Concentratiile poluantilor atmosferici, monitorizati de APM inregistreaza valori cu mult sub limita pentru protectia sanatatii (SO₂, NO₂, O₃, PM₁₀). Calitatea resurselor de apa subterana, pe baza carora se alimenteaza cu apa potabila orasul, este ridicata, fara sa existe situatii de poluari care sa puna in pericol sanatatea umana;

3.2. Concept de dezvoltare spatiala

Comuna Straoane este situata in nord-estul judetului Vrancea, la 35 km de municipiul Focsani (29 minute) si la 25 km de orasul Marasesti (20 minute).

Comuna Straoane este pozitionata pe malul stang al raului Susita, pe platoul de pe dealurile Valea Silistei si Valea Zabrautului. Drumul national DN2L leaga comuna spre nord-vest de comunele Racoasa, Campuri, Soveja si Tulnici si spre sud-est de orasele Panciu si Marasesti.

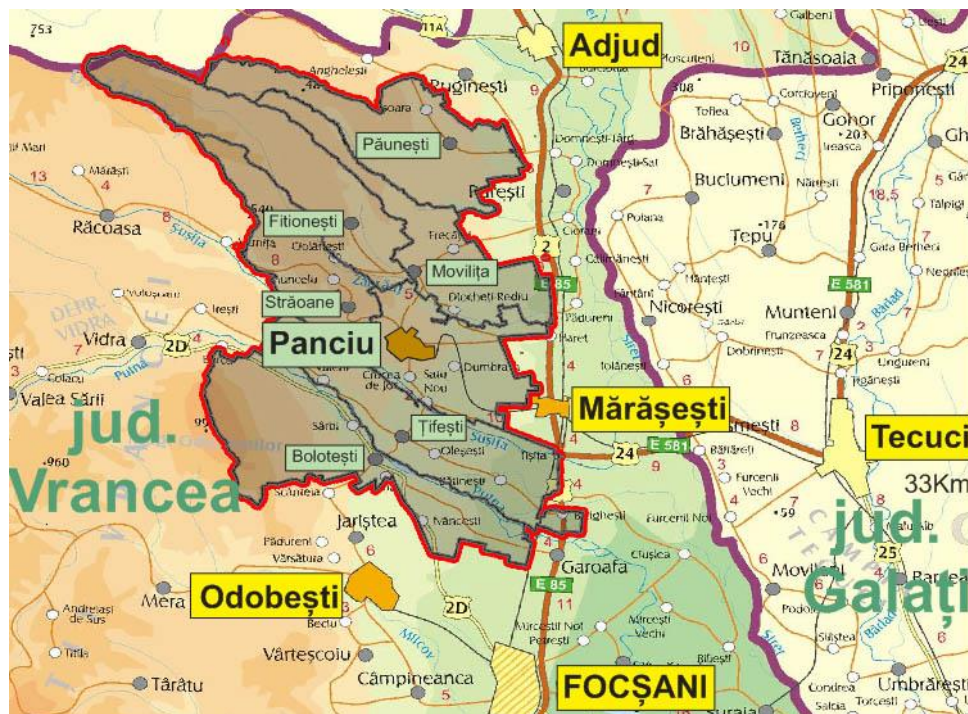
La nivelul acestei zone a judetului Vrancea, comuna Straoane reprezinta catalizatorul vietii economico-sociale a unui numar 3.488 locuitori, populatia din satele apartinatoare: Straoane de Jos si Sus, Muncelu, Repedea si Valeni. De asemenea, comuna Straoane face parte si din Grupul de Actiune Locala Podgoria Panciu, alaturi de comunele mentionate anterior.

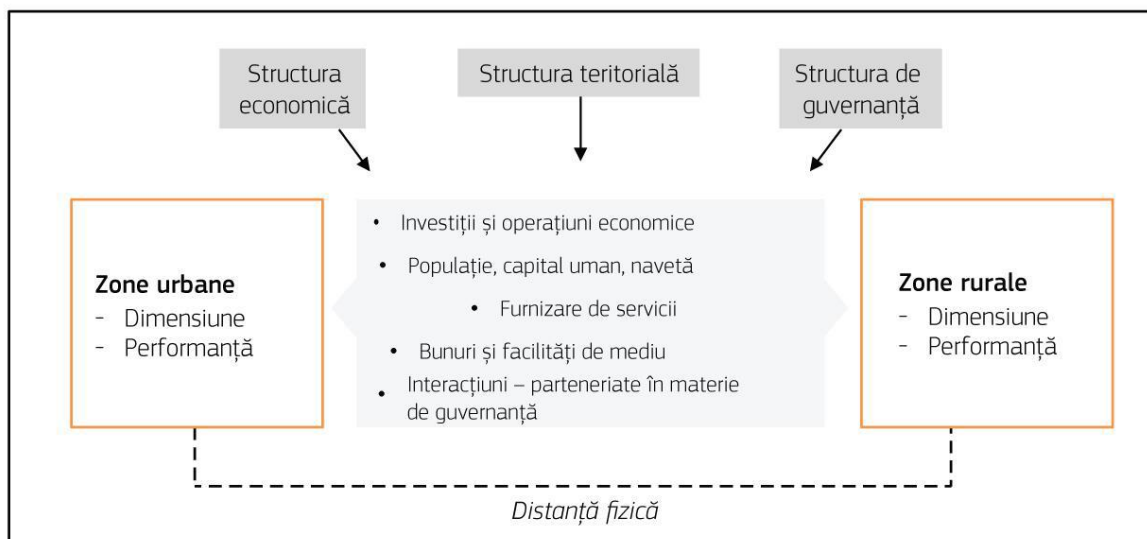
Localitati	Ani						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	UM: Numar persoane						
Straoane	2511	2496	2457	2448	2425	2413	2384
Muncelu	799	796	781	778	771	768	758
Repedea	311	309	304	302	300	298	295
Valeni	56	54	53	52	52	52	51
TOTAL	3677	3655	3595	3580	3548	3531	3488

Avand in vedere acest context, plus faptul ca zona geografica nu este una complexa din punct de vedere spatial, **metoda optima de dezvoltare spatiala** pentru comuna Straoane este cea a **legaturilor dintre zonele urbane si rurale**. Existenta GAL Panciu reprezinta premisele colaborarii intre UAT-urile din zona deservita, avand ca centru al dezvoltarii zona urbana Panciu (polul urban de crestere din zona).

Administratiile locale de la nivelul acestei zone se confrunta cu aceleasi provocari de dezvoltare, prezinta aceeasi simptomatologia a zonelor aflate in declin, iar valorificarea sinergiilor si parghiilor de dezvoltare comune reprezinta garantia dezvoltarii socio-economice echilibrate, pe termen mediu si lung, pentru fiecare din ele.

Conform OCDE, *Legaturile dintre zonele urbane si cele rurale* se refera la ansamblul complex de legaturi bidirectionale (de exemplu, fluxurile demografice, fluxurile de pe piata fortei de munca, furnizarea serviciilor publice, mobilitatea, serviciile de mediu si culturale, bunurile de agrement, etc.) care conecteaza locurile intre ele (intr-un spatiu unde dimensiunile urbana si rurala sunt integrate fizic si/sau functional), estompand distinctia dintre urban si rural, si trecand dincolo de granitele administrative traditionale.

REGIUNE FUNCȚIONALĂ

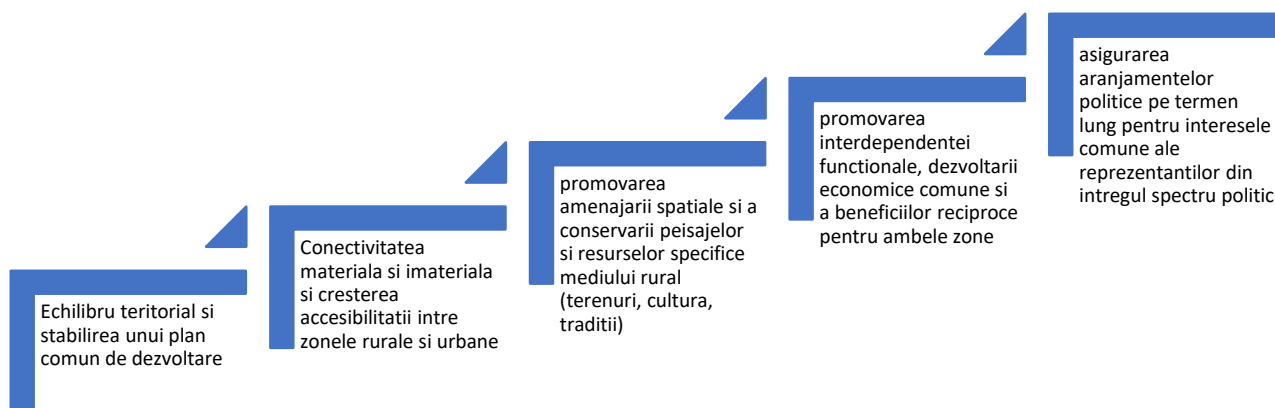
În cazul comunei Straoane, aceste legături vor lua forma unei zone funcționale cu nucleu urbanizat și a hinterlandului adiacent (zonele rurale adiacente). Se vor realiza astfel legăturile funcționale între economiile și piețele locale, asigurând astfel o mai bună distribuție a factorilor de creștere la nivelul întregii zone.

Importanța conectării zonelor urbane cu cele rurale în cadrul dezvoltării urbane durabile a UE este menționată în mod explicit în reglementările privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) pentru perioada 2014-2020 și în propunerea de reglementări pentru perioada de după 2020 și este confirmată în continuare de planul bugetar pentru perioada 2021-2027 al Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).

Conform Organizației pentru Dezvoltare și Cooperare Economică (OCDE), „*legăturile dintre zonele urbane și cele rurale pun accentul pe noțiuni precum „granite confuze”, „zone de tranziție” și „spații hibride”, în încercarea de a se îndepărta de teritorialitățile convenționale. Aceasta reprezintă o provocare în ceea ce privește acordurile de guvernare.*”

Deoarece interacțiunile dintre zonele urbane și cele rurale cuprind geografii diferite, ele necesită o oarecare flexibilitate în definirea sferei de guvernare a acestor relații complexe, diferite intervenții fiind adaptate la o gamă largă de provocări și configurații spațiale. Poate fi util, de asemenea, să se redefiniească legăturile dintre zonele urbane și cele rurale ca parteneriate urban-rural, care se bazează pe un „*mecanism de cooperare care gestionează aceste legături pentru a atinge obiective comune și pentru a consolida relațiile dintre zonele urbane și cele rurale*” (OCDE, 2013, p. 34).

Beneficiile acestei forme de guvernare pot fi sintetizate astfel:

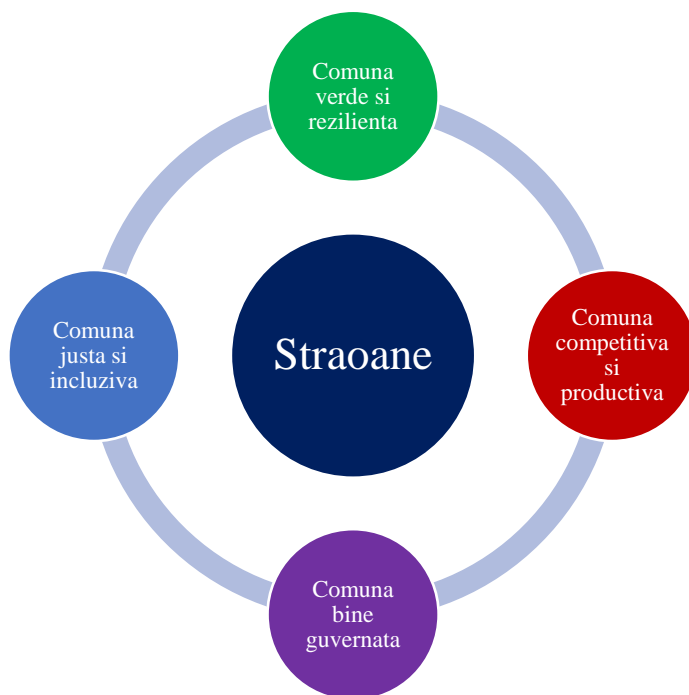
Cu toate acestea, in general, *parteneriatele urban-rural* functioneaza mai bine in cazul in care sunt incheiate acorduri formale de recunoastere sau de cooperare, atunci cand iau forma oricarui nivel institutional teritorial existent si atunci cand exista o conducere politica solida. Mai mult, colaborarea dintre partile interesate urbane si rurale locale poate fi incurajata prin grupuri de lucru tematice si misiuni specifice axate pe provocari, care sunt relevante in etapa de operationalizare a proiectelor.

Aceasta colaborare permite colectarea unor perspective si metodologii semnificative pentru elaborarea de politici urbane de la actorii dezvoltarii rurale. Integrarea intre mediul urban si cel rural necesita nu doar cooperare orizontala, ci si coordonare si stimulente din partea nivelurilor superioare ale administratiei publice si din partea institutiilor.

De fapt, de multe ori autoritatile locale si administratiile regionale nu sunt imputernicite in mod adecvat pentru a coordona intregul spectru de legaturi intre zonele urbane si cele rurale. Asistenta tehnica si masurile de consolidare a capacitatii administrative pot fi introduse in programe operationale pentru a sprijini promovarea unor parteneriate urban-rural eficiente, in special in cazul zonei de dezvoltare din care face parte si comuna Straoane, unde administratiile locale nu dispun de capacitati si resurse suficiente.

3.3 Obiective strategice si specifice de dezvoltare

Obiectivele strategice de dezvoltare ale comunei Straoane au fost armonizate cu obiectivele stabilite in Politica Urbana a Romaniei 2021-2027.

Obiectivul general al strategiei de dezvoltare a comunei Straoane pentru orizontul 2021-2027 este *dezvoltarea socio-economica durabila si imbunatatirea calitatii vietii cetatenilor prin adoptarea unui sistem integrat de masuri care vor viza dezvoltarea integrata a teritoriului, combaterea saraciei si sporirea incluziunii sociale, sporirea competitivitatii economiei locale si atragerea de investitii private in zona, conservarea si imbunatarirea calitatii mediului inconjurator si sporirea conectivitatii infrastructurii de transport si sporirea calitatii si accesibilitatii utilitatilor publice.*

Astfel, in cadrul Strategiei de Dezvoltare a Comunei Straoane 2021-2027 a fost elaborat un plan etapizat de masuri cu caracter complementar, care, armonizate, sa duca la atingerea obiectivului central de dezvoltare economica si sociala durabila a acesteia.

Obiectiv strategic:**Comuna verde si rezilienta****Extinderea si modernizarea infrastructurii de baza**

Drumuri agricole

Eficientizarea termica a cladirilor rezidentiale

Extinderea sistemului de alimentare cu gaze naturale

Reabilitarea fatadelor cladirilor publice

Eficientizarea energetica a cladirilor publice: sediul primariei

Eficientizarea energetica a dispensarului uman din comuna straoane

Reabilitarea termică a unităților de învățământ

Crearea de piste pentru biciclisti

Modernizarea infrastructurii rețelei stradale

Instalarea de semne de circulație electronice care utilizează resurse regenerabile de energie

Gestionarea deșeurilor menajere și a dejecțiilor animale

Modernizarea sistemului de încălzire în instituțiile publice prin utilizarea combustibilului regenerabil

Renovare integrată cămin cultural Muncelu, comuna Straoane județul Vrancea

Renovare integrată cămin cultural Straoane de sus, comuna Straoane județul Vrancea

Inițierea de stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în comuna Straoane, județul Vrancea

Realizarea de spații verzi și zone pietonale

Politici ale administrației locale

Inițierea de spații de recreere și odihnă

Campanie privind agricultura ecologică

Reducerea riscului de producere a calamităților naturale

Realizare parc eoliene și panouri fotovoltaice

Obiectiv strategic:**Comuna Competitiva si Productiva****Incurajarea tinerilor intreprinzatori**

Programe de specializare, reconversie și formare profesională

Crearea infrastructurii de sprijin a sectorului agricol-zootehnic

Conturarea unui profil turistic local / Dezvoltarea unui brand turistic local

Restaurarea bisericii de lemn „sf. Nicolae”

Restaurarea situri arheologice (cetăuie și fântâna din vale sat Muncelu)

Promovarea patrimoniului cultural local

Stimularea intreprinzatorilor agricoli locali

Crearea infrastructurii de sprijin a sectorului agricol-zootehnic

Organizarea de târguri cu produse agricole

Imbunatatirea infrastructurii pentru petrecere a timpului liber

Realizarea de spații verzi și zone pietonale

Inițierea de spații de recreere și odihnă

Baza sportivă

Amenajare terenuri sintetice

Inițierea spațiului de joacă pentru copii

Dezvoltarea sistemului educational

Reabilitarea termică a unităților de învățământ

Modernizarea și dotarea unităților de învățământ

Modernizare și dotare școală

Inițierea creșei

Centru “after school”

Obiectiv strategic: Comuna bine guvernata	Dezvoltarea capacitatii administrative
	Digitalizarea sistemului de administratie publica
	Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii de comunicatii
	Crearea de puncte hotspot wi-fi gratuite
	Elaborarea în format gis a documentațiilor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană – plan urbanistic general al comunei Straoane, judetul Vrancea
	Governanta participativa
	Promovarea patrimoniului cultural local
	Parcari
	Extinderea rețelei de parcari

Obiectiv strategic: Comuna justa si incluziva	Dezvoltarea serviciilor sociale
	Infiintare centru de informare europeana
	Amenajare spații de picnic
	Centru “after school”
	Infiintare cresa
	Infiintare centru destinat persoanelor varstnice
	Campanie informare ofertă locuri de muncă
	Programe de specializare, reconversie și formare profesională
	Constructie si dotare dispenserului uman

SECTIUNEA 4: DIRECTII DE ACTIUNE. POLITICI SI PROGRAME DE DEZVOLTARE

4.1. Aspecte cheie in formularea politicilor si programelor

Directiile de actiune identificate la nivelul UAT Comuna Straoane pentru perioada de programare 2021-2027, au fost formulate in acord cu prioritatile de investitie stabilite in cadrul programelor de finantare nerambursabila comunitare si nationale.

Arhitectura programelor de finantare pentru perioada 2021-2027 are la baza ce le 5 obiective ale politicii de coeziune:

1. O Europa mai **competitiva** si mai **inteligenta**
2. O Europa mai **verde**, fara emisii de carbon,
3. O Europa mai **conectata**
4. O Europa mai **sociala si incluziva**
5. **O Europa mai aproape de cetateni**

Cele 5 Obiective strategice vor fi finantate prin urmatoarele fonduri:

- Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR); va sprijini toate cele 5 obiective, cu accent pe obiectivele 1 si 2.
- Fondul social european+ (FSE+); va avea ca prioritate finantarea actiunilor realizate in cadrul obiectivului 4.
- Fondul de coeziune (FC); va finanta actiunile realizate in baza obiectivelor 2 si 3
- Fondul pentru o tranzitie justa (FTJ) va finanta obiective specifice conform art. 8 al regulamentului FTJ, reprezentand raspunsul Uniunii Europene la criza provocata de Covid-19
- Interreg: Cooperarea teritoriala europeana are ca tinta finantarea initiativelor care raspund urmatoarelor obiective: "O mai buna guvernanta a cooperarii" si "O Europa mai sigura"

Alocarile din bugetul Uniunii Europene se incadreaza in urmatoarele categorii de programe si obiective de investitii de finantare (diagrama 1).

1) Investitii pentru locuri de munca si crestere (IIG)

Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR);

Fondul social european+ (FSE+);

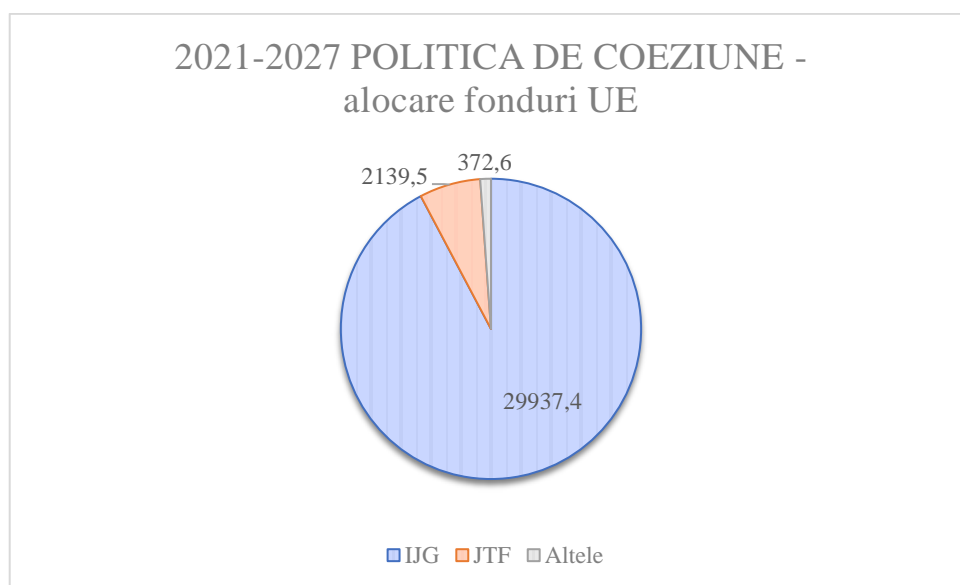
Fondul de coeziune (FC);

Fondul pentru o tranziție justă (FTJ).

2) Interreg: Cooperarea teritorială europeană.

3) Asistența tehnică și instrumente ale UE, gestionate de Comisia Europeană.

Pentru România, alocările pe perioada 2021-2027, se vor face după cum urmează¹¹:

În baza Acordului de parteneriat cu Comisia Europeană cu Comisia pentru promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a regiunilor sale, precum și a tranziției sale verzi și digitale, România va primi 31,5 miliarde EUR¹².

Fondurile vor fi împartite astfel:

- **Creșterea competitivității economice și a nivelului de digitalizare** - 4,33 miliarde EUR din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR).
 - Fondurile vor contribui la creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și vor sprijini cercetarea și inovarea, în special prin colaborarea dintre întreprinderi și universități. Vor fi sprijinite, de asemenea, întreprinderile inovatoare și activitățile inovatoare din cadrul IMM-urilor tradiționale.

¹¹https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/newsroom/panorama/2021/12/12-01-2021-cohesion-policy-2021-2027-budget-in-brief

¹² [Politica de coeziune a UE: 31,5 miliarde EUR pentru România \(europa.eu\)](#)

- În plus, UE va investi în digitalizarea întreprinderilor și în dezvoltarea unor servicii publice digitale inovatoare, dar și în îmbunătățirea competențelor digitale ale populației, în special ale elevilor și profesorilor.
- **Un impuls pentru economia verde**- 6,75 miliarde EUR din FEDR și din Fondul de coeziune în tranziția verde.
 - în sectoare precum energia verde, reducerea emisiilor de carbon, infrastructura de mediu, conservarea biodiversității, crearea de spații verzi, gestionarea riscurilor și măsuri de mobilitate urbană durabilă.
 - 2,3 miliarde EUR vor fi alocate pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor rezidențiale și publice și pentru dezvoltarea surselor regenerabile de energie și a sistemelor energetice inteligente.
 - 2,34 miliarde EUR vor sprijini sectorul apei și al apelor reziduale, precum și îmbunătățirea economiei circulare, cu accent pe deșeuri, reutilizare și reciclare.
 - 2,14 miliarde EUR din Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) vor fi destinate atenuării impactului social și economic al tranziției verzi către o economie neutră din punct de vedere climatic. Acest fond va fi direcționat către regiunile românești cele mai afectate de eliminarea treptată a cărbunelui și a lignitului și se va axa pe transformarea industriilor energointensive.
- **Modernizarea sistemului de sănătate** - 2,3 miliarde EUR pentru asigurarea accesului cetățenilor la sănătate și pentru îmbunătățirea calității, a eficacității și a rezilienței sectorului medical.
- **Transportul durabil** - 7,2 miliarde EUR din Fondul de coeziune și din FEDR pentru dezvoltarea unor mijloace de transport multimodale și mai durabile.
 - Se va acorda o atenție deosebită trenurilor și căilor ferate, dar și extinderii transportului public durabil din orașe.
 - Investițiile în rețelele transeuropene de transport (TEN-T) vor îmbunătăți legăturile cu regiunile periferice de dincolo de Carpați și vor facilita accesul la centrele industriale, contribuind astfel la creșterea economică și la mobilitatea forței de muncă.
- **Ocuparea forței de muncă, competențe și combaterea sărăciei** - 7,3 miliarde EUR din Fondul social european Plus (FSE+)

- pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii, cu un accent special pe scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor, pe o educație de calitate și favorabilă incluziunii, pe dezvoltarea de noi competențe și pe formare.
- FSE+ va contribui la modernizarea Serviciului public de ocupare a forței de muncă din România și va promova incluziunea socială, accesibilitatea și eficacitatea serviciilor publice.
- De asemenea, se vor aloca 3,5 miliarde EUR pentru dezvoltarea antreprenoriatului social și pentru sprijinirea consolidării capacităților în rândul partenerilor sociali și al organizațiilor societății civile. Fondul va îmbunătăți accesul la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, reducând rata de părăsire timpurie a școlii. Va fi, de asemenea, îmbunătățită relevanța a educației și formării profesionale (EFP) și a învățământului terțiar pentru piața muncii.
- Pentru combaterea sărăciei în rândul copiilor și a deprivării materiale se vor aloca 3,3 miliarde EUR. Fondurile vor îmbunătăți accesul la serviciile sociale și calitatea acestora și vor dezvolta servicii sociale, educaționale și medicale integrate în 2 000 de comunități rurale.
- **Pescuitul durabil**- 162,5 milioane EUR prin Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA)
 - va investi în pescuitul și acvacultura durabile, în conservarea resurselor biologice acvatice din Marea Neagră și în aplicarea activităților de control al pescuitului.
 - Fondul va sprijini, de asemenea, un sector durabil al acvaculturii și al prelucrării, diversificând comunitățile locale de pescuit și acvacultură și contribuind la modernizarea mult așteptată a infrastructurii de pescuit din Marea Neagră.

Politica agricolă comună a Uniunii Europene pentru perioada 2023-2027 se va axa pe 10 obiective-cheie și va fi finanțată din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și din instrumentul de redresare NextGenerationEU.

1. **Sprijinirea unor venituri agricole viabile** ale fermelor și a rezilienței sectorului agricol în întreaga UE pentru a spori diversitatea agricolă și securitatea alimentară pe termen lung, precum și pentru a asigura durabilitatea economică a producției agricole.

2. **Stimularea competitivității** - consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare.
3. **Ameliorarea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric**
4. **Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice** și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei durabile.
5. **Gestionarea eficientă a resurselor naturale** - promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale, cum ar fi apa, solul și aerul, inclusiv prin reducerea dependenței de produse chimice
6. **Oprirea și inversarea declinului biodiversității** - contribuirea la stoparea și inversarea tendinței de pierdere a biodiversității, la îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și la conservarea habitatelor și a peisajelor.
7. **Reînnoirea generațiilor** - atragerea și susținerea tinerilor fermieri și a noilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor durabile din zonele rurale.
8. **Locurile de muncă, creșterea economică și egalitatea în zonele rurale** - promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen (inclusiv participarea femeilor la agricultură), a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, precum și a bioeconomiei circulare și a silviculturii sustenabile.
9. **Răspunsul la cerințele societății în materie de alimentație și sănătate** - îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele de înaltă calitate, sigure și hrănitoare produse într-un mod durabil, reducerea deșeurilor alimentare, precum și îmbunătățirea bunăstării animalelor și combaterea rezistenței la antimicrobiene.
10. **Promovarea cunoașterii și a inovării** - modernizarea agriculturii și a zonelor rurale prin îmbunătățirea accesului fermierilor la cercetare, inovare, schimb de cunoștințe și formare și prin încurajarea adoptării informațiilor și practicilor noi ameliorate.

4.2. Lista politicilor si programelor de dezvoltare

Programe finantate din Bugetul Uniunii Europene

Programul Operational Dezvoltare Durabila (PODD) - In versiunea consultativa din iulie 2022, propune urmatoarele axe de investitie:
Prioritatea 1. Dezvoltarea infrastructurii de apa si apa uzata si tranzitia la o economie circulara
Actiunea 1.1 Investitii in sectorul apei si apei uzate, pentru a indeplini cerintele directivelor de mediu
Actiunea 1.2 Gestionarea eficienta a deseurilor in vederea accelerarii tranzitiei spre economia circulara, pentru a indeplini cerintele directivelor de mediu
Prioritatea 2. Protectia mediului prin conservarea biodiversitatii, asigurarea calitatii aerului si remediere a siturilor contaminate
Actiunea 2.1 Conservarea biodiversitatii pentru a indeplini cerintele directivelor de mediu
Actiunea 2.2 Imbunatatirea monitorizarii calitatii aerului pentru indeplinirea cerintelor de monitorizare si reducere a emisiilor rezultate din directive
Actiunea 2.3 Investigarea preliminara si detaliata a siturilor contaminate
Prioritatea 3 Promovarea adaptarii la schimbarile climatice si managementul riscurilor
Actiunea 3.1 Managementul principalelor tipuri de risc identificate in PNMRD
Actiunea 3.2 Imbunatatirea sistemului de raspuns la risc
Prioritatea 4. Promovarea eficientei energetice, a sistemelor si retelelor inteligente de energie si reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera
Actiunea 4.1. Imbunatatirea eficientei energetice
Actiunea 4.2. Reducerea emisiilor de GES si cresterea eficientei energetice in sistemele de productie a energiei termice
Actiunea 4.3. Promovarea utilizarii surselor de energie regenerabila
Actiunea 4.4. Sisteme si retele inteligente de energie
Actiunea 4.5 Conversia si modernizarea retelelor de transport si distributie a gazelor pentru adaugarea in sistem a gazelor din surse regenerabile si a gazelor cu emisii reduse de carbon

Programul Operational Educatie si Ocupare (POEO) – versiunea iunie 2022 proune urmatoarele axe de investitie:
Prioritate: 1. Modernizarea institutiilor pietei muncii
1.b.1. Crearea unui SPO modern, flexibil, adaptat contextului socio- economic, accesibil și vizibil pentru viitor – investiție strategică Investiția vizează modernizarea și adaptarea serviciilor /instrumentelor/procedurilor /mecanismelor care sa crească gradul de satisfacție a clienților SPO, a diversității și gradului de cuprindere a serviciilor oferite, prin: <ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea resurselor umane• Noi mecanisme de creștere a relevanței/calității serviciilor oferite clienților. Actualizarea și dezvoltarea de instrumente și metodologii care să permită debirocratizarea și digitalizarea activității SPO, în vederea furnizării în mod integrat a serviciilor dedicate clienților SPO, precum și realizarea de adaptări necesare persoanelor cu dizabilități;

- Îmbunătățirea ofertei de măsuri active
- Creșterea vizibilității SPO

1.b.2. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare, inclusiv cu participarea societății civile

- Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin operaționalizarea, consolidarea și înființarea comitetelor sectoriale în toate sectoarele de activitate și dezvoltarea capacității administrative a acestora, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor.
- Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii
- Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).
- Creșterea capacității organizațiilor societății civile de implicare în dialog, de a contribui la incluziunea prin ocupare și formare a categoriilor dezavantajate și de a participa, după caz, la furnizarea de măsuri active de ocupare.

Prioritate: 2. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii (Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor)

2.a.1. Dezvoltarea unei rețele pentru tineret care să furnizeze servicii personalizate și de calitate tinerilor, cu precădere din categoria NEETs, prin:

- încheierea de parteneriate între Serviciul Public de Ocupare și furnizori de servicii de tineret publici sau privați (centrele/cluburile de tineret sau alți actori interesați), inclusiv cu dezvoltarea unor echipe mobile mixte, sub coordonarea SPO, formate din specialiști ai serviciilor publice din domenii precum servicii de tineret, consiliere/ocupare, educație/formare, asistență socială sau de sănătate, care să faciliteze furnizarea serviciilor pentru tineri la nivel de teritoriu/zonă/regiune sau grup de tineri; În cadrul parteneriatelor propuse, SPO va avea un rol activ cu precădere în oferirea serviciilor personalizate de informare, consiliere, profilare, management de caz și orientare în carieră.
- extinderea ariei de intervenții pentru tineri prin implicarea și sprijinirea centrelor de tineret/ cluburilor de tineret și a furnizorilor de servicii de tineret publici sau privați/alti actori relevanți pentru furnizarea de măsuri care să faciliteze tranziția pe piața muncii și prevenirea apariției situației de NEETs, cum ar fi: dezvoltarea de competențe transversale, sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne etc
- asigurarea lucrătorilor de tineret la nivelul partenerilor implicați, inclusiv prin formarea acestora pentru a oferi sprijin personal și pentru facilitarea activităților interactive bazate pe învățarea din experiență pentru a pregăti tinerii pentru o mai bună integrare socială, precum și pentru angajare.

2.a.2. Pregătirea și furnizarea ofertei de servicii de formare/ocupare pentru tineri, inclusiv pentru tineri NEET, prin pachete integrate de măsuri active personalizate în funcție de profilul tinerilor:

- instruire, formare competențe cheie, dezvoltare competențe transversale, cu accent pe competențe digitale de bază, competențe culturale și creativitate, management al carierei, competențe de comunicare și muncă în echipă, competențe verzi etc.;
- servicii de evaluare și certificare a competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;

- dezvoltarea de competențe specifice pentru a face față provocărilor viitorului vizând teme precum industrii creative, soluții digitale pentru comunitate, competențe verzi, robotică, inventică;
- acordarea de prime ca urmare a angajării/ subvenții acordate angajatorilor, inclusiv pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile;
- programe de formare profesională/ucenicie/stagii/internship-uri/stagii scurte la diferiți angajatori, stimulare angajatori post-ucenicie;
- scheme personalizate de îndrumare, consiliere și mobilitate transnațională în scopul incluziunii active a tinerilor, inclusiv prin învățare supervizată la locul de muncă la angajatori sau organizații din străinătate;
- furnizarea de servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șofer (pe diverse clase, în funcție de necesități);
- desfășurarea la nivel național a unor campanii de informare și conștientizare privind măsurile de identificare, înregistrare, pregătire și furnizarea ofertei propriu-zise, derulate de ANOFM și partenerii acesteia

2.a.3. Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor prin:

- formare competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/consiliere/coaching pentru tineri cu inițiativă în organizații, role models, formare în management de proiect, organizațional sau strategic, schimb de experiență cu tineri români din diaspora,
- acordarea de granturi pentru crearea de noi locuri de muncă prin inițierea de afaceri, inclusiv în zona economiei sociale (start-up) sau incubatoare de afaceri pentru care se vor pune la dispoziție inclusiv spațiile în cadrul construcțiilor lipsite de folosință, aflate în proprietatea publică a UAT,
- asistență și consultanță post-înființare

2.a.4. Dezvoltarea întreprinderilor sociale de inserție pentru susținerea tinerilor cu accent pe tineri NEET, inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată, femei prin: acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, consiliere și orientare profesională, subvenționarea contractelor de muncă și plasarea pe piața muncii la finalul perioadei de sprijin, inclusiv cu acordarea de servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.

Prioritate: 3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

3.a.1 Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare, în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, inclusiv prime și subvenții

- 3.a.1.1. Outreach și activare persoane inactice
- 3.a.1.2 Furnizarea de măsuri active în pachete de servicii integrate

3.a.2 Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni:

- identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii;
- identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere și a celor ocupate în agricultura de subsistență, motivarea acestora prin acțiuni specifice de stimulare a ocupării;
- proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc), inclusiv cu diaspora în perspectiva migrației de întoarcere;

- furnizarea de pachete de măsuri adaptate conform acțiunii 6.a.1.

3.c.1. Sprijin acordat angajatorilor/ consorțiilor de angajatori pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă preșcolară (0-6 ani) sau pentru crearea de parteneriate cu entități specializate care oferă servicii de îngrijire copii, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie. Întreprinderile vor fi sprijinite direct pe loc de muncă ocupat de femei cu copil (0-6 ani) în îngrijire, pentru suportarea unei părți din cheltuielile legate de îngrijire copil pentru perioada în care persoana lucrează (a carei ocupare este condiționată de asigurarea condițiilor de supraveghere /îngrijire copii de vârstă preșcolară)

3.c.2. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă noi sau flexibile, prin subvenționarea angajării în vederea prestării activității la domiciliul sau în regim de telemuncă pentru femeile care au obligații de supraveghere și îngrijire pentru persoane dependente.

3.d.1. Măsuri de sprijin pentru adaptarea la schimbare a angajaților și angajatorilor și sprijinirea tranzițiilor pe piața muncii

3.d.2. Sprijinirea angajatorilor pentru condiții de muncă adaptate nevoilor lucrătorilor

3.d.3. Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la drepturile și obligațiile angajatorilor și salariaților, precum și cu privire la rolul activităților de SSM

3.d.4. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat/mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi

Prioritate: 4. Antreprenoriat și economie socială

4.a.1 Dezvoltarea unor instrumente și structuri colaborative/ participative, cu rol în:

- sensibilizarea și promovarea economiei sociale și a antreprenoriatului, inclusiv cel social, (de ex.: promovarea de politici publice naționale și locale favorabile dezvoltării economiei sociale, bazate pe „dovezi” rezultate din monitorizare, organizarea de conferințe, forumuri, reuniuni și de evenimente de recunoaștere publică a modelelor de antreprenoriat social de succes, la nivel național, regional sau local, generice sau specific), inclusiv prin acordarea de premii;
- monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România pentru o mai bună cunoaștere a sectorului și îmbunătățirea vizibilității economiei sociale (colectarea periodică de date cu privire la potențialul de dezvoltare sau la impactul economic și social pe care îl au întreprinderile sociale, realizarea de studii, analize – „Observator național al economiei sociale”);
- realizarea unor analize aprofundate a dezechilibrelor de gen din piața muncii, în vederea identificării, prin parteneriate cu actori relevanți, de măsuri menite să reducă dezechilibrele și să asigure egalitatea de gen.
- sprijinirea entităților de economie socială, inclusiv prin sprijin reciproc/cooperare, schimb de bune practici și suport în relaționarea cu celelalte sectoare – public și privat (de ex.: rețele de „ambasadori” ai antreprenoriatului social, spații și servicii de tip co-working, inclusiv incubatoare sociale, „centre de cunoștințe online”, portaluri care să susțină interacțiunea și sinergia dintre actorii din țară sau din SM, interesați de ecosistemul de economie socială din România, portaluri de evenimente cu newsletter-uri dedicate, piețevirtuale (platforme) de produse și servicii/lucrări produse/executate de întreprinderile sociale etc.);

4.a.2 Sprijin pentru dezvoltarea antreprenoriatului în rândul persoanelor aparținând grupului țintă, prin:

- formare în competențe antreprenoriale și dezvoltare planuri de afaceri, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, programe de formare în management de proiect, programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenoriat etc, inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate, inclusiv femei.
- crearea de noi locuri de muncă prin acordarea de granturi pentru inițierea de afaceri și incubatoare de afaceri, precum și acceleratoare și rețele dedicate susținerii antreprenoriatului feminin, în sectoare cu potențial de creștere și necesar de finanțare identificat împreună cu partenerii sociali, inclusiv în domeniul economiei sociale
- asistență și consultanță în afaceri post înființare pentru depășirea dificultăților economice, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor și sprijin pentru inovare, inclusiv prin programe de pregătire și sprijinire a femeilor cu rol managerial sau antreprenorial în vederea accesului și participării la inovare.

4.a.3. Sprijin acordat sectorului de economie socială pentru dezvoltare /inovare /scalare/extindere de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale și prin promovarea patrimoniului cultural și a sectoarelor culturale și creative ca domenii cu potențial pentru dezvoltarea economiei sociale, prin :

- asistență, training, consultanță, mentoring pentru a accesa și utiliza instrumente financiare combinate;
- oferta de sprijin financiar combinat, utilizând atât granturi cât și instrumente financiare;
- asistență și consultanță post-înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității

4.a.4 Sprijin pentru ocuparea în întreprinderi sociale de inserție și formarea competențelor de baza pentru insertia socio-profesională a lucrătorilor cu dizabilități/defavorizați, prin acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă – contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni cu plasarea pe piața muncii la finalul perioadei, precum și a costurilor suplimentare aferente inserției socio-profesionale a lucrătorilor cu dizabilități (accesibilizarea spațiilor/ echipamentelor, formarea personalului de sprijin, inclusiv a formatorilor etc.)

Prioritate: 5. Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară

5.f.1. Dezvoltarea și asigurarea calității sistemului de ÎETC, prin:

- completarea cadrului de asigurare a calității educației timpurii, elaborarea unui set unitar de standarde de calitate pentru programele de educație timpurie (elaborarea unor standarde specifice pentru programele de educație timpurie, revizuirea standardelor de autorizare/acreditare a unităților de educație timpurie, a standardelor ocupaționale specifice în educația timpurie, atât pentru personalul didactic, cât și pentru cel nedidactic, în acord cu Reperele Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea Timpurie a Copilului de la naștere la 7 ani și cu documentele de politici în domeniu elaborate la nivel european de Grupul de lucru pentru Educație timpurie - TWG-ECEC);
- formarea personalului implicat în evaluarea și monitorizarea asigurării calității la nivel județean, în vederea utilizării setului unitar de standarde de calitate pentru programele de educație timpurie;
- program național de mentorat pentru diminuarea decalajului urban-rural în abordarea noului curriculum și a strategiilor didactice inovatoare (42 de granturi; 1/județ, respectiv municipiul București);
- programe de formare, consiliere și mentorat a cadrelor didactice cu implicarea unor mentori selecționați de inspectoratele școlare (câte 2/zonă);
- elaborare de analize de nevoi la nivel județean, măsuri de evaluarea competențelor îmbunătățite.
- elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum și a principiilor de bază ale unei educații timpurii incluzive și de calitate, cu un accent deosebit pe strategii didactice inovatoare (inclusiv predare online și formarea competențelor digitale);

5.f.2. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational prin susținerea de acțiuni/măsuri strategice la nivel local pentru îmbunătățirea accesului copiilor cu vârste de la naștere la 6 ani la educația timpurie:

- crearea unui mecanism de dezvoltare și furnizare a serviciilor standard și complementare de educație, îngrijire și supraveghere, a copiilor de la naștere la 6 ani (proces de elaborare a unei strategii/a unor măsuri de dezvoltare a serviciilor de educație timpurie la nivel local; înființare/extindere servicii standard sau complementare, ca reflectare a modului în care sunt puse în aplicare măsurile stipulate în strategie și aprobate de autorități pentru asigurarea participării tuturor copiilor sub 6 ani la educație, îndeosebi a celor provenind din grupuri dezavantajate; proces de revizuire și analiză a impactului demersurilor realizate la finalul celor 3 ani de intervenție);

5.f.3. Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice pentru ÎETC

- conceperea și implementarea unui modul de formare inițială și continuă, privind competențele culturale adaptate specificului comunităților roma (istorie, tradiții, valori, cutume, limba, etc.) care să ofere, atât cadrelor didactice din educația timpurie, cât și elevilor/studentilor aflați în proces de formare pentru IETC, competențe de a înțelege și de a adapta procesul educațional în context etno și multicultural, inclusiv din perspectiva importanței utilizării unor metode de predare a unor noțiuni de bază - bilingve.

- implementarea unui sistem de granturi la nivelul unităților de învățământ preșcolar (inclusiv cele cu grupe de nivel antepreșcolar) sau la nivelul unităților de învățământ preuniversitar cu grupe de nivel preșcolar și/sau antepreșcolar din învățământul public sau privat pentru dezvoltarea profesională la nivel de unitate și dezvoltarea comunităților de învățare

Prioritate: 6. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație

6.f.1. Intervenții integrate care vor viza unitățile de învățământ de stat de nivel primar cu risc ridicat de PTS și abandon școlar în rândul grupurilor dezavantajate și grad ridicat de marginalizare, prin:

- Granturi pentru activități de prevenție, intervenție și compensare pentru susținerea participării elevilor în programe de tip ȘDȘ, complementar cu masă caldă, în vederea consolidării competențelor, învățării remediale și accelerării învățării prin activități educative:
- Organizarea programelor remediale prin: măsuri de suport individual/grup pentru dezvoltare competențe cheie pentru asigurarea succesului școlar, a creșterii ratei de absolvire și tranziție către nivelul următor de învățământ;
- Organizarea de programe de sprijin individualizat pentru asigurarea oportunităților pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici;
- Elaborarea de studii de impact a programelor remediale.
- Dezvoltarea unor programe regionale/ locale de susținere a tranziției de la învățământul primar la cel secundar inferior, prin pachete de sprijin individualizat pentru copiii identificați la risc.

6.f.2 Pachete personalizate de măsuri în vederea sprijinirii accesului și participării la educație:

- Facilitarea transportului elevilor către/ de la unitățile școlare, inclusiv pentru participarea la activități sportive organizate în școală sau cluburi sportive, prin măsuri adaptate fiecărei comunități identificate prin planuri de intervenție (inclusiv asigurarea resursei umane, costuri operaționale și de mentenanță ale mijloacelor de transport);
- Măsuri de acompaniere pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile, acordate pe baza evaluării echipelor implicate în MATE;
- Programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă prin informare, consiliere și educație parentală, campanii de conștientizare derulate la nivelul actorilor educaționali și a opiniei publice;
- Asigurarea accesului la servicii de educație culturală și artistică copiilor din grupurile dezavantajate din mediul rural și mic-urban;
- Sprijinirea mobilității cadrelor didactice către zonele cu deficit, în special în rural, în școlile cu elevi aflați în situație de risc educațional, prin: stimulente financiare, asigurare cazare și transport, formare profesională continuă etc.

6.f.3. Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES, inclusiv la activități sportive și culturale adaptate prin dezvoltarea unor resurse suport precum:

- achiziție echipamente și tehnologii asistive și alte mijloace de învățare adaptate diferitelor categorii de dizabilitate/nevoi pentru copiii/ elevii/ tinerii cu dizabilități/CES;
- adaptarea platformelor educaționale la cele culturale existente a.î. să poată fi utilizate de copiii cu dizabilități și CES, achiziția de echipamente și aparatură sportivă adaptată;
- încurajarea utilizării unor metode de educație prin sport, muzică, teatru și prin sectoare culturale creative, inclusiv prin parteneriate cu entități private și publice care activează în zona de cultură și audiovizual;
- dezvoltarea unei rețele de ateliere protejate destinate copiilor cu dizabilități sau CES;
- acordarea de stimulente financiare cadrelor didactice de sprijin.

6.f.4. Organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluziv:

- dezvoltare programe de formare continuă pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării (inclusiv la nevoile copiilor cu dizabilități/ CES), mecanisme de lucru online, inclusiv pentru asigurarea asistării/predării la clase virtuale („profesor virtual”), revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare, dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru valorificarea în plan educațional a contextelor nonformale și informale etc.;

- dezvoltarea de module de formare (inițială și continuă), care să ofere competențe cadrelor didactice de a derula programe de educație parentală și de a adapta procesul educațional în context etno și multicultural, inclusiv prin dobândirea unor noțiuni de bază - bilingve.
- programe de instruire pentru conștientizarea potențialelor riscuri de segregare, inclusiv prin implementarea metodologiei de monitorizare a segregării;

6.f.5. Dezvoltarea și extinderea Programului ADȘ, pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu de către persoanele care au părăsit timpuriu școala și încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin extinderea/diversificarea oportunităților de formare, precum:

- organizarea de programe ADS flexibile, inclusiv diversificarea modulelor de pregătire profesională și a formelor de organizare a activităților de învățare;
- asigurarea burselor de studiu pentru toți participanții pentru stimularea participării, inclusiv prin parteneriate cu serviciile de ocupare care le oferă suport pentru tranziția către piața muncii;
- informare, consiliere și orientare școlară și profesională pentru identificarea alternativelor de acțiune la finalizarea programului ADȘ;
- acordarea de stimulente pentru soluționarea unor probleme ce împiedică participarea la ADȘ și/sau care să recompenseze finalizarea diferitelor etape ale programului;
- campanii de informare și conștientizare;
- dezvoltarea sistemelor de consiliere a carierei prin: valorificarea/ punerea în practică a studiilor pentru identificarea nevoilor actuale; dezvoltarea/preluarea/adaptarea de instrumente de consiliere și utilizarea de tehnologii informatice;
- dezvoltarea unor programe de actualizare a competențelor cheie pentru alfabetizarea funcțională.

6.f.6. Intervenții pentru creșterea accesului și a participării la învățământul terțiar, în special pentru grupurile subreprezentate (persoane cu CES, absolvenți de liceu din mediul rural, persoane aparținând minorității roma ș.a.)

- Măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar
- Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare

6.j.1 Măsuri de sprijin pentru îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor provenind din comunități marginalizate, precum roma:

- Măsuri de acompaniere pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile pentru depășirea obstacolelor care împiedică participarea la școala și efectuarea temelor
- Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă prin derularea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor provenind din grupuri vulnerabile, cu prioritate roma
- Asigurarea accesului la servicii de educație culturală și artistică copiilor din grupurile dezavantajate din mediul rural și mic-urban (unde accesul la asemenea servicii de bază este deosebit de restrâns iar riscul de excludere totală a copiilor este major)
- Programe de mentorat pentru copiii aflați în risc de abandon școlar, cu prioritate pentru copiii romi, program furnizat prin implicarea unor mentori din rândul comunității, (liceeni romi, studenți romi, specialiști și experți romi, absolvenți/elevi romi ai școlilor profesionale/învățământ dual, cadre didactice de etnie romă) care pot constitui modele de succes pentru copii și tineri;
- Programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, în special cele cu populație de etnie roma.
- Organizarea de programe de sprijin individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, cu prioritate roma și personalizat pentru fetele roma (măsuri care reduc riscul de abandon școlar, precum programe de educație pentru sănătate, produse de igienă etc), inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici;

Prioritate: 7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

7.e.1. Asigurarea calității educației pentru toți, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale etc.) și societății (tranziție verde, tranziție digitală etc.)

- definirea unui nucleu al competențelor/standardelor de evaluare pe niveluri; elaborarea probelor de evaluare a competențelor

- elaborarea/ revizuirea standardelor curriculare de performanță pentru învățământul primar și secundar;
- revizuirea curriculumului național pentru învățământ primar și secundar inferior, și dezvoltări curriculare și de curricule specifice (ex. pentru actualizarea competențelor antrenorilor sportivi ,, pentru educație financiară, etc, inclusiv abilitarea curriculară a cadrelor didactice) –pentru ciclul secundar superior;
- actualizarea/îmbunătățirea mecanismului de anticipare a nevoilor de competențe și de monitorizare a absolvenților de învățământ secundar și terțiar;
- formarea cadrelor didactice (masterat didactic/ conversie/ reconversie profesională, dublă specializare), formare de competențe pentru a preda elevilor proveniți din minoritățile etnice, mobilități și schimburi de bune practici, cu accent pe didactica specialității, în special pentru discipline STEAM;
- monitorizarea și evaluarea calității serviciilor oferite în unitățile de învățământ preuniversitar;

7.e.2 Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele și competențele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii

- dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/ CMBRAE/ Centrele de orientare și consiliere/ Cabinetele de consiliere și orientare de la nivelul școlilor (personal, dotări, echipamente, servicii);
- furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, prin cooptarea angajatorilor, partenerilor sociali și ONG-urilor;
- încurajarea schimburilor de experiență/ mentorat 1-1 cu absolvenți din domenii de interes, cu precădere a celor proveniți din medii dezavantajate sau a celor de etnie roma;
- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale pentru elevi și familiile acestora, pentru o identificare realistă a intereselor și a competențelor elevilor, a opțiunilor de continuare a studiilor și a planului de carieră.

7.e.3. Flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor

- dezvoltare/ revizuire/ diversificare curriculum la decizia școlii (inclusiv materiale suport implementare și evaluare), cu implicarea activă a elevilor/părinților/ reprezentanților legali/ tutorilor și prin parteneriate cu agenți economici/ organizații publice și private relevante;
- susținerea competițiilor în domeniul inovării STEAM, în vederea dezvoltării competențelor orientate pe rezolvarea de probleme;
- realizarea de noi planuri cadru pentru liceu care să permită dezvoltarea unor programe școlare pentru formarea competențelor pentru dezvoltare sustenabilă (mediu, media literacy, digital literacy);
- Program național de prevenire și reducere a analfabetismului funcțional, precum și pilotarea unor mecanisme integrate de susținere și dezvoltare a alfabetizării funcționale a elevilor din învățământul preuniversitar (nivelurile ISCED 0-3): literație, matematică, științe, media, digitală și socială, inclusiv prin îmbunătățirea competențelor personalului didactic în vederea furnizării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive.
- măsuri complementare care să susțină accesul la Programul național de prevenire și reducere a analfabetismului funcțional: informare și consiliere, promovare, măsuri de dezvoltare abilitați sociale, sprijin financiar (subvenții), transport.
- programe colaborative cu antreprenorii locali și cu instituții precum muzeele/ așezămintele culturale/ cluburile sportive pentru diversificarea resurselor și a contextelor de învățare;
- crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, softuri, echipamente, sisteme de teleșcoală și învățământ deschis la distanță etc.), pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor elevilor (în mod particular a competențelor verzi, a celor digitale și a celor antreprenoriale), , inclusiv prin integrarea învățării față în față cu învățarea online/la distanță;
- dezvoltarea profesională a personalului la nivel de unitate de învățământ (inclusiv formarea continuă în sistem mentorat) și dezvoltarea comunităților de învățare

7.e.4. Promovarea dezvoltării programelor de studii terțiare de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii

- programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților etc. inclusiv prin valorificarea și extinderea experiențelor din cadrul Societăților Antreprenoriale Studențești);
- sprijinirea unor parteneriate sustenabile cu potențiali angajatori, care să faciliteze inserția socio-profesională a viitorilor absolvenți, prin stagiile practice de specialitate, programe de internship etc.; (inclusiv prin finanțarea mobilităților), sprijinirea studenților în vederea integrării pe piața muncii, inclusiv prin formarea de competențe socio-emoționale;
- susținerea angajabilității absolvenților de învățământ terțiar prin realizarea de analize în vederea identificării unor nevoi orizontale de dezvoltare a ofertei educaționale (ex.: AI, digitalizare, big data, competențe verzi etc.)

7.e.5. Dezvoltarea și implementarea unor programe universitare, la solicitarea agenților economici, organizațiilor de CDI, pentru o ofertă a universităților adaptată la solicitările pieței muncii și care să sprijine tranziția verde și tranziția digitală

- programe de licență aplicate/masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale în colaborare cu agenți economici, școli doctorale interdisciplinare inclusiv în domeniile de specializare inteligentă, cu accent pe formarea competențelor verzi și a celor digitale, programe de studiu cu certificarea prin microcredite, în domeniul competențelor digitale etc;
- programe de atragere a tinerelor către profile universitare reale, în special în domenii de înaltă tehnologie (ex. IT, automată, mecatronică, nanotehnologii etc)
 - cursuri care să formeze competențe culturale adaptate specificului comunităților roma (elemente de istorie, tradiție și cultură romă), pentru specializările din domeniul științelor socio-umane, științe politice, administrație publică, medicină, etc.
- burse doctorale și postdoctorale în domeniile de specializare inteligentă;
- programe și rețele de mentorat și sprijin vocational și antreprenorial pentru femei/crearea de comunități dedicate femeilor, care capitalizează experiența femeilor antreprenoare, pentru a veni în sprijinul elevilor și studenților;
- furnizarea de cursuri de formare profesională/ stagii de formare practică pentru profesorii care susțin cursurile/seminariile dezvoltate.

7.e.6. Implementarea unui program pentru internaționalizarea învățământului superior, în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia

- atragerea de studenți străini, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști, inclusiv prin dezvoltarea de mecanisme specifice pentru debirocratizarea procesului de admitere- digitalizare proces și crearea de platforme de pre admitere / monitorizare proces de admitere continuă;
- dezvoltarea unor abordări noi și incluzive pentru îmbunătățirea continuă a proceselor de predare și învățare, inclusiv prin inițiative la nivelul EHEA;
- înființarea centrelor de limbi străine în parteneriat cu organisme internaționale,; dezvoltarea programelor de studii în limbi străine (licență, masterat și doctorat);
- dezvoltarea programelor de studii de tip joint degree, double degree sau în co-tutelă cu universități din afara granițelor;
 - granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene și/sau care doresc să acceadă la astfel de rețele (mobilități studenți).

7.e.7. Sprijinirea mobilității internaționale de tip Erasmus+ prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+, pentru instituțiile cu acreditare, în vederea suplimentării bursei pentru studenții cu oportunități reduse, cu scopul satisfacerii tuturor nevoilor de sprijin în cadrul acțiunilor de mobilitate. Va fi utilizat mecanismul “seal of excellence” pentru a facilita finanțarea universităților implicate în procesul de selecție organizat de Comisia Europeană în cadrul Erasmus+, care sunt obligate să aplice Carta Erasmus privind standardele în educația terțiară.

Prioritate: 8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

8.e.1. Optimizarea mecanismelor de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională și de anticipare a nevoilor de competențe în IPT la nivel de si

8.e.2. Crearea și aplicarea unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă (WBL) și certificarea rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii

8.e.3. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în ÎP

8.e.4. Sprijinirea dezvoltării școlilor pentru susținerea și recunoașterea excelenței în IPT, cu accent pe digitalizare și dezvoltare durabilă

8.e.5. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (competențe verzi, digitale schimbări tehnologice și structurale), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile

8.e.6. Dezvoltarea capacității de informare și consiliere profesională

8.e.7. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru ÎPT

8.f.1. Măsuri pentru facilitarea accesului la programele de formare profesională, precum și pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul ÎPT

8.f.2. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii.

8.f.3. Dezvoltarea și furnizarea de programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe

Prioritate: 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

9.e.1. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor (intervenție strategică)

9.e.2. Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională (intervenție strategică) prin extinderea și îmbunătățirea sistemului și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe.

9.e.3. Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile

9.e.4. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale/calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii, cu implementarea în parteneriat de către MMSS/ME-ANC și partenerii sociali (comitetele sectoriale) cu specialiști recrutați din fiecare sector

9.g.1. Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin extinderea/diversificarea oportunităților de formare

9.g.2. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru educația adulților prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională. Va fi utilizat mecanismul "seal of excellence" pentru a facilita finanțarea din FSE+ (POEO) a proiectelor de cooperare transnațională care au obținut punctajul minim necesar pentru finanțare în cadrul procesului de selecție Erasmus+ (60 puncte), dar care nu pot fi finanțate din cauza limitărilor de buget în cadrul Erasmus+.

9.g.3. Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare sau formare profesională, inclusiv prin realizarea și testarea de instrumente digitale, la nivel sectorial. Sunt incluse și servicii de management al carierei oferite înainte de derularea proceselor de evaluare a competențelor. Se pot finanța parteneriate public-privat (centre de evaluare a competențelor în parteneriat cu SPO/ONG/instituții care lucrează cu grupuri țintă specifice, organizații culturale publice și private), având drept scop final facilitarea accesului a cât mai multor persoane la procese de recunoaștere și validare a competențelor dobândite în contextul non-formal și informal, pentru progres ulterior în carieră și formare.

9.g.4. Implementarea programului „Pachet de bază pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare” care include 3 servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- servicii de evaluare a competențelor deținute;

·programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare.

9.g.5. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională.

9.g.6. Furnizarea de către angajatori, inclusiv clustere de angajatori, de programe de formare pentru progresul în carieră al angajaților defavorizați (supuși riscului disponibilizării, angajați parttime, angajați supuși sărăciei în muncă, angajați care și-au reluat activitatea după o perioadă de inactivitate, femeii care și-au reluat activitatea după cel puțin un an de concediu maternal etc.), inclusiv formare colaborativă, care poate să includă următoarele servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- programe de dobândire a competențelor profesionale și transversale care permit evoluția în carieră;
- dezvoltarea competențelor relaționale.

9.g.7. Implementarea programului „Competențe digitale pentru piața muncii” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale.

9.g.8. Sprijinirea sportivilor aflați la final de carieră pentru dobândirea de competențe în vederea reintegrării pe piața muncii, prin programe de formare profesională și/sau de evaluare/certificare competențe pentru a le asigura accesul pe piața muncii în condiții decente.

Programul Operațional Sanatate (POS) - versiunea iunie 2022

Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive

1.1. Investiții în infrastructura:

a. cabinetelor medicilor de familie

b. structurilor implicate în Programul Național de Vaccinare, inclusiv al structurilor publice responsabile cu distribuția vaccinurilor la nivel teritorial

c. publica în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică

d. publica a unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acorda asistență medicală ambulatorie

1.2. Implementarea de măsuri de îmbunătățire a Programului Național de Vaccinare (PNV)

1.3. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară

1.4. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu

1.5. Implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității prin măsuri de suport a cuplurilor infertile

1.6. Implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări psihice

1.7. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ, atât din mediul urban, cât și din mediul rural

Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate

2.1. Investiții în infrastructura publică a:

- unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie
- unităților sanitare care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung
- unităților sanitare acute în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung
- unităților medico-sociale care furnizează servicii medicale specifice persoanelor vulnerabile, inclusiv îngrijiri de lungă durată

2.2. Investiții în infrastructura centrelor/ unităților /unităților sanitare/unităților medico-sociale non profit care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung

2.3. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de reabilitare/ recuperare

2.4. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă și a îngrijirilor la domiciliu

2.5. Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung

Prioritatea 3: Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate

A. Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, în controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică prin investiții în:

- laboratoare naționale de referință ex (INSP/ INCD Medico-Militar „Cantacuzino”)/ laboratoare regionale de sănătate publică (ex. centrele regionale de sănătate publică ale INSP)
- laboratoarele de microbiologie din cadrul spitalelor. Prioritizarea acestora se va realiza în documentele operaționale derivate din SNS 2022-2030

B. Investiții în infrastructura publică a sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau de colectare, procesare, fracționare și stocare a plasmei

C. Investiții în infrastructura publică a: • Unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe: dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, prin asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire

D. Investiții în infrastructura publică a: • unităților certificate ca centre de expertiză în boli rare și a unităților sanitare care furnizează servicii medicale pentru pacienții cu boli rare și genetice în colaborare cu centrele de expertiză în boli rare și cu centrele de genetică medicală

A. Măsurile destinate creșterii rezilienței și eficacității serviciilor de sănătate publică pentru supravegherea bolilor transmisibile, prin dezvoltarea de instrumente de lucru și furnizarea de programe de actualizare de competențe a personalului implicat

- a1: Creșterea rezilienței și eficacității serviciilor de sănătate publică pentru supravegherea bolilor transmisibile, prin instrumente de lucru (ex. ghiduri, definiții de caz/ procedurilor/ protocolele etc) și furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe a personalului implicat (ex. DSP/INSP, inclusiv centrele de sănătate publică regionale, INCD Cantacuzino, unități sanitare publice etc)
- a2. Implementarea de măsuri destinate controlului infecțiilor, inclusiv cele asociate actului medical (IAAM), cu accent pe secțiile cu risc de incidență crescută: ex. ATI, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie etc, prin dezvoltarea/ actualizarea de instrumente de lucru (ex. protocole, planuri de implementare, monitorizare, studii, analize etc.) și furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe ale personalului implicat
- a3. Creșterea eficacității managementului deșeurilor în unitățile medicale, inclusiv a celor medicale, prin dezvoltarea de instrumente de lucru (ex. ghiduri/ proceduri operaționale/ peer to peer review, elaborare plan de optimizare a gestionării deșeurilor la nivelul unității medicale, monitorizare etc) și

furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe a personalului implicat, dar și prin măsuri de sensibilizare și conștientizare

B. Creșterea rezilienței sistemului național de transfuzii (SNT), inclusiv infrastructura de testare a sângelui și procesare a plasmă

C. Măsuri destinate creșterii accesului și eficacității serviciilor de îngrijire medicală dedicate pacientului critic (ex. pacient cu AVC, mari arși, politraumă, pacienților cardiaci critici etc), inclusiv a structurilor suport (ex. ambulanța/ SMURD; UPU; ATI etc)

D. Creșterea accesibilității și rezilienței capacității de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare, prin dezvoltarea de instrumente de lucru și mecanisme (ex ghiduri, definiții de caz/ proceduri/ protocoale/ certificare servicii, crearea de parteneriate/ rețele de centre de expertiză/ centre regionale de genetică/ centru de referință, etc.); furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe ale personalului implicat, inclusiv prin furnizare servicii de informare, consiliere a pacienților din grupurile vulnerabile identificați cu boli rare/ genetice

E. Intervenții de creștere a e-health și digital literacy (ex. consultări, promovare legislație, formare continuă profesioniști, dobândirea de cunoștințe noi în materie de e-health, dezvoltarea de mecanisme de asigurare a calității datelor, creșterea capacității de utilizare a datelor pentru definirea politicilor de sănătate și pentru comunicarea publică)- acțiunile sunt complementare cu măsurile prevăzute în POS – prioritatea 6

Prioritatea 4: Investiții pentru construirea spitalelor regionale

4.1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale de urgență: Iași, Cluj, Craiova (faza II)

4.2. Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major

4.3. Dezvoltarea capacității personalului care va lucra în spitalele regionale nou construite (ex. elaborarea și implementarea de strategii de formare a personalului pentru fiecare dintre spitalele regionale vizate, elaborarea curriculum, furnizare programe de formare a personalului, inclusiv schimburi de experiență)

Prioritatea 5: Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

5.1. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical:

- Cercetare și inovare prin implementarea de soluții de cercetare cu aplicabilitate în domeniul sănătății
- Adoptarea tehnologiilor medicale inovative și avansate
- Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice
- Cercetare în domeniul bolilor netransmisibile
- Realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomică

Prioritatea 6: Digitalizarea sistemului medical

6.1. Digitalizare în sănătate

- Observatorul național pentru date în sănătate
- Aplicații de telemedicină
- Dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate
- Digitalizarea internă a unităților sanitare altele decât cele din subordinea MS

Prioritatea 7: Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant

Investiții în infrastructura publică a:

- a) unități sanitare unde se realizează depistarea precoce, diagnosticarea, tratarea pacienților oncologici (ex. centrul de excelență în protonoterapie – acțiune inclusă în OIS tratament cancer).

- b) institutelor oncologice/ unităților sanitare publice de interes național care diagnostichează și tratează cancere cu localizare specifică (ex. tumori cerebrale, hematooncologice etc.)
- c) unități sanitare publice de interes regional care diagnostichează și tratează cancer
- d) laboratoare de genetică și de anatomie patologică pentru diagnosticul cancerului în vederea tratamentului personalizat în funcție de profilul tumoral identificat
- e) Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major – Institut de oncologie

**Programul Operational Creștere Inteligență, Digitalizare și Instrumente Financiare
(POCIDIF) - versiunea iunie 2022**

P1 Sustinerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în RO

Actiunea 1. Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional

Actiunea 2. Crearea și încurajarea colaborării actorilor din sistemul public și privat în domeniul CDI

Actiunea 3. Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate

P 2 Digitalizare în administrația publică centrală, educație, cultură și mediu de afaceri

2.1. Digitalizarea în administrația publică

2.2. Digitalizarea în educație

2.3. Digitalizarea în cultură

2.4. Digitalizarea în mediul de afaceri

P3 Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare

3.1. Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

3.2. Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

**Programul Operational Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
Versiunea mai 2022**

Prioritatea 1: Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

O. s. 1 - FSE (d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății

O. s. 2 - FSE (e) îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor

O.s. 3 – FSE (f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv

prin facilitarea mobilitatii in scop educational pentru toti si a accesibilitatii pentru persoanele cu dizabilitat

O.s. 4 - FSE (k) imbunatatirea accesului egal si in timp util la servicii de calitate, durabile si accesibile, inclusiv servicii care promoveaza accesul la locuinte si ingrijire centrata pe persoana, inclusiv asistenta medicala; modernizarea sistemelor de protectie sociala, inclusiv promovarea accesului la protectie sociala, cu un accent deosebit pe copii si grupurile dezavantajate; imbunatatirea accesibilitatii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilitati, a eficacitatii si rezilientei sistemelor de sanatate si a serviciilor de ingrijire pe termen lung;

O.s. 5 - promovarea integrarii socio-economice a comunitatilor marginalizate, cum ar fi romii

O.s.6 - FEDR d (i) Cresterea eficacitatii si incluziunii pietelor muncii si accesul la locuri de munca de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale si promovarea economiei sociale

O.s. 7 - FEDR d (ii) Imbunatatirea accesului egal la servicii de calitate si favorabile incluziunii in domeniul educatiei, formarii si invatarii pe tot parcursul vietii prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilientei pentru educatia si formarea la distanta si online

O.s. 8 - FEDR d (iii) promovarea incluziunii socioeconomice a comunitatilor marginalizate, a gospodariilor cu venituri mici si a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin actiuni integrate, inclusiv locuinte si servicii sociale;

O.s. 9 - FEDR e (i) Obiectiv specific – promovarea dezvoltarii sociale, economice si de mediu integrate si favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil si a securitatii in zonele urbane

Prioritatea 2: Dezvoltarea locala plasata sub responsabilitatea comunitatii – zona rurala

se adresează localităților din mediul rural și mic urban (orașe și municipii sub 20.000 locuitori), acoperit de GAL-urile rurale.

se vor sprijini măsuri integrate care vor furniza cu precădere sprijin pentru scoaterea din sărăcie a copiilor din mediul rural și mic urban și de sprijinire a copiilor vulnerabili (inclusiv migranți), dar și servicii sociale pentru alte categorii de persoane vulnerabile expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială (inclusiv părinți / părinți singuri / bunici / aparținătorii copiilor vulnerabili, dar fără a se limita la aceștia). Prin intermediul acestui mecanism, GAL-urile rurale vor pune în aplicare o parte a măsurii care sprijină copiii vulnerabili din mediul rural și mic urban (copii cu unul sau ambii părinți plecați în străinătate pentru muncă, copii care se întorc acasă după ce au însoțit o perioadă părinții în străinătate și au dificultăți de readaptare, copii din familii vulnerabile, inclusiv Roma, copii orfani în urma pandemiei COVID sau altor cauze, copiii migranților sau solicitanților de azil stabiliți pe teritoriul GAL). Astfel, prin intermediul mecanismului DLRC rural va fi finanțat un pachet de acțiuni integrate care va include, în funcție de nevoile identificate, pe baza managementului de caz, cel puțin 2 din următoarele măsuri:

Masura nr 1.

a) Sprijin pentru copiii vulnerabili și familiile acestora, pe bază de management de caz, care va include:

- *sprijin psiho-social si material adresat direct copiilor (ex: acoperirea costurilor de transport, rechizite, hrană pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, activitati educative, activitati de prevenire si combatere a comportamentelor negative etc.), pentru copiii cu parinti in strainatate si copiii orfani in urma pandemiei COVID, copii ai migranților, copii în alte situații de vulnerabilitate, atât pentru scoaterea din sărăcie cât și pentru prevenirea abandonului școlar.*

- *sprijin pentru părinții și aparținătorii copiilor aflați în situație de vulnerabilitate, prin furnizarea de servicii - suport (ex: consiliere psiho-socială adresată reprezentanților copiilor,*

persoanelor care îngrijesc copiii cu părinți în străinătate, asistență privind delegarea temporară a autorității părintești, după caz, program de educație parentală), dar și sprijin material pentru mici reparații sau dotări ale locuințelor copiilor vulnerabili

b) Măsuri care vizează unitatea de învățământ (implementarea de programe precum grădiniță, școală după școală, inclusiv masă caldă, educație de recuperare, activități non-formale etc.)

c) Acces copii vulnerabili la excursii, vizite, tabere (de exemplu: creație, sport, diverse tematici), evenimente culturale și educaționale, schimburi de experiență rural-urban, alte acțiuni similare etc.

Prioritatea 3 Protejarea dreptului la demnitate sociala

Acțiunea 3.1. Locuințe sociale

Acțiunea 3.2 Sprijinirea autorităților locale în vederea reglementării situației așezărilor informale

Prioritatea 4. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile sociale

Acțiunea 4.1 Sprijin pentru identificarea nevoilor locale și evaluarea dezvoltării serviciilor sociale în cadrul fiecărei autorități locale rurale

Această acțiune va ajuta autoritățile locale să evalueze problemele sociale ale comunității și să dezvolte strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale pe baza diagnozei sociale, din HG 797/2017

Acțiunea 4.2 Dezvoltarea serviciilor sociale primare pe modelul comunitar în comunitățile rurale

Aceasta este una dintre cele mai importante măsuri din cadrul acestui program, care vizează dezvoltarea serviciilor sociale în mediul rural, acoperind astfel una dintre cele mai mari lacune ale sistemului social din țară

Acțiunea 4.3 Creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă

Această operațiune va ajuta profesioniștii din domeniul serviciilor sociale din rural să aibă acces la un program de formare continuă.

Prioritatea 5: Reducerea disparitatilor dintre copiii la risc de saracie si/sau excluziune sociala si ceilalti copii

Acțiunea 5.1 Dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament

Acțiunea 5.2 Centre multifuncționale/sport/cultură destinate copiilor care provin din zone izolate sau defavorizate care să asigure accesul acestora la activități sportive, recreative sau culturale

Acțiunea 5.3. Sprijinirea tinerilor care părăsesc/au părăsit sistemul de protecție specială.

Acțiunea 5.4 Servicii comunitare pentru copii și familii în vederea prevenirii separării

Acțiunea 5.5 Sprijin pentru familii monoparentale

Acțiunea 5.6 Creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă

Prioritatea 6: Servicii de suport pentru persoane varstnice

Operațiunea 6.1 Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele varstnice

Acțiunea 6.2 Servicii de sprijin vârstnici vulnerabili afectați de probleme locative

Operațiunea 6.3 Imbunătățirea accesului specialistilor care lucrează cu varstnici la programe de formare continuă

Prioritatea 7 Sprijin pentru persoanele cu dizabilitati

Operațiunea 7.1 – Angajarea și mentinerea persoanelor cu dizabilitati pe piata muncii

Operațiunea 7.2 Dezvoltarea serviciilor în comunitate prin intermediul echipelor mobile de specialitate

Operațiunea 7.3 - Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi terapii psihologice pentru copiii cu dizabilități

Operatiunea 7.4 - Accesul persoanelor cu dizabilități la echipamente, dispozitive și tehnologii asistive, pentru incluziunea socială și participarea activă la viața comunității..

Operatiunea 7.5 - Furnizarea de servicii de viață independentă pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc sistemul instituționalizat

Operatiunea 7.6 - Dezvoltarea de servicii de îngrijire și suport de calitate pentru persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora, în centrele respiro

Operatiunea 7.7 - Formarea și asigurarea salarizării asistenței personali profesioniști la nivel național și crearea și dezvoltarea la nivel național a unei baze de date relevante pentru rețeaua de asistenți personali profesioniști și personalul specializat din sistem

Operatiunea 7.8 - Măsurile de formare continuă a personalului din serviciile dedicate persoanelor cu dizabilități

Prioritatea 8: Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile

operatiunea 8.1 - Serviciile integrate pentru migranți

Operatiunea 8.2 . Servicii integrate pentru alte categorii de grupuri vulnerabile

Operatiunea 8.3 Formarea profesională a specialiștilor care lucrează cu grupuri vulnerabile.

Prioritatea 9: Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programul Operational Regional Sud-Est – versiunea mai 2022

Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare, întreprinderi dinamice și smart city

Actiunea 1.1 – Sustinerea activităților de cercetare și inovare

Actiunea 1.2 Sprijinirea transferului tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a întreprinderilor

Actiunea 1.3 Creșterea gradului de digitalizare în IMM-uri

Actiunea 1.4 Sustinerea adoptării de soluții de tip SMART CITY la nivelul regiunii prin digitalizarea serviciilor publice într-un cadru integrat la nivel local și regional

Actiunea 1.5 Sprijinirea companiilor prin intermediul infrastructurilor suport de afaceri

Actiunea 1.6 Stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor

Actiunea 1.7 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă și antreprenoriat

Prioritatea 2 - O regiune cu localități prietenoase cu mediul și mai rezilientă la riscuri

Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale

Actiunea 2.2 - Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică)

Actiunea 2.3. Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene

Actiunea 2.4. Sustinerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în zonele urbane, inclusiv prin valorificarea terenurilor publice neutilizate

Actiunea 2.5 Susținerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în siturile Natura 2000

Prioritatea 3 - O regiune cu emisii de carbon reduse

Actiunea 3.1 Reducerea emisiilor de carbon în localitățile urbane prin investiții pentru dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi, culoare de mobilitate), bazate pe planurile de mobilitate urbana durabilă.

Prioritatea 4 - O regiune accesibila

Acțiunea 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului

Acțiunea 4.2 ITI Investiții destinate sistemului de transport public adaptat nevoilor, cerințelor actuale ale mediului și siguranței pasagerilor, coroborate cu infrastructura de acostare din arealul ITI DD

Prioritatea 5 - O regiune educata

Acțiunea 5.1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar (urban și rural)

Acțiunea 5.2 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului primar, secundar, inclusiv învățământ incluziv (urban și rural)

Acțiunea 5.3 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului profesional și tehnic (urban și rural)

Acțiunea 5.4 Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar

Acțiunea 5.5 Dezvoltarea taberelor școlare / centrelor de agrement pentru copii și tineri

Prioritatea - 6 O regiune atractiva

Acțiunea 6.1 - Dezvoltare integrată în zonele urbane prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și dezvoltarea turismului

Acțiunea 6.2 – Valorificarea potențialului turistic și conservarea patrimoniului în zone non-urbane

Prioritatea 7 – Asistența tehnică

Programul Operațional Transport (POT) versiunea iunie 2022

Axa Prioritară 1 – Îmbunătățirea conectivității primare rutiere

Această prioritate vizează finanțarea investițiilor în secțiuni de infrastructură rutieră de mare viteză situate pe rețeaua rețeaua TEN-T Centrală inclusiv pe secțiuni ale coridoarelor TEN-T Rin-Dunăre și Orient-East Med, precum și pe anumite secțiuni ale rețelei TEN-T Globale. Operațiunile vizate de această prioritate vor include finalizarea proiectelor făcute din perioada precedentă de finanțare europeană (2014-2020), precum și a proiectelor prioritizate pentru finalizarea rețelei primare a României conform strategiei actualizate de implementare a Master Planului General de Transport al României cuprinsă în Programul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2021-2030. Acțiunile cuprinse în această prioritate vizează recuperarea în mod sustenabil a decalajului de dezvoltare în domeniul infrastructurii rutiere și asigurarea conectivității cu restul UE, precum și între regiunile României.

Axa Prioritară 2 – Îmbunătățirea conectivității secundare rutiere

Această prioritate vizează finanțarea a 3 tipuri de investiții în secțiuni de infrastructură rutieră, și anume:

- *infrastructuri de mare viteză,*
- *drumuri naționale de înaltă calitate*

- variante ocolitoare la nivel de drum național, situate pe rețeaua rețeaua TEN-T. Toate secțiunile vizate de această prioritate compun rețeaua secundară rutieră a României așa cum este definită de MPGT/ Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport din România cu orizont 2030. Intervențiile pentru implementarea acestei priorități sunt complementare celor prevăzute la Prioritatea nr.1 și contribuie la aplicarea aceluiași politici de la nivel UE și național privind creșterea sustenabilă a accesibilității regiunilor și nodurilor urbane.

Axa Prioritara 3 – Creșterea siguranței rutiere

Prin această prioritate POT urmărește finanțarea de operațiuni care să contribuie la îmbunătățirea siguranței circulației rutiere, reducerea numărului de accidente rutiere, în particular la obiectivul intermediar de reducere a numărului de victime (răniți sau decedați) cu 50% față de anul 2019, până în anul 2030, precum și minimizarea efectelor economice cauzate de aceste accidente.

Axa Prioritara 4 – Creșterea eficienței căilor ferate române

În domeniul infrastructurii feroviare, acțiunile vizate vor fi focalizate pe obiectivele strategice la nivel european și nivel național sintetizate în cadrul Programului Investițional, în particular continuarea modernizării coridoarelor rețelei TEN-T Centrale (Rin-Dunăre și Orient -East Med) ce compun coloana vertebrală a rețelei primare de cale ferată a României compusă exclusiv din secțiuni situate pe rețeaua TEN-T Centrală.

Axa Prioritara 5 – Creșterea atractivității transportului feroviar de călători

Programul Investițional abordează trei direcții principale de acțiune, și anume:

1. Reînnoirea/modernizarea infrastructurii feroviare (subiectul axei 4 a POT),
2. Înnoirea parcului de material rulant pentru călători (subiectul acestei axe prioritare) și
3. Introducerea conceptului de tren metropolitan ca un pachet de infrastructură și servicii destinat utilizării transportului feroviar în nodurile urbane (parte din obiectivul axei prioritare 6 a POT).

Axa Prioritara 6 – Dezvoltarea mobilității sustenabile în nodurile urbane

POT va sprijini prin intermediul acestei priorități, investiții de dezvoltare a sistemelor de cale ferată urbane pentru zonele metropolitane atât în ceea ce privește construcția/modernizarea infrastructurii, cât și achiziționarea de material rulant ecologic (rame metropolitane) necesare operării pe rețeaua feroviară pentru deplasările de scurt parcurs în regiunile metropolitane, inclusiv legătura feroviară la aeroportul care deservește zona metropolitană.

Axa Prioritara 7 – Dezvoltarea transportului naval și multimodal

Investițiile vor viza, cu precădere, porturile situate pe rețeaua primară a României corelând potențialul de dezvoltare a porturilor (trafic) cu nevoia de specializare a porturilor în funcție de dezvoltarea economică în aria lor de deservire (hinterland). Investițiile vor viza infrastructura portuară ce cuprinde cheiuri, dane, bazine diguri și alte construcții hidrotehnice similare, utilitățile pentru serviciile portuare, căile de acces rutier și feroviar, platforme (inclusiv utilitățile aferente), precum și infrastructura de alimentare cu combustibili alternativi.

În ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre vor fi sprijinite acțiunile ce au ca impact eliminarea punctelor critice pentru navigație pe Dunăre și creșterea eficienței transportului naval pe canalele navigabile ale acesteia.

Axa Prioritara 8 – Asistenta tehnica

Planul National de Redresare si Rezilienta

Componenta 1 – Managementul apei

Livrabile:

- construirea de rețele de apa - 1630 km in localitati cu peste 2000 locuitori
- construirea a 2000 km rețele de canalizare in localitati peste 2000 locuitori
- locuitori si 470 de km de rețele de canalizare in localitati sub 2000 de locuitori
- conectarea a 100.000 de gospodarii la rețele de apa si canalizare prin
- programul national Prima conectare la apa si canalizare
- Realizarea cadastrului apelor

Componenta 2 – Paduri si protectia biodiversitatii

Livrabile

- 45.000 de hectare noi de padure
- actualizarea planurilor de management pentru 250 arii naturale protejate
- 10.000 hectare habitate naturale refacute

Componenta 3 – Managementul deseurilor

Obiective majore de investitie:

- Dezvoltarea, modernizarea si completarea sistemelor de management integrat al deseurilor municipale la nivel de judet sau la nivel de orase/comune
- Dezvoltarea infrastructurii pentru managementul gunoiului de grajd si al altor deseuri agricole compostabile
- Dezvoltarea capacitatii tehnice si a competentelor in materie de economie circulara si de clima la nivelul institutiilor publice centrale si locale

Componenta 4 – Transport sustenabil

Livrabile:

Autostrazi:

- 434 de kilometri de autostrada construiti
- 625 ha de perdele forestiere liniare in lungul autostrazilor nou construite
- 45% din punctele negre ale sigurantei rutiere eliminate

Cale ferata:

- 311 km de cale ferata modernizata
- 311 km de cale ferata cu sistem ERTMS 2
- 110 km de cale ferata electrificata
- 2534 km de cale ferata pe care viteza comerciala creste cu 15% prin lucrari de reinnoire
- 206 km de cale ferata cu sistem modern de centralizare

Metrou: 15.6 km de retea noua de metrou; 15 statii noi; 30 de rame

Componenta 5 – Valul renovarii

Livrabile:

- 1.000 - 1.500 blocuri reabilite energetice
- 2.000 de cladiri publice reabilite

Componenta 6 – Energie

Livrabile:

Dezvoltarea de capacitati electrice din surse regenerabile:

- Eolian: +1.581 MW capacitate instalata suplimentar in 2025 fata de 2020
- Solar: +2.031 MW capacitate instalata suplimentar in 2025 fata de 2020

Componenta 7 – Transformarea digital

Livrabile:

- Cloud guvernamental - legarea tuturor ministerelor si a agentiiilor guvernamentale intr-o singura retea si o singura baza de date interoperabila
- 5 milioane cetateni care vor avea cartea de identitate electronica
- 30.000 de functionari publici instruiti digital
- 100 biblioteci finantate ca HUB-uri de invatare si dezvoltare de aptitudini digitale pe tot parcursul vietii
- 65 structuri sprijinite in domeniul securitatii cibernetice

Componenta 8 – Reforma fiscala si reforma sistemului de pensii

Livrabile:

- Pensiile speciale sunt limitate
- Un sistem nou bazat pe o formula stabila de beneficii si o indexare automata a pensiilor
- Reforme in politica fiscala. Adoptarea de masuri pentru a creste veniturile la buget, optimizarea cheltuielilor, asigurarea aplicarii sustenabilitatii fiscale

Componenta 9 – Suport pentru sectorul privat si CDI

Livrabile:

- 4.000 de contracte de finantare pentru digitalizarea IMM-urilor
- 280 de contracte de finantare pentru ajutarea firmelor din Romania in procesul de listare la bursa
- Un Fond de Fonduri creat, pentru digitalizare, actiune climatica si alte domenii de interes
- Garantie de portofoliu pentru Actiune climatica
- 10 institute de cercetare finantate pentru excelenta, printr-un proiect pilot
- Reforma companiilor de stat

Componenta 10 – Fondul local

Livrabile:

- legislatie pentru zonele metropolitane functionale, pentru politica urbana a Romaniei, noua strategie nationala pentru locuire
- Proiecte pentru mobilitate verde (autobuze electrice, piste biciclete, benzi dedicate, statii de incarcare) si pentru digitalizare in localitati
- Program pentru locuinte sociale si pentru tineret
- 3.000 de kilometri de trasee velo paneuropene

Componenta 11 – Turism si cultura

Livrabile:

- 12 rute (trasee) culturale dezvoltate si marcate
- 8 muzee construite/reabilitate si puse in valoare
- 20 destinatii turistice verzi vor fi certificate
- 15 milioane de turisti romani si 4 milioane de turisti straini vor vizita tara, anual.

Componenta 12 – Sanatate

Livrabile:

- 3 reforme si 2 investitii
- 30 spitale extinse/renovate
- 200 de centre comunitare construite sau renovate, care au dotari noi si personal.
- 3.000 de cabinete ale medicilor de familie vor fi dotate
- 10 sectii de terapie intensiva nou-nascuti dotate, inclusiv cu ambulanta transport nou-nascuti (pentru centrele regionale).

Componenta 13 – Reforme sociale

Livrabile:

- centre de zi pentru prevenirea abandonului familial
- venitul minim de incluziune
- sistemul de tichete pentru formalizarea muncii

Componenta 14 – Buna guvernanta

Livrabile:

- Noua Strategie Nationala Anticoruptie, adoptata pana la sfarsitul anului 2021
- Noua Strategie privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022-2025
- Adoptarea „Legilor justitiei”
- Revizuirea si actualizarea legislatiei privind cadrul de integritate
- O crestere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate si administrate de ANABI
- Implementarea a aproximativ 70% din masurile prevazute in noua strategie anticoruptie pana la 31 decembrie 2025
- Cadrul legal in domeniul integritatii, actualizat pana in anul 2024

Componenta 15 – Educatie

Livrabile:

- 2400 de elevi vor beneficia de sprijin sa intre in programe de studiu in regim dual
- 50 de scoli noi, neutre energetic
- 2.000 de microbuze verzi pentru transportul elevilor
- 83.000 de sali de clasa dotate cu mobilier
- 1150 SMART Lab-uri achizitionate pentru unitatile de invatamant de nivel gimnazial si liceal
- 6.000 de scoli care au primit resurse si tehnologie pentru dotarea laboratoarelor de informatica si pentru derularea invatarii in format virtual
- 130 de crese construite si operationalizate

Programul National de Dezvoltare Rurala

Conform mentiunilor din Planul National Strategic 2021-2027 – versiunea 1 –28 februarie 2022, se vor pastra liniile de finantare destinate UAT-urilor:

DR-19 - Investitii in tehnologii forestiere care imbunatatesc rezilienta si valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere

DR-20 - Modernizarea infrastructurii de irigatii

DR-21 - Infiintarea sistemelor de irigatii

DR-22 - Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricola

DR-23 - Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de baza din spatiul rural

DR-30 - LEADER - Dezvoltarea locala plasata sub responsabilitatea comunitatii

Alte programe comunitare si internationale

Programului Interreg NEXT Bazinul Marii Negre 2021-2027

Programului Interreg NEXT Romania-Ucraina

Programul Interreg NEXT Romania-Republica Moldova

Programul pentru mediu si politici climatice (LIFE)

Europa pentru cetateni (Erasmus+; Europa Creativa; Cetateni, egalitate, drepturi si valori; Corpul european de solidaritate;

Orizont Europa

Programul „Justitie”

Europa digital

Mecanismul pentru interconectarea Europei

Granturilor SEE si Norvegiene

Programe finantate din Bugetul National

Programul National de Investitii Anghel Saligny

Obiectiv general

cresterea coeziunii teritoriale prin echiparea unitatilor administrativ-teritoriale cu dotari tehnico-edilitare si de acces la caile de comunicatie, imbunatatirea atat a conditiilor de viata, cat si a standardelor de munca pentru toti locuitorii Romaniei

Indicatorii de rezultat ai Programului national de investitii

„Anghel Saligny” sunt urmatorii:

a) lungimea retelelor de alimentare cu apa si canalizare construite/extinse: 12.000 km;

b) numar de bransamente individuale la sistem de alimentare cu apa/racorduri individuale la sistem de canalizare: 700.000 buc.;

c) lungimea totala a drumurilor judetene si variantelor ocolitoare modernizate/realizate: 2.000 km;

d) lungimea totala a drumurilor comunale, drumurilor de interes local si/sau drumurilor publice din interiorul localitatilor modernizate/realizate: 3.000 km;

e) numar de poduri, podete, pasaje, puncte pietonale construite/modernizate: 200.

Programul National de Dezvoltare Locala PNDL

- reprezinta sursa principala de finantare pentru infrastructura locala si are la baza principiul conform caruia in fiecare localitate din tara trebuie sa fie asigurat un set minim de servicii publice (10S), in domeniile: sanatate, educatie, apa – canalizare, energie termica si electrica, inclusiv iluminat public, transport / drumuri, salubritate, cultura, culte, locuire si sport.

Programe de constructii de locuinte

Strategia Guvernului in domeniul constructiei de locuinte urmareste imbunatatirea conditiilor de viata, prin asigurarea accesului la o locuinta decenta a cetatenilor Romaniei,

prin dezvoltarea programelor de constructii locuinte sociale sau a celor care au caracter social, in vederea ajutorării categoriilor de persoane cu venituri modeste, in special a tinerilor, in acest mod realizandu-se stabilitatea tinerilor specialisti.

Cresterea competitivitatii economice prin cercetare si inovare (PB 2-COM) Dezvoltarea capacitatii de cercetare-dezvoltare si de diseminare a rezultatelor cercetarii (PB1-CAP)

Obiectivul general al programului

- *Cresterea competitivitatii economiei nationale prin inovare si specializare inteligenta bazata pe activitati CDI;*
- *Promovarea si dezvoltarea sistemului national de cercetare-dezvoltare pentru sustinerea dezvoltarii economice si sociale a tarii si a cunoasterii;*

Fondul de Actiune in domeniul Managementului Energiei Durabile

Obiectivul general al programului

- *Obiectivul programului il reprezinta sustinerea managementului energiei durabile la nivelul localitatilor sarace/ subdezvoltate din Romania prin imbunatatirea infrastructurii la nivel local, precum si sporirea capacitatii si gradului de constientizare cu privire la eficienta energetica si energia regenerabila, pentru cresterea accesibilitatii la resurse si a calitatii vietii, pentru a promova dezvoltarea economica si a oferi un raspuns la schimbarile climatice.*

Infrastructura de alimentare verde

Obiectivul general al programului

- *Dezvoltarea transportului ecologic prin dezvoltarea infrastructurii de alimentare a autovehiculelor cu energie electrica, in scopul stimulării utilizării autovehiculelor electrice si electrice hibrid plug-in.*

Infrastructura de alimentare verde in municipii

Obiectivul general al programului

- *Dezvoltarea transportului ecologic pentru imbunatatirea calitatii mediului, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera;*
- *Programul stimuleaza utilizarea vehiculelor electrice si electrice hibrid plug-in, prin dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu energie electrica.*

Locuinte sociale pentru comunitatile de romi

Obiectivul general al programului

- *Obiectivul programului este de a contribui la rezolvarea situatiei comunitatilor de romi, obiectiv asumat de Guvernul Romaniei incepand cu anul 2001 si, confirmat prin HG nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului Romaniei de incluziune a cetatenilor romani apartinand minoritatii roma pentru perioada 2015 - 2020. Din obiectivele acestei strategii, programul contribuie in special la cel de asigurare a sanselor egale pentru atingerea unui standard decent de viata si stimularea participarii etniei romilor la viata economica, sociala, culturala, educationala si politica a societatii. Astfel, se va imbunatati accesul persoanelor de etnie roma la o locuinta decanta si la servicii publice de tip apa, electricitate, canalizare si sisteme de incalzire.*

P1 – Dezvoltarea sistemului national de cercetare-dezvoltare

Obiectivul general al programului

- *Dezvoltarea resurselor umane, a infrastructurii si a institutiilor de profil;*
- *Cresterea eficientei utilizarii resurselor in organizatiile publice, prin dezvoltarea mecanismelor de monitorizare si evaluare a calitatii si relevantei activitatilor CDI;*

- *Cresterea atractivitatii sistemului si deschiderea organizatiilor de cercetare catre comunitatea internationala;*
- *Modernizarea administratiei publice din sectorul cercetarii.*

P3 – Cooperare europeana si internationala

Obiectivul general al programului

- *cresterea competitivitatii internationale a cercetarii romanesti in atragerea finantarii externe pentru cercetare;*
- *consolidarea sistemului national de cercetare-dezvoltare si inovare prin intensificarea cooperarii stiintifice internationale;*
- *participarea Romaniei la Programul Cadru de cercetare si inovare al UE - Orizont Europa, la Initiativele Comune de Programare (JPI), la Parteneriatele Europene pentru Inovare (EIP), la alte initiative, programe, organizatii si conventii europene si internationale;*
- *reprezentarea Romaniei in organizatii si programe pan-europene si internationale de cercetare;*
- *cresterea vizibilitatii Romaniei in domeniul cercetarii, dezvoltarii si inovarii.*
- *stimularea organizatiilor de cercetare pentru a realiza cercetare de excelenta;*
- *atragerea de resurse umane inalt calificate si de investitii in infrastructura de cercetare, din Institutele Nationale de Cercetare Dezvoltare (INCD-uri), in vederea cresterii performantei institutionale si a capacitatii de absorbtie a fondurilor europene, in mod special de la programul cadru de cercetare si inovare al UE Orizont Europa si din parteneriatele europene CDI.*
- *evaluarea politicilor de resurse umane, a cerintelor de formare pentru personalul din institutiile de cercetare precum si reevaluarea modalitatilor de recrutare a personalului din organizatiile publice de cercetare;*
- *sistematizarea, simplificarea si unificarea legislatiei privind functionarea institutiilor de cercetare (resurse umane, finantare de baza, finantarea in regim competitiv, agenda strategica de cercetare, infrastructura, relatia cu agentii economici si alte asemenea entitati);*
- *elaborarea unei strategii privind internationalizarea institutiilor de cercetare;*
- *reforma organizatorica a INCD-urilor – cu accent pe modernizarea functionarii acestora si intarirea rolului lor in politica stiintei;*
- *atragerea de cercetatori de excelenta din afara tarii, in regim competitiv (romani sau straini), in organizatii publice de cercetare, care pot deveni centre de excelenta;*
- *reforma politicilor investitionale in activitati de cercetare si inovare din institutiile publice de cercetare;*
- *dublarea fondurilor atrase din Orizont Europa in raport cu fondurile atrase din Orizont 2020, pana in 2024 prin asigurarea unui cadru stimulativ pentru o participare de succes la programul cadru al UE Orizont Europa si a valorificarii excelentei in domeniul infrastructurilor pan-europene de cercetare, gazduite de Romania in vederea recunoasterii acesteia ca si partener activ in cooperarea transnationala in Spatiul European de Cercetare;*
- *masuri:dezvoltarea si sustinerea institutiilor publice din domeniul cercetare inovare in acord cu Strategia nationala de cercetare-dezvoltare si inovare.*

P4 – Cercetare fundamentala si de frontier

Obiectivul general al programului

- *Sustinerea si promovarea cercetarii stiintifice fundamentale, interdisciplinare si/sau exploratorii din Romania.*
- *Cresterea competitivitatii economiei nationale prin inovare si specializare inteligenta bazata pe activitati CDI.*
- *Promovarea si dezvoltarea sistemului national de cercetare-dezvoltare pentru sustinerea dezvoltarii economice si sociale a tarii si a cunoasterii.*
- *Integrarea in comunitatea stiintifica internationala.*
- *Protectia patrimoniului tehnico-stiintific romanesc.*
- *Dezvoltarea resurselor umane din activitatea de cercetare.*
- *Dezvoltarea bazei materiale si finantarea activitatii de cercetare.*
- *Dezvoltarea cercetarii fundamentale in domeniile in care Romania si-a stabilit prioritati nationale prin SNCDI 2020.*
- *Cresterea performantelor calitative si imbunatatirea vizibilitatii internationale a rezultatelor stiintifice in domeniile in care Romania are potential de cercetare si in care au fost obtinute rezultate comparabile cu cele ale tarilor UE - cresterea contributiei Romaniei la dezvoltarea Spatiului European al Cercetarii (ERA).*
- *Dezvoltarea domeniilor in curs de aparitie in care Romania are interes sa desfasoare activitati de cercetare stiintifica de frontiera, cu contributii la dezvoltarea tehnica si tehnologica si la imbunatatirea calitatii vietii.*
- *Adoptarea standardelor internationale de evaluare pentru proiectele de cercetare fundamentala.*

Program National Impaduriri

Obiectivul general al programului

Obiectul Programului il reprezinta finantarea nerambursabila din Fondul pentru mediu a proiectelor care vizeaza impadurirea terenurilor degradate, reconstructia ecologica si gospodarirea durabila a padurilor.

Program NUCLEU

Obiectivul general al programului

Sustinerea institutiilor publice din domeniul cercetare inovare in acord cu Strategia nationala de cercetare-dezvoltare si inovare.

Program privind alimentarea cu apa si canalizare

Obiectivele Programului sunt:

- *imbunatatirea protectiei mediului si asigurarea sanatatii populatiei prin efectuarea de investitii in infrastructura de apa si apa uzata;*
 - *indeplinirea obligatiilor asumate de Romania prin Aquis-ul comunitar*
- Program finantat prin AFM*

Programul anual de actiuni pentru proiectarea si executia lucrarilor de interventie pentru reducerea riscului seismic la constructiile cu destinatia de locuinta multietajate, incadrate prin raport de expertiza tehnica in clasa I de risc seismic

Obiectivul general al programului

Punerea in siguranta a cladirilor de locuit multietajate incadrate prin raport de expertiza tehnica in clasa I de risc seismic, prin finantarea proiectarii si executarii lucrarilor de interventie, in conditiile OG nr. 20/1994, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

Programul privind sprijinirea eficientei energetice si a gestionarii inteligente a energiei in infrastructura de iluminat public

Obiectivul general al programului

Cresterea eficientei energetice a sistemelor de iluminat public

- *Program finantat prin AFM*

Statii de putere mica pentru localitati/cartiere

- *Program finantat prin AFM*

Eficienta energetica in cladiri publice

- *Program finantat prin AFM*

Piste de bicicleta

- *Program finantat prin AFM*

SECTIUNEA 5: PORTOFOLIUL DE PROIECTE

5.1. Lista completa a proiectelor (pe baza politicilor si programelor elaborate)

Nr	Masuri prioritare	Sursa de finantare
1	RENOVARE INTEGRATA CAMIN CULTURAL MUNCELU, COMUNA STRAOANE JUDETUL VRANCEA RENOVARE INTEGRATA CAMIN CULTURAL STRAOANE DE SUS, COMUNA STRAOANE JUDETUL VRANCEA	PNRR, POR, POEO
2	ELABORAREA ÎN FORMAT GIS A DOCUMENTAȚIILOR DE AMENAJARE A TERITORIULUI ȘI DE PLANIFICARE URBANĂ – PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI STRAOANE, JUDETUL VRANCEA	PNRR
3	AMENAJARE PISTE PENTRU BICICLETE, COMUNA STRAOANE, JUDETUL VRANCEA	PNRR, AFM, PNDR
4	INFIINTARE DE STATII DE REÎNCĂRCARE PENTRU VEHICULE ELECTRICE IN COMUNA STRAOANE, JUDETUL VRANCEA	PNRR, AFM, POR
5	INFIINTARE CENTRU DE INFORMARE EUROPEANA	PNRR, POEO, POIDS
6	REABILITARE ȘI MODERNIZARE DRUMURI COMUNALE SI SATESTI	PNDR, PNRR, GAL
7	AMENAJARE SPAȚII DE PICNIC	PNRR, AFM, MDLPA, PODD
8	AMENAJARE TROTUARE PIETONI	PNRR, MDLPA
9	DIGITALIZAREA SISTEMULUI DE ADMINISTRATIE PUBLICA	PNRR, POCIDIF
10	MODERNIZAREA ȘI DOTAREA DISPENSARULUI UMAN	PNRR, GAL, POS
11	PROGRAME DE INFORMARE A CETĂȚENILOR CU PRIVIRE LA SĂNĂTATE	POEO, POIDS, POS, BUGET LOCAL
12	ORGANIZAREA DE SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ PENTRU PERSONALUL MEDICAL	POS
13	CAMPANII DE PROMOVARE SI IMBUNATATIRE A CONDITIILOR IGIENICO-SANITARE IN INSTITUTIILE DE INVATAMANT	POEO, POIDS, POS, BUGET LOCAL
14	EXTINDERE REȚEA DE CANALIZARE	PNDR, PNRR, GAL, AFM, MDLPA, PODD
15	CENTRU "AFTER SCHOOL"	PNRR, POR SE, POEO, POIDS, PNDR
16	MODERNIZARE SI DOTARE ȘCOALĂ	PNRR, POR SE, POEO, POIDS
17	INFIINTARE CRESA	PNRR, POR SE, POEO, POIDS
18	REALIZAREA DE SPATII VERZI SI ZONE PIETONALE	PNRR, AFM, MDLPA, PODD
19	REABILITAREA TERMICĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	PNRR, POR SE, POEO, POIDS
20	MODERNIZAREA SI DOATREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	PNRR, POR SE, POEO, POIDS
21	EFICIENTIZAREA ENERGETICA A CLADIRILOR PUBLICE: SEDIUL PRIMARIEI	PNRR, POR SE, POEO, POIDS
22	EFICIENTIZAREA ENERGETICA A DISPENSARULUI UMAN DIN COMUNA STRĂOANE	PNRR, POR SE, POEO, POIDS, AFM, POS
23	REABILITAREA FATADELOR CLADIRILOR PUBLICE	PNRR, POR SE, POEO, POIDS, AFM
24	INFIINTARE SPAȚIU DE JOACĂ PENTRU COPII	PNRR, POR SE, MDLPA
25	INFIINTAREA DE SPATII DE RECREERE SI ODIHNA	PNRR, AFM, MDLPA
26	INFIINTARE CENTRU DESTINAT PERSOANELOR VARSTNICE	PNRR, POR SE, POEO, POIDS

27	PROMOVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL LOCAL	PNRR, POR SE, POIDS, POEO
28	CAMPANIE PRIVIND AGRICULTURA ECOLOGICĂ	PNRR, AFM, POEO, POIDS, POS, BUGET LOCAL
29	MODERNIZARE INFRASTRUCTURA DE ACCES AGRICOLA	PNRR, PNDR
30	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURA DE ACCES SILVICA	PNRR, PNDR
31	CAMPANIE INFORMARE OFERTĂ LOCURI DE MUNCĂ	PNRR, AFM, POEO, POIDS, POS, BUGET LOCAL
32	REDUCEREA RISCULUI DE PRODUCERE A CALAMITĂȚILOR NATURALE	PNRR, PNDR, AFM, PODD
33	CREAREA INFRASTRUCTURII DE SPRIJIN A SECTORULUI AGRICOL-ZOOTEHNIC	PNDR
34	PROGRAME DE SPECIALIZARE, RECONVERSIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ	POEO, POIDS
35	DEZVOLTAREA/MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE COMUNICAȚII	PNRR, POCIDIF
36	CREAREA DE PUNCTE HOTSPOT WI-FI GRATUITE	PNRR, POCIDIF
37	ORGANIZAREA DE TARGURI CU PRODUSE AGRICOLE	PNRR, GAL, BUGET LOCAL, PNDR
38	ACHIZITIA DE ECHIPAMENTE/UTILAJE AGRICOLE	PNDR, GAL
39	INFRĂȚIREA COMUNEI CU ALTE LOCALITĂȚI	BUGET LOCAL, FONFURI NORVEGIENE, ALTE FINANTARI
40	GESTIONAREA DEȘEURILOR MENAJERE ȘI A DEJEȚIILOR ANIMALE	PNRR, PNDR, AFM, PODD
41	EXTINDEREA REȚELEI DE PARCARI	PNRR, MDLPA
42	ORGANIZAREA DE EVENIMENTE CU CARACTER CULTURAL	POEO, POIDS, BUGET LOCAL
43	RESTAURAREA BISERICII DE LEMN „SF. NICOLAE”	PNRR, POR SE
44	RESTAURAREA SITURI ARHEOLOGICE (CETATUIE SI FANTANA DIN VALE SAT MUNCELU)	PNRR, POR SE
45	CONSTRUCTIE SI DOTARE DISPENSARULUI UMAN	PNRR, POR SE, POEO, POIDS, AFM, POS
46	BAZA SPORTIVA	PNRR, POR SE, MDLPA
47	AMENAJARE TERENURI SINTETICE	PNRR, POR SE, MDLPA
48	PROTECTIE MALURI CU GABIOANE RAURII SI PARAURII COMUNA STRAOANE	PNRR, MDLPA, PODD
49	RESTAURARI SI CONSOLIDARI BISERCI COMUNALE	PNRR, POR SE
50	CAPTARI IZVOARE IN VEDEREA ALIMENTARI CU APA POTABILA	PNRR, MDLPA, PODD
51	EXTINDERE REȚEA GAZE NATURALE	PNRR, MDLPA, PODD
52	AUTOTURISM SI UTILAJE ELECTRICE	PNRR, GAL
53	REALIZARE PARC EOLIENE SI PANOURI FOTOVOLTAICE	PNRR, MDLPA, PODD, AFM
54	SEDIU NOU PRIMARIE	PNRR, MDLPA